

**ODA ve BORSA
ORGAN SEÇİMLERİ
MEVZUATI
2017**

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

ISBN: 978-605-137-644-8

TOBB Yayın No: 2017/302

TOBB yayınları için ayrıntılı bilgi
Yayın M¼d¼rl¼g¼nden alınabilir.

Tel : (0312) 218 20 00

Faks : (0312) 218 20 64

internet : www.tobb.org.tr

TOBB yayınlarına tam metin ve
¼cretsiz olarak internetten ulaşabilirsiniz.

Tasarım: MERDİVEN REKLAM

şehit Bilgin Sokak No: 6/1 Maltepe - Ankara

merdivenreklamtanitim@gmail.com

Basım: ÖZYURT MATBAACILIK

Z¼beyde Hanım Mah B¼y¼k Sanayi 1.Cad.

S¼zg¼n Sk. No: 7 İskitler / Altındağ / ANKARA

Tel: 0312 384 15 36

Giriş

5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 84 üncü maddesinin “Oda ve borsa organlarının seçimleri, bu Kanun hükümlerine göre aşağıda belirtilen esas ve usullere uygun olarak, ekim ayında başlar kasım ayı içinde bitirilir.” hükmü gereğince, oda ve borsa organ seçimlerinin 2017 yılının Ekim ayında başlayıp, Kasım ayında tamamlanması gerekmektedir.

Oda ve borsa organ seçimlerinde uygulanacak mevzuat; 5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu (81, 82, 83 ve 84 üncü maddeleri), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Organ Seçimleri Hakkında Yönetmelik, Oda ve Borsa Üyelerine Verilecek Disiplin ve Para Cezaları ile Disiplin Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulu Hakkında Yönetmelik (26 ncı maddesi), Oda ve Borsa Şubeleri ile Oda Temsilciliklerinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Yönetmelik, Odalarda Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmelik, Ticaret Borsalarında Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmelik hükümleridir.

5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Organ Seçimleri Hakkında Yönetmeliği hazırlama görevi Birliğimize verilmiş, Yönetmeliğin yürütülmesi konusunda da Birliğimiz Başkanı görevlendirilmiştir. Bu nedenle, söz konusu Yönetmeliğin uygulanmasının sağlanması da Birliğimizin görevidir. İlgili mevzuatın güncel halinin ve seçim işlemlerine dair açıklamaların yer aldığı bu kitap, oda ve borsa yöneticileri ile personeli, il ve ilçe seçim kurulu hakimleri ve ilgili kişilerin faydalanması amacıyla hazırlanmıştır.

Saygılarımla,

Mustafa SARAÇÖZ

Genel Sekreter

İçindekiler

5174 SAYILI KANUN

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu	5
--	---

YÖNETMELİKLER

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Organ Seçimleri Hakkında Yönetmelik.....	65
Odalarda Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmelik.....	88
Ticaret Borsalarında Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmelik	94
Oda ve Borsa Şubeleri ile Oda Temsilciliklerinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Yönetmelik.....	101
Oda ve Borsa Üyelerine Verilecek Disiplin ve Para Cezaları ile Disiplin Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulu Hakkında Yönetmelik.....	111

SEÇİMLERE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

1. Seçim Öncesi İşlemler.....	113
2. Organ Seçimlerine Katılma ve Seçilme Nitelikleri	114
3. Meslek Komitesi, Meclis, Yönetim Kurulu ve Disiplin Kurulu Seçimleri.....	117
4. Seçim Sırasındaki İşlemler	119
5. İtirazlar.....	125
6. Seçim Sonrası İşlemler.....	125
7. Organ Başkan Yardımcılarının Seçimi.....	127
8. Uygulamada Yaşanan Tereddütler ve Yorumlar	128

5174 SAYILI KANUN

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ İLE

ODALAR VE BORSALAR KANUNU

Kanun Numarası: 5174

Kabul Tarihi: 18/5/2004

Yayımlandığı R.Gazete Tarih: 1/6/2004 Sayı:25479

Yayımlandığı Düstur: Tertip: 5 Cilt: 43

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı; ticaret ve sanayi odaları, ticaret odaları, sanayi odaları, deniz ticaret odaları, ticaret borsaları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin kuruluş ve işleyişine ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun; ticaret ve sanayi odaları, ticaret odaları, sanayi odaları, deniz ticaret odaları, ticaret borsaları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin kuruluşlarına, organlarının nitelikleri ve seçim usulleri ile organlık vasfını yitirme hâl ve usullerine, görev ve yetkileri ile çalışma usullerine, üyeleri ile olan karşılıklı hak ve yükümlülüklerine, gelir ve harcamaları ile bütçelerine ilişkin esasları kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunun uygulanmasında;

- Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,
  - Oda: Ticaret ve sanayi odası, ticaret odası, sanayi odası ve deniz ticaret odasını,
  - Borsa: Ticaret borsası ve ürün ihtisas borsası unvanını taşıyan ürün borsalarını,
  - Birlik: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,
  - Personel: Oda, borsa ve Birlikte çalışanları,
- ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Odalar

BİRİNCİ BÖLÜM

Odalara İlişkin Genel Esaslar

Odalar

Madde 4- Odalar; üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslekî disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak ve bu Kanunda yazılı hizmetler ile mevzuatla odalara verilen görevleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.

Odaların kurulması

Madde 5- Odalar illerde, Birliğin olumlu görüşü üzerine Bakanlığın kararı ile kurulur.

Bir ilde oda kurulabilmesi için ticaret siciline kayıtlı ve bu Kanunda belirtilen nitelikleri haiz en az bin tacir ve/veya sanayici veya deniz ticareti ile işğal edenlerin Birliğe yazılı başvuruda bulunması zorunludur.

Müstakil sanayi odası kurulabilmesi için o ilde faaliyet gösteren sanayicilerin yarısından fazlasının yazılı talebi şarttır.

Mevcut ticaret ve sanayi odasından ayrılan sanayicilerin, Kanunda öngörülen usul ve esaslara uygun olmak kaydıyla, müstakil sanayi odası kurması halinde, o ildeki ticaret ve sanayi odası, ticaret odası adını alır.

Mevcut ticaret ve sanayi odasının ayrı odalar halinde kurulmasıyla, ticaret ve sanayi odasına bir önceki yıl sanayiciler tarafından ödenmiş olan yıllık ve munzam aidat tutarlarının yarısı, sanayi odasının organ seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren üç ay içinde yeni kurulan sanayi odasına devredilir.

Coğrafi bölge odaları kurulabilmesi; bölge illerindeki toplam üye sayısının yarısından fazlasının, Birliğe yazılı müracaatı veya il oda meclislerinin ayrı ayrı üye tam sayısının üçte ikisinin kararıyla ve Birliğin olumlu görüşü üzerine Bakanlığın kararı ile gerçekleşir.

Tezgâh, cihaz, makine gibi muharrik kuvvet kullanılarak ham madde, yarı ve tam mamulleri, özellik, içerik, bileşim veya şeklini kısmen veya tamamen değiştirmek amacıyla işleyerek, seri halde veya standart olarak yeni bir ürün üretmek suretiyle katma değer oluşturan işyerleri ile yer altı kaynaklarının çıkarılıp işlendiği yerleri işletenler ve bilişim teknolojisi ve yazılım üretenler en az on işçi çalıştırmak şartıyla bu Kanunun uygulanması bakımından sanayici sayılır.

Ancak;

a) Seri halinde hazır elbise üretmeyen terziler, fabrika halinde işletilmeyen fırınlar, lokantacı, elbise temizleyici ve benzerleriyle mamullerini toptan satmayıp perakende

olarak doğrudan doğruya tüketiciye satan kunduracı, şekerçi, tatlıcı gibi işletmeler,

b) Şehir, kasaba ve köylerdeki su temizleme, arıtma, süzme ve dağıtma tesisleri,

c) İşlemek üzere, üretimleri nev'inden hariçten ham madde almamaları şartıyla, arazide ekim, dikim, bakım ve yetiştirme yollarıyla bitki, hayvan veya hayvan mahsullerinin, bizzat yetiştiricileri tarafından işlenip değerlendirilmesi işlerine tahsis edilen yerler,

d) Üniversiteler, meslek liseleri ve benzeri okulların üretim yapan atölye ve lâboratuvarları, meslek kursları ve cezaevlerindeki atölyeler gibi öğretim ve eğitim amacıyla işlenen yerler,

e) Doğrudan doğruya Milli Savunma Bakanlığı teşkilâtına bağlı olarak çalıştırılan askerî sanayi müesseseleri,

Sanayici sayılmazlar.

Deniz ticaret odası kurmak için, ticaret siciline kayıtlı gerçek ve tüzel kişilerden;

a) Gemi sahipleri, donatanlar ve donatma iştirakleri, gemi işletenler,

b) Gemi acenteleri,

c) Gemi alım satım, navlun komisyoncuları, forvarderler,

d) Stivedor ve puantaj firmaları,

e) Gemi klas müesseseleri, deniz sigorta müesseseleri ve acenteleri ile deniz ekspertiz kuruluşları ve sürveyörleri,

f) Deniz malzemesi, kumanyacılar ve deniz sanayi malzemesi alım satımı yapan firmalar, gemi akaryakıt ikmal ve sağlama işiyle uğraşan firmalar,

g) Marina ve liman işletme firmaları,

h) Balıkçılıkla ilgili gemi işleten firmalar,

ı) Yat turizmi, balıkçı gemiciliği, kafes balıkçılığı, denizaltı su hizmetleri, gezinti tekneleri, kruvaziyer turizmi, dip kaynakları ve deniz kumcuları, denizde atık ve çevre temizliği ile uğraşan firmalar, gemi ve yat inşa ve yan sanayi firmaları, su üstü ve su altı deniz sporları ile uğraşan firmalar,

Başvuruda bulunabilirler. Ancak, başvuru sahiplerinin en az yüzde onunun gemi sahibi olması gerekir.

Odaların kuruluş ve çalışma alanları

Madde 6- Odaların kuruluş ve çalışma alanları, il sınırlarıdır. Kuruluş ve çalışma alanları içinde aynı unvanda başka bir oda kurulamaz.

Odaların çalışma alanları, çevre illeri de kapsayacak şekilde ve o illerde ilgili oda kuruluncaya kadar geçerli olmak üzere, Birlik Yönetim Kurulu tarafından genişletilebilir veya daraltılabilir.

Oda Şubeleri

Madde 7- İlçenin bulunduğu ilde kurulu oda nev'inden olmak Şartıyla, bir ilçede faaliyet gösteren tacir ve/veya sanayici sayısı bini aştığı takdirde ticaret ve sanayi odası Şubesi veya ticaret odası Şubesi, faaliyet gösteren sanayici sayısı ikiyüzelliyi aştığı takdirde sanayi odası Şubesi; faaliyet gösteren deniz taciri sayısı yüzü aştığı takdirde deniz ticaret odası Şubesi, ilgili oda yönetim kurulunun teklifi ve meclislerinin kararı ile kurulur.

Bölge odaları kapsadıkları illerde Şube kurabilirler. Bölge odasının kurulması ile kurucu il odaları Şube haline dönüşür. İlçe odaları, meclislerinin üye tam sayısının üçte ikisinin kararıyla il odasının Şubesine dönüşebilirler.

Şubelerde, o ilçede faaliyet gösteren tacir veya sanayici üyeler arasından yargı gözetiminde yapılacak seçimle en az on kişilik meclis oluşturulur. Meclis yeleri kendi aralarından bir başkan ile bir başkan yardımcısı ve beş kişiden oluşan yönetim kurulu üyelerini seçer. Aynı sayıda yedek üyeler seçilir. Yönetim, kendi arasından bir Şube başkanı ve başkan yardımcısı ile bir sayman belirler.

Odalar, yönetim kurulunun teklifi ve meclislerinin onayıyla bazı yetkilerini Şube meclisine devredebilir.

Şubelerin kuruluş ve işleyişi, btçeleri, odaların görevlerinden hangilerinin Şubeler tarafından yerine getirileceği ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Birlikçe hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Oda temsilcilikleri

Madde 8- Oda Şubesi bulunmayan ilçelerde, beldelerde ve endüstri bölgeleri ile organize sanayi bölgelerinde oda yönetim kurulunun teklifi ve meclis kararı ile oda temsilciliği kurulabilir.

Oda temsilciliği, faaliyet gösteren ve oda yönetim kurulu kararı ile belirlenen bir ye veya oda personeli tarafından yerine getirilir. Oda temsilcisine yardımcı olmak üzere ihtiyaç duyulacak personel, yetkileri belirlenerek oda yönetim kurulu tarafından atanır.

Oda temsilcilerine verilecek görev ve yetkiler, Birlikçe hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Odalar, alıŐma alanları dışındaki yerlerde Şube, temsilcilik ve benzeri birimler açamazlar.

Odalara kayıt zorunluluğu

Madde 9- Ticaret siciline kayıtlı tacirler ve 5 inci maddeye göre sanayici ve deniz taciri sıfatını haiz tüm gerçek ve tüzel kişiler ile bunların Şubeleri ve fabrikaları, buldukları yerdeki odaya kaydolmak zorundadırlar. Meslek gruplarına göre yapılacak ye kayıtları, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanında güncel olarak tutulur.

Bir merkeze bağılı olduğu halde, ister merkezin bulunduğu odanın, ister başka odanın çalışma alanı içinde olan müstakil sermayesi ve müstakil muhasebesi bulunan ve/veya muhasebesi merkezde tutulduğu ve müstakil sermayesi bulunmadığı halde kendi başına sınaî faaliyet ve ticarî muamele yapan yerler ve satış mağazaları bu Kanunun uygulanması bakımından şube sayılır.

Sanayi odası kurulan illerde sanayiciler, sanayi odasına kaydolmakla ticaret odasına kaydolma yükümlülüğünü de yerine getirmiş olurlar. Sanayi işletmesi sahiplerinin, sınaî nitelikli işlerinin gereği olarak meşgul oldukları ticaret işleri bunların sanayici vasfını ortadan kaldırmaz; bunlar isterlerse ticaret odasına da kaydolabilirler.

Sanayiciler, kendi sanayi ürünlerini satmak üzere birden fazla satış yeri açtıkları takdirde, fazlası için satış yerlerinin bulunduğu ticaret ve sanayi veya ticaret odasına da kaydolmak zorunda oldukları gibi; kendi sanayi ürünlerinin satışı dışında başka ticarî işlerle uğraştıkları takdirde, ticaret ve sanayi veya ticaret odasına da kaydolmakla yükümlüdürler.

Sermayesinin tamamı Devlete ve özel idarelere veya belediyelere veya bunların ortaklığına ait olan iktisadî müesseselerle bunların şubeleri, özel kanun veya sözleşme ile kurulmuş olup, Devletin ve özel idarelerin veya belediyenin iştiraki bulunan tüzel kişiliği haiz müesseseler veya bunların şubeleri ve fabrikaları, buldukları ildeki odalara kaydolmak zorundadırlar.

Ticaret siciline kayıtlı gerçek ve tüzel kişilerden 5 inci maddede belirtilen deniz tacirleri ile beşinci fıkra hükmünde belirtilenlerden deniz ticaretiyle uğraşanlar, buldukları ildeki deniz ticaret odasına kaydolmak zorundadırlar. Bu kapsamda sayılanlar, deniz ticaret odasına kaydolmakla diğer odalara kaydolma yükümlülüğünü de yerine getirmiş sayılırlar. Ancak, bu kapsamdakiler, deniz ticaret odasına kaydolmasını gerektiren faaliyetler dışında başka işlerle de uğraştığı takdirde, ayrıca ilgili odaya da kaydolmak zorundadır.

Odalara kaydı zorunlu olan gerçek ve tüzel kişilerle bunların şubeleri, kamu kurumu niteliğindeki başka meslek kuruluşlarına, birlik ve teşekküllere üye olmaya ve aidat ödemeye mecbur tutulamaz.

Bu maddede düzenlenen kayıt zorunluluğunu bir ay içinde yerine getirmeyenler, odalar tarafından re'sen kaydedilir ve durum kendilerine tebliğ edilir.

Değişikliklerin bildirilmesi

Madde 10- Odalara kayıt zorunluluğu bulunanlar, durumlarında meydana gelen ve Türk Ticaret Kanununa göre tescil ve ilânı gereken her türlü değişikliği, gerçekleşmesinden itibaren bir ay içinde, kayıtlı oldukları odalara bildirmek zorundadır. Ticaret siciline tescili zorunlu olup da yasal şekil ve sürede tescil ettirilmemiş olan bir hususu haber alan ilgili oda, bu yasal zorunluluğu yerine getirmeyenlerin durumlarını gerekli sicil değişikliklerinin yapılması için ilgili ticaret sicil memurluğuna bildirir. Ticaret sicil memurluğu, bu bildirim üzerine gerekli işlemleri yapmakla yükümlüdür.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

İçinde bulunulan yıldan önceki iki yıldan itibaren adresleri ve durumları tespit edilemeyenler ile bu süre zarfında aidat ödemeyen üyelerin isimleri, oda yönetim kurulu kararıyla, meslek grupları ve seçmen listelerinden silinir; aidat tahakkukları durdurulur. Bu fıkra hükmünün gereğinin her yılın ocak ayı içinde yerine getirilmesinden oda yönetim kurulu sorumludur.

Yukarıdaki fıkrada anılan oda yönetim kurulu kararını takip eden yılbaşından itibaren iki yıl içinde, ilgilinin üyesi bulunduğu odaya müracaatla adres ve durumunu bildirmemesi halinde, oda yönetim kurulunun teklifi ve meclis kararıyla ticaret sicil kaydının re'sen silinmesi için ticaret sicil memurluğuna ihbarda bulunulur. İhbarı takip eden ayın ilk günü itibarıyla oda kaydı silinmiş sayılır. Bu süre içerisinde durumunu bildiren üyelerin aidat tahakkukları başlatılır. Ancak bu durumda olanlar tüm aidat borçlarını ödemedikçe seçmen listelerine tekrar kaydedilemezler.

Ticaret sicilinden re'sen veya işin bırakılması halinde üyenin talebi üzerine kayıt silinmesine ilişkin ilânlar Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ücretsiz olarak yayımlanır.

Sanayici vasfını yitirdikleri, başvuru üzerine veya re'sen tespit olunan sanayi odası üyelerinin sanayi odasından kayıtları silinir. Ancak bunlardan ticaret odasına kayıtlı olmayanların ticarî faaliyetlerinin devam etmesi halinde durum, re'sen kayıtlarının yapılması için ilgili ticaret odasına bildirilir.

Ticaret odasına kayıtlı iken sonradan sanayicilik vasfını kazanan üyelerin tacirlik sıfatı devam ediyorsa, kaydı silinmeden; etmiyorsa, kaydı re'sen silinerek, sanayi odasına üye kaydı yapılmak üzere durum değişikliğine ilişkin bildirim ticaret odasınca en geç otuz gün içinde ilgili sanayi odasına bildirilir.

Odalarda ehliyet, temsil ve imza yetkisi

Madde 11- Odalar, taşınır ve taşınmaz mal almaya, satmaya, inşa, ifraz, tevhit ve rehin etmeye, ödünç para almaya, kamulaştırma yapmaya, sosyal faaliyetleri desteklemeye, özendirmeye, bağış ve yardımlarda bulunmaya, okul ve derslik yapmaya, burs vermeye, bu Kanun hükümleri çerçevesinde şirket ve vakıf kurmaya veya kurulu şirketlere ortak olmaya ve benzeri hukukî işlemler yapmaya yetkilidirler.

Odanın hukukî temsilcisi yönetim kurulu başkanıdır.

Odayı, yönetim kurulu başkanı ile en az bir yönetim kurulu üyesinin veya genel sekreterin ortak imzaları bağlar.

Odaların görevleri

Madde 12- Odaların görevleri şunlardır:

a) Meslek ahlâkını, disiplini ve dayanışmayı korumak ve geliştirmek, ticaret ve sanayinin kamu yararına uygun olarak gelişmesine çalışmak.

b) Ticaret ve sanayiye ilgilendiren bilgi ve haberleri derleyerek ilgililere ulaştırmak, ilgili kanunlar çerçevesinde resmî makamlarca istenecek bilgileri vermek ve özellikle üyelerinin mesleklerini icrada ihtiyaç duyabilecekleri her çeşit bilgiyi, başvuruları durumunda kendilerine vermek veya bunların elde edilmesini kolaylaştırmak, elektronik ticaret ve internet ağları konusunda üyelerine yol gösterecek girişimlerde bulunmak, bu

konularda gerekli alt yapıyı kurmak ve işletmek.

c) Ticaret ve sanayiye ait her türlü incelemeleri yapmak, bölgeleri içindeki iktisadî, ticarî ve sınaî faaliyetlere ait endeks ve istatistikleri tutmak, başlıca maddelerin piyasa fiyatlarını takip ve kaydetmek ve bunları uygun vasıtalarla yaymak.

d) 26 ncı maddedeki belgeleri düzenlemek ve onaylamak.

e) Meslek faaliyetlerine ait konularda resmî makamlara teklif, dilek ve başvurularda bulunmak; üyelerinin tamamının veya bir kesiminin meslekî menfaati olduğu takdirde meclis kararı ile bu üyeleri adına veya kendi adına dava açmak.

f) Çalışma alanları içindeki ticarî ve sınaî örf, adet ve teamülleri tespit etmek, Bakanlığın onayına sunmak ve ilân etmek.

g) Üyeleri tarafından uyulması zorunlu meslekî karar almak.

h) Yurt içi ve yurt dışı fuar ve sergilere katılmak.

ı) Gerektiğinde 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanununun 125 inci maddesinde sayılan mal ve hizmetlerin azamî fiyat tarifelerini, kendi üyeleri için, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliğe uygun olarak tespit etmek ve onaylamak.

j) Deniz ticaretinin kamu yararına, millî ulaştırma ve deniz ticareti politikasına uygun şekilde gelişmesine çalışmak.

k) Millî ve milletlerarası deniz ticaretine ait incelemeler yapmak ve bu konudaki bilgileri sağlamak, Türkiye limanları arası ve yurt dışı navlun, acente komisyonu ve ücretleri ile liman masrafları gibi bilgileri toplamak ve bunları mümkün olan vasıtalarla en seri şekilde yaymak, dünya deniz ticaretindeki en son gelişmeleri izlemek, istatistikler tutmak ve bunları ilgililere duyurmak.

l) Deniz ticaretine ait ticarî örf, teamül ve uygulamaları tespit ve ilân etmek, navlun anlaşmaları, konişmento ve benzeri evraka ait tip formları hazırlamak.

m) Yabancı gemi sahip ve donatanları ile denizcilikle ilgili müesseselere Türkiye limanlarının imkânları, çalışma şekilleri, tarifeleri ve liman masrafları hakkında bilgi vermek ve onlardan benzeri bilgileri sağlamak.

n) Deniz ticareti ile ilgili milletlerarası kuruluşlara üye olmak ve delege bulundurmak.

o) İlgililerin talebi üzerine deniz ticareti ile ilgili ihtilaflarda hakemlik yapmak.

p) Deniz acenteliği hizmet ücret tarifelerini hazırlamak ve Bakanlığın onayına sunmak.

r) Sair mevzuatın verdiği görevlerle, ilgili kanunlar çerçevesinde Birlik ve Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.

s) Birliğin belirlediği standartlara göre üye kayıtlarını tutmak ve üyelik aidatlarına ilişkin belgeleri saklamak ve bunları Birliğe talep halinde bildirmek.

t) Mevzuatla bakanlıklara veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına verilen işlerin, bu Kanunda belirtilen kuruluş amaçları ve görev alanı çerçevesinde odalara tevdi halinde bu işleri yürütmek.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

u) Üyelerinin ihtiyacı olan belgeleri vermek ve bunlara ilişkin gerekli hizmetleri yapmak.

v) Yurt içi fuarlar konusunda yapılacak müracaatları değerlendirip Birliğe teklifte bulunmak.

y) Üyeleri hakkındaki tüketici şikâyetlerini incelemek ve kuruluş amaçları doğrultusunda diğer faaliyetlerde bulunmak.

z) Ticaret ve sanayi odalarınca, odalar ayrı olan illerde ise sanayi odalarınca sanayiciler için kapasite raporları düzenlemek.

Odalar, bunlardan başka mevzuat hükümleri çerçevesinde;

a) Ticaret mallarının niteliklerinin belirlenmesine yönelik lâboratuvarlar kurmak veya bunlara iştirak etmek, uluslararası kalibrasyon, test ölçme lâboratuvarı kurmak veya iştirak etmek, belgelendirme hizmetleri sunmak,

b) Millî Eğitim Bakanlığının izin ve denetiminde ticaret, denizcilik ve sanayi ile ilgili kursları açmak, açılan kurslara yardımda bulunmak, yurt içinde ve dışında ihtiyaç duyulan alanlar için öğrenci okutmak ve stajyer bulundurmak; meslekî ve teknik eğitim ve öğretimi geliştirme ve yönlendirme çalışmaları yapmak, kendi üyelerinin işyerleriyle sınırlı olmak üzere, 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu kapsamına alınmamış meslek dallarında bu uygulamaya ilişkin belgeleri düzenlemek,

c) İlgililerin talebi halinde, ticarî ve sınaî ihtilaflarda hakem olmak, tahkim kurulları oluşturmak,

d) Açılmış veya açılacak olan sergiler, panayırılar, umumi mağazalar, depolar, müzeler ve kütüphanelere katılmak,

e) Yetkili bakanlıkça uygun görülen alanlarda sanayi siteleri, endüstri bölgeleri, organize sanayi bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, teknoparklar, teknoloji merkezleri kurmak ve yönetmek; 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu çerçevesinde serbest bölge kurucu ve işleticisi veya işleticisi olmak, antrepo işletmek ve fuar alanları, kongre merkezleri ile ticaret merkezleri kurmak, işletmek veya kurulmuş olanlara iştirak etmek,

Görevlerini de yaparlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Oda Organları, Oluşumları ve Görevleri

Oda organları

Madde 13- Odanın organları şunlardır:

- a) Meslek komiteleri.
- b) Meclis.
- c) Yönetim kurulu.
- d) Disiplin kurulu.

Oda meslek komiteleri

Madde 14- Oda meslek komiteleri, meslek gruplarınca dört yıl için seçilecek beş veya yedi kişiden, üye sayısı onbini aşan odalarda beş, yedi, dokuz veya onbir kişiden oluşur. Asıl üyeler kadar da yedek üye seçilir.

Komite kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan ve bir başkan yardımcısı seçer.

Meslek komitesi üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, aynı faaliyet sınırları içinde bulunan odalar ve borsaların meslek komiteleri ile 17.7.1964 tarihli ve 507 sayılı Kanuna göre kurulmuş odaların ancak birinde görev alabilirler.

Mesleklerin gruplandırılmasında uyulacak esaslar ile meslek komitelerinin üye sayılarının tespiti ve diğer hususlar Birlikçe hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Oda meslek komitelerinin görevleri

Madde 15- Oda meslek komitelerinin görevleri şunlardır:

- a) Meslekleri ile ilgili incelemeler yapmak, yararlı ve gerekli gördükleri tedbirleri görüşülmek üzere yönetim kuruluna teklif etmek.
- b) Meslek komitesiyle ilgili olarak meclis gündeminde yer alan konularda başkan, başkan yardımcısı veya uygun görülen üyelerin, oy kullanmamak üzere meclis toplantısına katılmasına karar vermek.
- c) Mesleklerine ait işler hakkında, meclis veya yönetim kurulu tarafından bilgi istenmesi halinde, bu konuda araştırma yapmak ve istemi cevaplandırmak.
- d) İlgili mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Oda meclisi

Madde 16- Oda meclisi, meslek gruplarınca dört yıl için seçilecek üyelerden oluşur. Meslek komiteleri beş kişiden oluşan gruplarda ikişer, yedi kişiden oluşan gruplarda üçer, dokuz kişiden oluşan gruplarda dörder, onbir kişiden oluşan gruplarda beşer meclis üyesi seçilir. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

Meclis, kendi üyeleri arasından dört yıl için başkan ile bir veya iki başkan yardımcısı seçer.

Meclis üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, aynı faaliyet alanında bulunan odalar ve borsaların meclisleri ile 17.7.1964 tarihli ve 507 sayılı Kanuna göre kurulmuş odaların ancak birinde görev alabilirler.

Meclis başkanı ve yardımcıları yönetim kurulu ve disiplin kurulu başkan ve üyeliğine seçilemezler.

(İptal beşinci fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 10/1/2013 tarihli ve E.: 2012/128, K.: 2013/7 sayılı Kararı ile.) (1)

Oda meclisinin görevleri

Madde 17- Oda meclisinin görevleri şunlardır:

- a) Oda yönetim kurulu ve disiplin kurulu üyelerini seçmek.
- b) Kendi üyeleri arasından Birlik genel kurulu delegelerini seçmek.
- c) Yönetim kurulu tarafından yapılacak teklifleri inceleyip karara bağlamak.
- d) Uyulması zorunlu meslekî kararlar almak.
- e) Çalışma alanları içindeki ticarî ve sınaî örf, adet ve teamülleri tespit ve ilân etmek.
- f) Aylık mizanı ve aktarma taleplerini incelemek ve onaylamak.
- g) Üyeleri arasında veya üyelerin yapmış oldukları sözleşmede yer alması halinde bu sözleşmelerle ilgili olarak çıkan ihtilafları çözmek üzere tahkim müesseseleri kurmak, mahkemeler tarafından istenecek hakem ve bilirkişi listelerini onaylamak.
- h) Odaya kayıtlı üyeler hakkında disiplin kurulu tarafından teklif edilecek cezaları karara bağlamak.
- ı) Yıllık bütçe ve kesin hesapları onaylamak ve yönetim kurulunu ibra etmek, sorumluluğu görülenler hakkında takibat işlemlerini başlatmak.
- j) Taşınmaz mal almaya, satmaya, inşa, ifraz, tevhit ve rehin etmeye, ödünç para almaya, kamulaştırma yapmaya, okul ve derslik yapmaya, bu Kanun hükümleri çerçevesinde şirket ve vakıf kurmaya veya kurulu şirketlere ortak olmaya karar vermek.
- k) Oda iç yönergesini kabul etmek ve Birliğin onayına sunmak.
- l) Yönetim kurulunca odaya kayıt zorunluluğuna veya üyelerin derecelerine ilişkin olarak verilecek kararlara karşı yapılan itirazları incelemek ve kesin karara bağlamak.
- m) Mesleklerle ve sorunlara göre ihtisas komisyonları ve danışma kurulları kurmak.
- n) Yurt içi ve yurt dışı sınaî, ticarî ve ekonomik kuruluşlara üye olmak ve kongrelerine delege göndermek.

(1) Bu fıkranın yürürlüğü, Anayasa Mahkemesi'nin 10/1/2013 tarihli ve E.: 2012/128, K.: 2013/1 (Yürürlüğü Durdurma) Kararı ile İptal Kararının Resmi Gazete'de yayımlanacağı tarihe kadar durdurulmuş olup, söz konusu Karar 23/3/2013 tarihli ve 28596 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

o) Tahsili imkânsızlaşan alacakların takibinden vazgeçme veya ölen, ticareti terk eden ve odaya olan aidat borçlarını, yangın, sel, deprem ve benzeri tabii afetler gibi, iradesi dışında meydana gelen mücbir sebeplerden dolayı ödeme güçlüğü içinde olan üyelerin aidat borçlarının ve gecikme zamlarının affı ve/veya yeniden yapılandırılmaları ile oda veya üyeler adına açılacak davalar konusunda yönetim kurulundan gelen teklifleri inceleyip karara bağlamak ve gerekli gördüğünde bu yetkisini yönetim kuruluna devretmek.

p) Oda çalışmalarına veya Türk ekonomik hayatına önemli hizmetler vermiş kimselere meclisin üye tam sayısının üçte ikisinin kararıyla şeref üyeliği vermek.

r) İlgili mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Oda yönetim kurulu

Madde 18- Oda yönetim kurulu, dört yıl için seçilen, meclis üye sayısı yirmiden az olan odalarda beş; yirmi ile yirmidokuz arasında olanlarda yedi; otuz ile otuzdokuz arasında olanlarda dokuz; kırk ve daha fazla olanlarda onbir kişiden oluşur.

Meclis kendi üyeleri arasından yönetim kurulunun başkanını, asıl ve yedek üyelerini tek liste halinde seçer. Yönetim kurulu, kendi üyeleri arasından dört yıl için bir veya iki başkan yardımcısı ve bir sayman üye seçer.

(İptal üçüncü fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 10/1/2013 tarihli ve E.: 2012/128, K.: 2013/7 sayılı Kararı ile.) (1)

Bir odanın yönetim kurulu başkanı ve üyeleri, aynı zamanda başka bir oda veya borsanın meclisinde de görev alamazlar.

Toplantı gündemi başkan veya yokluğunda yetkilendirdiği başkan yardımcısı tarafından belirlenir. Ayrıca yönetim kurulu üyelerinin en az üçte birinin başvurusu ile toplantının başlamasına kadar, gündeme yeni madde eklenir.

Oda yönetim kurulunun görevleri

Madde 19- Oda yönetim kurulunun görevleri şunlardır:

a) Mevzuat ve meclis kararları çerçevesinde oda işlerini yürütmek.

b) Bütçeyi, kesin hesabı ve aktarma tekliflerini ve bunlara ilişkin raporları oda meclisine sunmak.

c) Aylık hesap raporunu oda meclisinin incelemesi ve onayına sunmak.

d) Oda personelinin işe alınmalarına ve görevlerine son verilmesine, yükselme ve nakillerine karar vermek.

e) Disiplin kurulunun soruşturma yapmasına karar vermek, bu Kanun uyarınca verilen disiplin ve para cezalarının uygulanmasını sağlamak.

(1) Bu fıkranın yürürlüğü, Anayasa Mahkemesi'nin 10/1/2013 tarihli ve E.: 2012/128, K.: 2013/1 (Yürürlüğü Durdurma) Kararı ile İptal Kararının Resmi Gazete'de yayımlanacağı tarihe kadar durdurulmuş olup, söz konusu Karar 23/3/2013 tarihli ve 28596 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

f) Hakem, bilirkişi ve eksper listelerini hazırlamak ve onaylanmak üzere meclise sunmak.

g) Bu Kanunda ve ilgili mevzuatta öngörülen belgeleri tasdik etmek.

h) Odanın bir yıl içindeki faaliyeti ve bölgesinin iktisadî ve sınaî durumu hakkında yıllık rapor hazırlayıp meclise sunmak.

ı) Hazırladığı oda iç yönergesini meclise sunmak.

j) Ticaret ve sanayiye ait her türlü incelemeyi yapmak, çalışma alanı içindeki ticarî ve sınaî faaliyetlere ait endeks ve istatistikleri tutmak ve meclisçe belirlenen maddelerin piyasa fiyatlarını takip ve kaydetmek ve bunları uygun vasıtalarla ilân etmek.

k) Oda personelinin disiplin işlerini bu Kanunda ve ilgili mevzuatta öngörülen esas ve usuller çerçevesinde karara bağlamak.

l) Yüksek düzeyde vergi ödeyen, ihracat yapan, teknoloji geliştiren üyelerini ödüllendirmek.

m) Bütçede karşılığı bulunması kaydıyla sosyal faaliyetleri desteklemek ve özendirmek, bağış ve yardımlarda bulunmak, burs vermek, meclis onayı ile okul ve derslik yapmak.

n) Hakem veya hakem heyeti seçmek.

o) Bu Kanunla ve sair mevzuatla odalara verilen ve özel olarak başka bir organa bırakılmayan diğer görevleri yerine getirmek.

Oda yönetim kurulunun yetkilerinin devri

Madde 20- Oda yönetim kurulu, gerekli hallerde, yetkilerinden bir kısmını başkana, üyelerinden birine veya birkaçına yahut genel sekretere devredebilir.

Oda disiplin kurulu

Madde 21- Oda disiplin kurulu, meclisçe odaya kayıtlı olanlar arasından dört yıl için seçilen altı asıl ve altı yedek üyeden oluşur.

Disiplin kurulu, seçimden sonraki ilk toplantısında, üyeleri arasından bir başkan seçer. Başkanın bulunmadığı zamanlarda, en yaşlı üye kurula başkanlık eder.

Disiplin kurulu üyelerinde aranılacak şartlar, Birliğin uygun görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Oda disiplin kurulunun görevleri

Madde 22- Oda disiplin kurulunun görevleri şunlardır:

a) Odaya kayıtlı üyelerin disiplin soruşturmalarını bu Kanunda ve ilgili mevzuatta öngörülen usul ve esaslara uygun olarak yürütmek.

b) Meclise, odaya kayıtlı üyeler hakkında disiplin ve para cezası verilmesini önermek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Oda Gelirleri ve Bütçe

Oda gelirleri

Madde 23- Odaların gelirleri şunlardır:

- a) Kayıt ücreti.
- b) Yıllık aidat.
- c) Munzam aidat.
- d) Yapılan hizmetler karşılığı alınan ücretler.
- e) Belge bedelleri.
- f) Yayın gelirleri.
- g) Bağış ve yardımlar.
- h) Para cezaları.
- ı) İştirakler kârı.
- j) Gemilerden alınacak ücretler.
- k) Misil zamları.
- l) Menkul ve gayrimenkul sermaye iratları, şirket kârları ve döviz gelirleri.
- m) Tarife tasdik ücreti.
- n) Sair gelirler.

Odalarda kayıt ücreti ve yıllık aidat

Madde 24- Üyeler odaya kaydı sırasında kayıt ücreti ve her yıl için yıllık aidat ödemekle yükümlüdür.

Kayıt ücreti ile yıllık aidat, onaltı yaşından büyükler için uygulanan aylık asgarî ücretin brüt tutarının yüzde onundan az, yarısından fazla olamaz.

Kayıt ücretinin alındığı yıl için ayrıca yıllık aidat alınmaz. Kayıt ücreti ve yıllık aidat miktarları Birlikçe çıkarılacak yönetmelikle gösterilecek usullere göre belirlenecek dereceler üzerinden ve tarifelere göre tespit olunur. Tarifeler, oda yönetim kurulunun teklifi, meclisin onayı ile yürürlüğe girer. Birden fazla odaya kayıt zorunluluğunda olanlardan alınacak kayıt ücreti ve yıllık aidat miktarı da yönetmelikte gösterilen usullere göre tespit edilir.

Derecelerini durumlarına uygun bulmayanlar, yönetmelikte gösterilecek usullere göre ve on gün içinde oda meclisine itiraz edebilirler. İtirazlar meclisçe karara bağlanıncaya kadar kayıt ücreti ve yıllık aidatın ihtilafı kısmı tahsil olunmaz.

Yıllık aidat her yılın haziran ve ekim aylarında iki eşit taksitte ödenir. Yıl içinde kaydedilenlerin kayıt ücreti ile önceki yıldan itibaren geçerli olarak kaydedilmesi

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

gerekenlerin kayıt ücretleri ve yıllık aidatları, durumun kendilerine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir.

Şubelere kayıtlı olan üyeler, bu maddede belirlenen kayıt ücreti ve aidatların yarısı kadar ödeme yaparlar.

Munzam aidat ve navlun hasılatından alınacak pay

Madde 25- Odalarca her yıl için; gerçek kişi tacir ve sanayicilerin gelir vergisine ilişkin beyannamelerinde gösterilen ticarî kazanç toplamı; tüzel kişi tacir ve sanayicilerin ise ödeyecekleri kurumlar vergisine ilişkin beyannamelerinde gösterilen ticarî bilanço kârı üzerinden binde beş oranında munzam aidat tahsil olunur.

Birden fazla odaya kayıtlı bulunanların munzam aidatı, üye tarafından ilgili odalara eşit olarak paylaşılırılmak suretiyle yatırılır.

Zarar eden üyeler, o yıl için munzam aidat ödemezler.

Çalışma alanları içinde birden fazla şubesi bulunan üyelerin munzam aidatı, bütün şubelerden elde ettikleri gelir veya kurumlar vergisine matrah teşkil eden ticarî kazanç veya ticarî bilanço kârı üzerinden hesaplanır.

Müstakil bilançosu yapılan kurum ve müessese şubeleri ile fabrikalarının munzam aidatı, şube veya fabrikanın bulunduğu yerin odasına ödenir.

Bir tüzel kişiliğin merkez, şube ve fabrikalarının değişik yerlerde olması, fakat bilançolarının merkezde tutulması halinde, munzam aidat merkez tarafından mahalli odaya ödenir. Bu oda tahsil ettiği munzam aidatı diğer odalar arasında, izleyen takvim yılının ilk üç ayı içinde eşit olarak paylaşır.

Bütün bu hallerde bir müessesenin şubeleri ve fabrikaları ile birlikte ödeyeceği munzam aidat, o yıl için belirlenmiş bulunan yıllık aidat tavanının yirmi katını geçemez.

Munzam aidat haziran ve ekim aylarında iki eşit taksitte ödenir. Önceki yıldan itibaren geçerli olarak kaydedilmesi gerekenlerin munzam aidatları ise, bu durumun kendilerine tebliğ edildiği yılın sonuna kadar ödenir.

Üyeler, ticarî ve sınaî kazançlarına ait bilgileri ve bilançolarını talep üzerine odalara vermek zorundadırlar. Ayrıca odalar, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesi hükmü çerçevesinde vergi dairelerinden bilgi isteyebilirler. Üye tarafından bilançonun verilmemesi ve vergi dairesinden de sağlanamaması halinde, yıllık aidat tavanının üç katından az olmamak üzere, bir önceki yılın munzam aidatı geçici olarak aynen tahakkuk ettirilir.

Şubelere kayıtlı üyeler, bu maddede belirlenen munzam aidatın yarısı kadar ödeme yaparlar.

Türkiye limanlarında yük alan veya bu limanlara yük getiren ve Türkiye’de herhangi bir odaya kayıtlı olmayan yabancı bayraklı gemiler ile yabancı bir ülkede yerleşik gerçek veya tüzel kişi tacir tarafından işletilen Türk Bayraklı gemilerin Türk limanlarında yükleme ve boşaltmadan sağladıkları tüm navlun hasılatı üzerinden, kruvaziyer ve yolcu gemilerinde gros tonajı üzerinden uluslararası uygulama göz önüne alınmak suretiyle,

binde beşi geçmemek ve yıllık munzam aidat tavanını aşmamak kaydıyla oda yönetim kurulunca teklif ve oda meclisince tespit edilecek orana göre hesap edilecek meblağ, geminin limandan ayrıldığı tarihten itibaren on beş gün içinde, kendileri, temsilcileri veya acenteleri tarafından ilgili liman bölgesindeki deniz ticaret odasına veya bu oda teşkilâtının henüz kurulmadığı yerlerde, ticaret veya ticaret ve sanayi odasına ödenir.

Odalarda belge bedelleri ve ücretler

Madde 26- Odalarca verilen hizmetler ile onaylanan ve düzenlenen belgeler karşılığında alınan ücretlerin oran ve miktarı, maktu ücretlerde yıllık aidat tavanını geçmemek, nispî ücretlerde bu tavanı aşmamak ve binde beşten fazla olmamak kaydıyla oda yönetim kurullarının teklifi, meclislerin onayı ile yürürlüğe konulacak tarifelerle tespit olunur. Odalarca verilen hizmetin dışarıdan satın alınması halinde, satın alınan hizmetin bedeli de bu tavanın iki katını geçmemek üzere ücrete eklenerek ilgiliden tahsil edilir.

Odalarca düzenlenecek veya onaylanacak belgeler ile verilecek hizmetler şunlardır:

- a) Fatura suretlerinin onayı.
- b) Rayiç fiyatların onayı.
- c) Ticarî ve sınaî eşya numunelerinin vasıflarının onayı.
- d) Bilirkişi ve eksper raporları ile kapasite raporları.
- e) Kefaletname ve taahhütnamelerde yazılı imza sahiplerinin odalardaki sicil durumunu gösteren onay ve şerhler.
- f) Sınaî ve ticarî mahiyette belgeler.
- g) Ticarî kefalet onayları.
- h) Tahsis ve sarfiyat belgeleri.
- ı) Kalite, yeterlik ve numune belgeleri.
- j) Yerli malı belgeleri.
- k) Kayıtlı üyelerin tatbik imzalarının onayı.
- l) Oda mensuplarına ait kayıt ve sicil suretleri ve üye kimlikleri.
- m) Ticarî itibar şahadetnamesi mahiyetinde olmamak üzere, üyelerinin gizli olmayan sicilleri hakkında yazılı veya sözlü sorulara cevaplar.
- n) 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 22 nci maddesi gereğince verilen iş makineleri tescil belgesi.
- o) TIR karneleri, ATA, A.TR ve EUR.1 dolaşım belgeleri, menşe şahadetnameleri ve EAN -UCC çizgi kod işlemleri, mal ve hizmetlerin uluslararası ticaretindeki beyanname, vesika ve benzeri belgeler.
- p) Mücbir sebep belgeleri.
- r) Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi suretleri.

s) Türk veya yabancı bayraklı gemilere verilecek genel ve uluslararası sektörel hizmetler.

t) Ticaret sicili hizmetleri.

u) Ticarî ve sınaî mahiyette diğer her türlü belge ve bilgiler ile hizmetler.

Deniz ticaret odasınınca Türk ve yabancı bayraklı gemilerden hizmet veya onay karşılığı alınacak ücretlerin, hizmet veya onaydan itibaren en geç onbeş gün içinde ödenmesi gerekir.

Odaların bütçesi

Madde 27- Odaların bütçeleri, Birlikçe hazırlanacak tipe ve tespit olunacak muhasebe usullerine uygun olarak, yönetim kurullarınca hazırlanır ve meclislerince onaylanır.

Bütçe, takvim yılına göre düzenlenir.

Bütçeden harcama, yönetim kurulu başkanı veya yetkilendireceği yardımcısı ve genel sekreterin veya sayman üyenin ortak imzası ile yapılır. Genel sekreterin bulunmadığı hallerde, genel sekreter yerine sayman üyenin imzası aranır.

Yönetim kurulunun önerisi üzerine meclislerce saptanan miktar kadar harcama, sonradan yönetim kurulunun onayına sunulmak şartıyla, genel sekreter tarafından re'sen yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Borsalar

BİRİNCİ BÖLÜM

Ticaret Borsalarına İlişkin Genel Esaslar

Ticaret borsaları

Madde 28- Ticaret borsaları, bu Kanunda yazılı esaslar çerçevesinde borsaya dahil maddelerin alım satımı ve borsada oluşan fiyatlarının tespit, tescil ve ilânı işleriyle meşgul olmak üzere kurulan kamu tüzel kişiliğine sahip kurumlardır.

Kambiyo ve kıymetli madenlerle ilgili borsalar bu Kanun kapsamı dışındadır.

Borsanın kuruluşu

Madde 29- Borsalar ticarî ihtiyaçların gerekli kıldığı illerde, Birliğin olumlu görüşü üzerine Bakanlıkça kurulur.

Ülke, bölge ve uluslararası düzeyde faaliyet göstermek üzere özel nitelikli borsalar da kurulabilir.

Bölge borsaları kurulabilmesi; bölge illerindeki toplam üye sayısının yarısından fazlasının, Birliğe yazılı müracaatı veya borsa meclislerinin ayrı ayrı üye tam sayısının üçte ikisinin kararı ve Birliğin olumlu görüşü üzerine Bakanlığın kararı ile gerçekleşir.

Bölge borsasının kurulması ile kurucu borsalar şube haline dönüşür.

Ülke ve bölge borsaları da, ticaret borsalarına ilişkin hükümlere tâbidir.

Borsalar, Birliğin olumlu görüşü alınarak Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenecek borsacılık şartlarını esas alan ortak kriterler doğrultusunda, yapılacak hizmete uygun ve yeterli örgütlenme, alt yapı, donanım ve gerekli personeli sağlamak zorundadırlar.

Borsaların niteliklerine göre sınıflandırılması, Birliğin olumlu görüşü alınarak Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Dışarıda yerleşik kişiler, uluslararası nitelikteki borsalarda işlem yapabilir.

Borsaların çalışma alanları

Madde 30- Borsanın çalışma alanı, bulunduğu il sınırlarıdır. Bu çalışma alanı, çevre illeri de kapsayacak şekilde ve o illerde borsa kuruluncaya kadar geçerli olmak üzere, Birlik Yönetim Kurulu tarafından genişletilebilir veya daraltılabilir.

Borsa şubeleri

Madde 31- Bölge ticaret borsaları kapsadıkları çalışma alanlarında şube kurabilirler. Borsalar, çalışma alanları içinde borsa meclisi kararıyla şubeler açabilirler.

Şubelerin bulunduğu il ve ilçede faaliyet gösteren borsa üyeleri arasından yargı gözetiminde yapılacak seçimle en az on kişilik meclis oluşturulur. Meclis üyeleri kendi aralarından bir başkan ile bir başkan yardımcısı ve beş kişiden oluşan yönetim kurulu üyelerini seçer. Aynı sayıda yedek üyeler seçilir. Yönetim kurulu, kendi arasından bir şube başkanı ve başkan yardımcısı ile bir sayman belirler.

Borsalar, yönetim kurulunun teklifi ve meclislerinin onayı ile bazı yetkilerini şube meclisine devredebilirler.

Bölge borsasının kurulması ile kurucu il borsaları şube haline dönüşür. İlçe borsaları, kendi meclislerinin üye tam sayısının üçte ikisinin kararıyla il borsasının şubesine dönüşebilirler.

Şubelerin kuruluş ve işleyişi, bütçeleri, borsaların görevlerinden hangilerinin şubeler tarafından yerine getirileceği ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Birlikçe hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Borsaya kayıt zorunluluğu

Madde 32- Ticaret borsası kotasyonuna dahil maddelerin alım veya satımı ile uğraşanlar, buldukları yerin borsasına kaydolmak zorundadırlar. Buna uymayanların kayıtları, borsaca re'sen yapılır ve kendilerine tebliğ edilir. Meslek gruplarına göre yapılacak bu üye kayıtları, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanında güncel olarak tutulur.

Borsaya kayıt zorunluluğunda olanların durumlarında meydana gelen ve Türk Ticaret Kanununa göre tescil ve ilânı gereken her türlü değişikliğin, gerçekleşmesinden itibaren bir ay içinde kayıtlı oldukları borsalara bildirilmesi gerekir. İlgili sicile tescili zorunlu olup

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

da kanunî şekil ve sürede tescil ettirilmemiş olan bir hususu haber alan ilgili borsa, bu zorunluluğu yerine getirmeyenlerin durumlarını gerekli sicil değişikliklerinin yapılması için ilgili sicil memurluğuna bildirir. Sicil memurluğu, bu bildirim üzerine gerekli işlemleri yapmakla yükümlüdür.

Merkezî borsa çalışma alanı dışında bulunmakla beraber, borsa çalışma alanı içinde faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin, ticaret veya esnaf siciline tescil edilmiş ya da edilmemiş şube, irtibat bürosu, fabrika, temsilcilik, depo, alım satım yeri ve buna benzer ünitelerinin de borsaya kaydolmaları gerekir.

İçinde bulunulan yıldan önceki son iki yıldan itibaren adresleri ve durumları tespit edilemeyen ve içinde bulunulan yıldan önceki son iki yılda, borsa maddeleri üzerine alım satımı bulunmayan üyelerin isimleri, borsa meclisi kararıyla meslek grupları ve seçmen listelerinden silinir, aidat tahakkukları durdurulur ve bunlar borsa hizmetlerinden yararlanamazlar.

Yukarıdaki fıkrada anılan borsa meclisi kararını takip eden yılbaşından itibaren iki yıl içinde, ilgilinin üyesi bulunduğu borsaya müracaatla adres ve durumunu bildirmemesi halinde, borsa yönetim kurulunun teklifi ve meclis kararıyla borsadan kaydı silinir. Bu süre içinde durumunu bildirenlerin aidat tahakkukları başlatılır. Ancak bunlar aidat borçlarını ödemedikçe seçmen listelerine tekrar kaydedilemezler.

Borsaya dahil maddelerin üretici veya seri halde üretim yapmaksızın doğrudan tüketiciye satış yapan imalatçıları, borsalara kaydolmaksızın dahi kendi mallarını borsada satabilirler.

Borsada ehliyet, temsil ve imza yetkisi

Madde 33- Borsalar; taşınır ve taşınmaz mal almaya, satmaya, inşa, ifraz, tevhit ve rehin etmeye, ödünç para almaya, kamulaştırma yapmaya, sosyal faaliyetleri desteklemeye, özendirmeye, bağış ve yardımlarda bulunmaya, okul ve derslik yapmaya, burs vermeye, bu Kanun hükümleri çerçevesinde şirket ve vakıf kurmaya veya kurulu şirketlere ortak olmaya ve benzeri hukukî işlemler yapmaya yetkilidirler.

Borsanın hukukî temsilcisi yönetim kurulu başkanıdır.

Borsayı, yönetim kurulu başkanı ile en az bir yönetim kurulu üyesinin veya genel sekreterin ortak imzaları bağlar.

Borsanın görevleri

Madde 34- Borsanın görevleri şunlardır:

- a) Borsaya dahil maddelerin, borsada alım satımını tanzim ve tescil etmek.
- b) Borsaya dahil maddelerin borsada oluşan her günlük fiyatlarını usulü dairesinde tespit ve ilân etmek.
- c) Alıcı ve satıcının, teslim ve teslim alma ile ödeme bakımından yükümlülüklerini, muamelelerin tasfiye şartlarını, fiyatlar üzerinde etkili şartları ve ihtilaf doğduğunda ihtiyari tahkim usullerini gösteren ve Birliğin onayıyla yürürlüğe girecek genel düzenlemeler yapmak.

- d) Yurt içi ve yurt dışı borsa ve piyasaları takip ederek fiyat haberleşmesi yapmak, elektronik ticaret ve internet ağları konusunda üyelerine yol göstermek.
- e) 51 inci maddedeki belgeleri düzenlemek ve onaylamak.
- f) Borsaya dahil maddelerin tiplerini ve vasıflarını tespit etmek üzere lâboratuvar ve teknik bürolar kurmak veya kurulmuşlara iştirak etmek.
- g) Bölgeleri içindeki borsaya ilişkin örf, adet ve teamülleri tespit etmek, Bakanlığın onayına sunmak ve ilân etmek.
- h) Borsa faaliyetlerine ait konularda ilgili resmî makamlara teklif, dilek ve başvurularda bulunmak; üyelerinin tamamı veya bir kesiminin menfaati olduğu takdirde bu üyeleri adına veya kendi adına dava açmak.
- ı) Rekabeti bozucu etkileri olabilecek anlaşma, karar ve uyumlu eylem niteliğindeki uygulamaları izlemek ve tespiti halinde ilgili makamlara bildirmek.
- j) Mevzuatla bakanlıklara veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına verilen işlerin, bu Kanunda belirtilen kuruluş amaçları ve görev alanı çerçevesinde borsalara tevdi halinde bu işleri yürütmek.
- k) Üyelerinin ihtiyacı olan belgeleri vermek ve bunlara ilişkin gerekli hizmetleri yapmak.
- l) Yurt içi fuarlar konusunda yapılacak müracaatları değerlendirip Birliğe teklifte bulunmak.
- m) Sair mevzuatın verdiği görevlerle, ilgili kanunlar çerçevesinde Birlik ve Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.

İKİNCİ BÖLÜM

Borsa Organları, Oluşumları ve Görevleri

Borsa organları

Madde 35- Borsanın organları şunlardır:

- a) Meslek komiteleri.
- b) Meclis.
- c) Yönetim kurulu.
- d) Disiplin kurulu.

Borsa meslek komiteleri

Madde 36- Borsa meslek komiteleri, meslek gruplarınca dört yıl için seçilecek beş veya yedi kişiden; üye sayısı onbini aşan borsalarda beş, yedi, dokuz veya onbir kişiden oluşur. Asıl üyeler kadar da yedek üye seçilir.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

Komite, kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan, bir başkan yardımcısı seçer.

Meslek komitesi üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, aynı faaliyet sınırları içinde bulunan odalar ve borsaların meslek komiteleri ile 17.7.1964 tarihli ve 507 sayılı Kanuna göre kurulmuş odaların ancak birinde görev alabilirler.

Mesleklerin gruplandırılmasında uyulacak esaslar ile meslek komitelerinin üye sayılarının tespiti ile diğer hususlar Birlikçe hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Borsa meslek komitelerinin görevleri

Madde 37- Borsa meslek komitelerinin görevleri şunlardır:

a) Konuları dahilinde incelemeler yapmak, faaliyet alanları için yararlı ve gerekli gördükleri tedbirleri, kararlaştırılmak üzere yönetim kuruluna teklif etmek.

b) Meslek komitesiyle ilgili olarak meclis gündeminde yer alan konularda başkan, başkan yardımcısı veya uygun görülen üyelerin, oy kullanmamak üzere meclis toplantısına katılmalarına karar vermek.

c) Faaliyet alanlarına ilişkin olarak, meclis veya yönetim kurulu tarafından bilgi istenmesi halinde, bu konuda araştırma yapmak ve istemi cevaplandırmak.

d) İlgili mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Borsa meclisi

Madde 38- Borsa meclisi, meslek gruplarınca dört yıl için seçilecek üyelerden oluşur. Meslek komiteleri beş kişiden oluşan gruplarda ikişer, yedi kişiden oluşan gruplarda üçer, dokuz kişiden oluşan gruplarda dörder, onbir kişiden oluşan gruplarda beşer meclis üyesi seçilir. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir. En az yedi meslek grubu kurulamayan borsalarda meclisler borsaya kayıtlı olanların kendi aralarından seçecekleri ondört üye ile kurulur. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir. Bu takdirde meslek komitelerinin görevleri meclislerce seçilecek ihtisas komisyonları tarafından yerine getirilir.

Meclis, kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan, bir veya iki başkan yardımcısı seçer.

Meclis üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, aynı faaliyet alanında bulunan odalar ve borsaların meclisleri ile 17.7.1964 tarihli ve 507 sayılı Kanuna göre kurulmuş odaların ancak birinde görev alabilirler.

Meclis başkan ve yardımcıları, yönetim ve disiplin kurulu başkanlığına ve üyeliğine seçilemezler.

(İptal beşinci fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 10/1/2013 tarihli ve E.: 2012/128, K.: 2013/7 sayılı Kararı ile.) (1)

(1) Bu fıkranın yürürlüğü, Anayasa Mahkemesi'nin 10/1/2013 tarihli ve E.: 2012/128, K.: 2013/1 (Yürürlüğü Durdurma) Kararı ile İptal Kararının Resmi Gazete'de yayımlanacağı tarihe kadar durdurulmuş olup, sözkonusu Karar 23/3/2013 tarihli ve 28596 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

Borsa meclisinin görevleri

Madde 39- Borsa meclisinin görevleri Şunlardır:

- a) Borsa yönetim kurulu ve disiplin kurulu üyelerini seçmek.
- b) Kendi yeleri arasından Birlik genel kurul delegelerini seçmek.
- c) Yönetim kurulu tarafından yapılacak teklifleri inceleyip karara bağlamak.
- d) alıŐma alanları içindeki örf, adet ve teamülleri tespit ve ilân etmek.
- e) Aylık mizanı ve aktarma taleplerini incelemek ve onaylamak.
- f) Borsada gerçekleştirilen işlemlerden veya üyelerin yapmış oldukları sözleşmede yer alması halinde bu sözleşmelerle ilgili olarak çıkan ihtilafları zmekle görevli tahkim müesseseleri oluşturmak.
- g) Borsa dışında yapılan işlemlerden doğabilecek ihtilafların zm in, mahkemeler tarafından istenecek bilirkişi listesini onaylamak.
- h) Borsa yeleri hakkında disiplin kurulu tarafından teklif edilecek cezalara karar vermek.
- ı) Yıllık bütçe ve kesin hesapları onaylamak ve yönetim kurulunu ibra etmek, sorumluluğu görülenler hakkında takibat işlemlerini başlatmak.
- j) Taşınmaz alımına, satımına, inşa, ifraz, tevhit ve rehnine ve ödünç para alınmasına, kamulaştırma yapılmasına ve bu Kanun hükümleri çerçevesinde Şirketlere ortak olmaya karar vermek.
- k) Borsa i yönergesini kabul etmek ve Birliğin onayına sunmak.
- l) Borsaya dahil maddelerden hangilerinin, daha sonra tescil ettirilmek Şartıyla, borsa yerinin dışında alınıp satılabileceğini belirlemek ve bu Şekilde alınıp satılacak maddelerin otuz günü geçmemek kaydıyla tescil edilmesine ilişkin süreyi belirlemek.
- m) Yönetim kurulunca borsaya kayıt zorunluluğuna veya üyelerin derecelerine ilişkin olarak verilecek kararlara karşı yapılan itirazları incelemek ve kesin karara bağlamak.
- n) Mesleklere ve sorunlara göre ihtisas komisyonları kurmak.
- o) Yurt içi ve dışı sınaı, ticarı ve ekonomik kuruluşlara ye olmak ve kongrelerine delege göndermek.
- p) Tahsili imkânsızlaşan alacakların takibinden vazgeçme veya ölen, ticareti terk eden ve borsaya olan aidat borçlarını yangın, sel, deprem ve benzeri tabiı afetler gibi iradesi dışında meydana gelen mücbir sebeplerden dolayı ödeme güçlüğü içinde olan üyelerin aidat anapara ve gecikme zammı borçlarının affı ve/veya yeniden yapılandırılmaları ile borsa veya üyeler adına açılacak davalar konusunda yönetim kurulundan gelen teklifleri inceleyip karara bağlamak ve gerekli gördüğünde bu yetkisini yönetim kuruluna devretmek.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

r) Borsaya veya Türk ekonomi hayatına önemli hizmetler vermiş kimselere meclisin ye tam sayısının üçte ikisinin kararıyla şeref yeliği vermek.

s) İlgili mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Borsa yönetim kurulu

Madde 40- Borsa yönetim kurulu, dört yıl için seçilen, meclis ye sayısı yirmiden az olan borsalarda beş; yirmi ile yirmidokuz arasında olanlarda yedi; otuz ile otuzdokuz arasında olanlarda dokuz; kırk ve daha fazla olanlarda onbir kişiden oluşur.

Meclis kendi yeleri arasından yönetim kurulunun başkanını, asıl ve yedek üyelerini tek liste halinde seçer. Yönetim kurulu, kendi yeleri arasından dört yıl için bir veya iki başkan yardımcısı ve bir sayman ye seçer.

(İptal nc fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 10/1/2013 tarihli ve E.: 2012/128, K.: 2013/7 sayılı Kararı ile.) (1)

Bir borsanın yönetim kurulu başkan veya yeleri, aynı zamanda başka bir borsa veya odanın meclisinde görev alamaz.

Toplantı gündemi başkan veya yokluğunda yetkilendirdiği başkan yardımcısı tarafından belirlenir. Ayrıca yönetim kurulu üyelerinin en az üçte birinin başvurusu ile en geç toplantının başlamasından önce, gündeme yeni madde eklenir.

Borsa yönetim kurulunun görevleri

Madde 41- Borsa yönetim kurulunun görevleri şunlardır:

a) Mevzuat ve meclis kararları çerçevesinde borsa işlerini yürütmek.

b) Bütçeyi, kesin hesabı ve aktarma tekliflerini ve bunlara ilişkin raporları borsa meclisine sunmak.

c) Aylık hesap raporunu borsa meclisinin incelemesi ve onayına sunmak.

d) Borsa personelinin işe alınmalarına ve görevlerine son verilmesine, yükselme ve nakillerine usulüne uygun olarak karar vermek.

e) Borsa personelinin disiplin işlerini bu Kanunda ve ilgili mevzuatta düzenlenen esas ve usuller çerçevesinde karara bağlamak.

f) Disiplin kurulunun soruşturma yapmasına karar vermek.

g) Bu Kanun uyarınca verilen disiplin ve para cezalarının uygulanmasını sağlamak.

h) Borsada gerçekleştirilen işlemlerden doğacak ihtilafları ozmekle görevli hakem kurulunu belirlemek.

ı) Borsa dışında yapılan işlemlerden doğabilecek ihtilafların ozm için, mahkemeler tarafından istenecek hakem ve bilirkişi listelerini hazırlamak ve onaylanmak üzere meclise sunmak.

(1) Bu fıkranın yürürlüğü, Anayasa Mahkemesi'nin 10/1/2013 tarihli ve E.: 2012/128, K.: 2013/1 (Yürürlüğü Durdurma) Kararı ile İptal Kararının Resmi Gazete'de yayımlanacağı tarihe kadar durdurulmuş olup, söz konusu Karar 23/3/2013 tarihli ve 28596 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

- j) Bu Kanunda ve ilgili mevzuatta öngörülen belgeleri tasdik etmek.
- k) Borsanın bir yıl içindeki faaliyeti ve bölgesinin iktisadî durumu hakkında yıllık rapor hazırlayıp meclise sunmak.
- l) Hazırladığı iç yönergeyi meclise sunmak.
- m) Borsaya ait her türlü incelemeyi yapmak, endeks ve istatistikleri tutmak ve başlıca maddelerin borsada oluşan fiyatlarını tespit etmek ve bunları uygun vasıtalarla ilân etmek.
- n) Yüksek düzeyde vergi ve tescil ücreti ödeyen, ihracat yapan, teknoloji geliştiren üyelerini ödüllendirmek.
- o) Bütçede karşılığı bulunmak kaydıyla sosyal faaliyetleri desteklemek ve özendirmek, bağış ve yardımlarda bulunmak, burs vermek, meclis onayı ile okul ve derslik yapmak.
- p) Bu Kanunla ve sair mevzuatla borsalara verilen ve özel olarak başka bir organa bırakılmayan diğer görevleri yerine getirmek.

Borsa yönetim kurulunun yetkilerinin devri

Madde 42- Borsa yönetim kurulu, gerekli hallerde, yetkilerinden bir kısmını başkana, üyelerinden birine veya birkaçına yahut genel sekretere devredebilir.

Borsa disiplin kurulu

Madde 43- Borsa disiplin kurulu, meclisçe dört yıl için, borsaya kayıtlı olanlar arasından seçilen altı asıl ve altı yedek üyeden oluşur.

Disiplin kurulu, seçimden sonraki ilk toplantısında, üyeleri arasından bir başkan seçer. Başkanın bulunmadığı zamanlarda, en yaşlı üye kurula başkanlık eder.

Disiplin kurulu üyelerinde aranılacak şartlar, Birliğin uygun görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Borsa disiplin kurulunun görevleri

Madde 44- Borsa disiplin kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Borsa üyelerinin disiplin soruşturmalarını bu Kanunda ve ilgili mevzuatta öngörülen usul ve esaslara uygun olarak yürütmek.
- b) Meclise, borsa üyeleri hakkında disiplin ve para cezası verilmesini önermek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Borsa İşlemleri

Borsaya tâbi maddeler ve alım satımları

Madde 45- Ticaret borsalarında yeterli arz ve talebi bulunan, dayanıklı ve stoklanabilir nitelikteki misli mallar, numune veya tipler üzerinden toptan alınıp satılır. Tipi tespit edilmemiş olan mallarla misliyattan olup yerel ihtiyaçları karşılayan maddeler ile canlı veya kesilmiş hayvanlar da borsaya tâbi maddeler arasına alınabilir.

Döviz ve kıymetli madenler bu Kanun kapsamı dışındadır.

Borsa kurulan yerlerde, hangi malların borsada alım ve satımının zorunlu olduğu ve bunların en az miktarları, borsa meclisinin teklifi ve Birliğin uygun görüşü üzerine Bakanlıkça belirlenir ve ilgili borsa tarafından yerinde ilân olunur. Bakanlık, değişen piyasa şartlarında, borsada yeterli arz ve talebi bulunmayan veya ticarî teamüllere göre borsalarda alım satıma konu olmayan malları, genel olarak veya borsalar itibarıyla borsaya tâbi maddeler arasından çıkarabilir, ticaret borsalarının, bölge ticaret borsalarının ve ürün ihtisas borsalarının kotasyonunda yer alacak veya almayacak ürünleri ve borsaya tâbi maddelerin en az alım satım miktarlarını yeniden belirleyebilir. Bakanlığın bu konudaki kararları da borsalar tarafından yerinde ilân edilir.

Borsa çalışma alanı içinde borsaya tâbi maddelerin en az miktarlarının üzerinde kalan miktarlarının alım ve satımının, belirlenen borsa yerinin dışında yapılması yasaktır. Bu maddelerin, en geç muamele yapıldığı günü takip eden otuz gün içinde borsaya tescil ettirilmesi şartı ile borsa yerinin dışında alınıp satılmasına meclisçe önceden karar verilebilir. Ancak Birlik, borsalarca alınacak bu gibi istisnai kararları kısmen veya tamamen, geçici veya sürekli olarak yürürlükten kaldırabilir.

Borsa işlemlerinin tescili

Madde 46- Borsaya tâbi maddelerin en az miktarları üzerinde yapılan alım satım muamelelerinin borsalara tescili zorunludur. Elektronik ticaret yoluyla yapılan satışlar da bu madde kapsamındadır.

Borsalarca gösterilen yerlerde yapılan işlemler aynı gün, borsa dışında alınıp satılmasına müsaade edilen maddelere ait işlemler en geç otuz gün içinde tescil ettirilir. Geçerli bir neden olmaksızın belirtilen sürelerde tescil zorunluluğunun yerine getirilmemesi durumunda, tescil ücreti yüzde elli fazlasıyla tahsil olunur.

Borsaya tâbi olmamakla birlikte yeterli arz ve talebi bulunan, misli nitelikte tarımsal ürünlerin alım satım işlemleri, alıcı veya satıcının talebine bağlı olarak borsaya tescil edilebilir. Borsaya tâbi maddelerle ilgili alivire ve vadeli alım satım işlemlerine ilişkin tip sözleşmeler ticaret borsalarınca hazırlanır. Buna göre düzenlenecek sözleşmeler ticaret borsalarına tescil ettirilir. Bu Kanun hükümlerine tâbi olarak düzenlenen sözleşme, ürün senedi ve benzeri belgeler, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca düzenlenen vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri gibi değerlendirilmez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin esaslar Birlikçe çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Tescil yükümlülüğü aşağıdaki şekilde yerine getirilir:

a) Alıcı ve satıcının aynı borsanın çalışma alanı içinde bulunmaları halinde, işlem borsa örf ve adetlerine göre tespit olunan tarafça o borsaya tescil ettirilir ve tescil ücreti ödenir. Tescil ile yükümlü olan tarafın yokluğu halinde, diğer taraf tescili yaptırmak ve ücretini ödemekle yükümlüdür.

b) Alıcı ve satıcıdan birinin borsanın çalışma alanı içinde, diğerinin dışında olması halinde;

1) İki tarafın bulunduğu yerde borsa mevcut ve mal her iki borsaya tâbi ise ve işlem de yazışma, telgraf, telefon, teleks ile yapılmış veya elektronik ortamda gerçekleştirilmişse, sözleşmenin kabul ile tamam olduğu yerdeki tarafça o yer borsasına tescil ettirilir ve ücreti ödenir. Sözleşmenin nerede kabul ile tamam olduğu tespit edilemediği takdirde, işlem satıcının merkezinin bulunduğu yerdeki borsaya, satıcı tarafından tescil ettirilir ve ücreti ödenir.

2) Taraflardan birinin bulunduğu yerde borsa mevcut değil veya borsa mevcut olmasına rağmen, mal o borsaya dahil değil veya taraflardan biri yurt dışında ise, işlem diğer tarafça kendi merkezinin bulunduğu yer borsasına tescil ettirilir ve ücreti ödenir.

c) Borsaya kayıtlı üyeler, borsanın çalışma alanı dışında yaptıkları ve bu fıkrada belirlenen tescil işlemleri dışında kalan alım veya satımları, kayıtlı buldukları borsalara tescil ettirir ve ücretini öderler.

d) Borsanın çalışma sınırları dışında alım satım yapan taraflardan biri tacir veya sanayici sıfatını haiz olmayan üretici ise, tescil zorunluluğu ve tescil ücretini ödeme yükümlülüğü tacir ve sanayici olan diğer tarafa aittir. Alım satım yapan tarafların her ikisi de tacir veya sanayici sıfatını haiz olmayan üretici ise, tescil zorunluluğu uygulanmaz.

Tescil ücretinin oranı, malın alım satım değeri üzerinden azamî binde ikidir ve bu oranı borsa meclisi belirler. İşlem başına alınacak toplam tescil ücreti tavanı, yıllık aidat tavanının yüzde onundan az ve tamamından fazla olamaz. Ürün senedi tescil ücreti oranı ise alım satım değeri üzerinden en çok onbinde beştir.

İhracatın tescilinden ücret alınmaz.

Borsalar, üyelerinin alım satımlarının tamamını tescil ettirip ettirmediklerini denetlemeye yetkilidirler. Bu amaçla hâkim kararıyla üyelerinin ilgili defter ve evrakını inceleyebilirler.

Bu maddenin uygulanmasına ait usul ve esaslar, Birlik tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Borsada alım satım yapanlar

Madde 47- Kendi adına ve başkasının hesabına borsada alım satım yapanlara borsa komisyoncusu; başkasının adına ve hesabına vekil sıfatıyla borsada alım satım yapanlara borsa ajanı; borsa alım satımlarında yalnız aracılık yapanlara borsa simsarı denir. Bunlar, borsaya dahil olmayan maddeler üzerinde borsa dışında işlem yapabilirler.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

Borsaya dahil maddeler üzerindeki spot piyasa işlemlerinde, borsaya kayıtlı olanların kendileri, borsaya kayıtlı olmayan üretici ve imalatçılarla birinci fıkrada yer alan aracılardan başkalarının borsada işlem ve faaliyette bulunmaları yasaktır. Borsa komisyoncusu, ajan veya simsar olarak kayıtlı olmadığı halde borsaya dahil maddeler üzerinde, bunların yapabileceği işlemleri yapanlardan bu işleme ait tescil ücreti beş misli tahsil olunur.

Gerçek ve tüzel kişi tacir olarak borsadaki spot piyasada faaliyet gösterecek aracılardan, bunlardan tüzel kişilerin kuruluş, görev ve yetkileri ile gerçek ve tüzel kişi aracılarda aranacak nitelikler, çalışma usul ve esasları, hakları, uymakla yükümlü buldukları kurullar ile bu kurallara aykırı eylemleri tespit olunan araçlara uygulanacak olan ve bu Kanunda öngörülen disiplin ve para cezaları ve aracılık faaliyetlerinin düzenlenmesine ilişkin diğer hususlar, Birlikçe hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Borsa komisyoncusu, ajan ve simsarların aracılık ettikleri işlemlerden alacakları ücretler, alım satım tutarının binde beşini ve yıllık aidat tavan ücretini geçmemek üzere, borsa meclisince tespit edilir ve Birlikçe onaylanır.

Borsa işlemlerine ilişkin yönetmelikler

Madde 48- Borsalarda alım satım işlemlerinin nasıl yapılacağı, yönetim kurullarınca hazırlanıp meclislerce onaylanacak yönetmeliklerde gösterilir.

Alivire ve vadeli alım satım yapılan borsaların uygulayacakları usuller, Birlikçe hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ticaret Borsalarının Gelirleri ve Bütçe

Borsa gelirleri

Madde 49- Borsanın gelirleri şunlardır:

- a) Kayıt ücreti.
- b) Yıllık aidat.
- c) Muamele tescil ücreti.
- d) Yapılan hizmetler karşılığı alınan ücretler.
- e) Belge bedelleri.
- f) Yayın gelirleri.
- g) Bağış ve yardımlar.
- h) Para cezaları.
- ı) Misil zamları.

- j) Menkul, gayrimenkul sermaye iradı, şirket kârları ve döviz gelirleri.
k) Sair gelirler.

Borsaya kayıt ücreti ve yıllık aidat

Madde 50- Üyeler borsaya kayıt sırasında kayıt ücreti ve her yıl için yıllık aidat ödemekle yükümlüdür.

Kayıt ücreti ile yıllık aidat, onaltı yaşından büyükler için uygulanan aylık asgarî ücretin brüt tutarının yüzde onundan az, yarısından fazla olamaz.

Kayıt ücretinin alındığı yıl için ayrıca yıllık aidat alınmaz. Kayıt ücreti ve yıllık aidat miktarları Birlikçe çıkarılacak yönetmelikle gösterilecek usullere göre belirlenecek dereceler üzerinden ve tarifelere göre tespit olunur. Tarifeler, borsayönetim kurulunun teklifi ve meclisin onayı ile yürürlüğe girer.

Derecelerini durumlarına uygun bulmayanlar, yönetmelikte gösterilecek usullere göre ve on gün içinde borsameclisine itiraz edebilirler. İtirazlar meclisçe karara bağlanıncaya kadar kayıt ücreti ve yıllık aidatın ihtilaflı kısmı tahsilolunmaz.

Yıllık aidat her yılın haziran ve ekim aylarında iki eşit taksitte ödenir. Yıl içinde kaydedilenlerin kayıt ücreti ile önceki yıldan itibaren geçerli olarak kaydedilmesi gerekenlerin kayıt ücretleri ve yıllık aidatları, durumun kendilerine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir.

Şubelere kayıtlı üyeler, bu maddede belirlenen kayıt ücreti ve aidatların yarısı kadar ödeme yaparlar.

Ücretler ve belge bedelleri

Madde 51- Borsalarca verilen hizmetler ile onaylanan ve düzenlenen belgeler karşılığında alınan ücretlerin oran ve miktarı, maktu ücretlerde yıllık aidat tavanını geçmemek, nispi ücretlerde bu tavanı aşmamak ve binde beşten fazla olmamak kaydıyla borsa yönetim kurulunun teklifi ve meclisin onayı ile yürürlüğe konulacak tarifelerle tespit olunur. Borsaca verilen hizmetin dışarıdan satın alınması halinde, satın alınan hizmetin bedeli bu tavanın iki katını geçmemek üzere ücrete eklenerek ilgiliden tahsil edilir.

Borsalarca düzenlenecek veya onaylanacak belgeler ile verilecek hizmetler şunlardır:

- a) Eksper raporları.
- b) Analiz raporları.
- c) Borsaya dahil maddelerin fiyatlarına ilişkin belgeler.
- d) Makbuz senedi, varant ve malı temsil eden diğer senetler.
- e) Teamüller hakkında istenen belgeler.
- f) Fatura onayları.
- g) Borsaya kayıtlı olanların tatbik imzalarının onayı.
- h) Vadeli satış ve alivire sözleşmelerindeki imzaların onayı.
- ı) Borsaya kayıtlı olanlara ait kayıt ve sicil suretleri.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

j) Borsaya dahil mallara ve borsa işlemlerine dair istenecek diğer belgeler.

k) Borsaya dahil maddelerin ölçülmesi ve tartılması için gerekli tesisatı olan borsalarca bu konuda verilecek hizmetler.

l) Gerekli tesisatı bulunan borsalarca verilecek depolama ve muhafaza hizmetleri.

m) Yerli malı belgesi.

n) Diğer hizmetler.

Borsa bütçesi

Madde 52- Borsa bütçesi, Birlikçe hazırlanacak tipe ve tespit olunacak muhasebe usullerine uygun olarak, yönetim kurulunca hazırlanır ve meclisçe onaylanır.

Bütçe, takvim yılına göre düzenlenir.

Bütçeden harcama, yönetim kurulu başkanı veya yetkilendirdiği yardımcısı ve genel sekreterin veya sayman üyenin ortak imzası ile yapılır.

Yönetim kurulunun önerisi üzerine meclisçe saptanan miktar kadar harcama, sonradan yönetim kurulunun onayına sunulmak şartıyla, genel sekreter tarafından re'sen yapılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ürün İhtisas Borsaları

Ürün ihtisas borsaları

Madde 53- (Değişik birinci fıkra: 6/12/2012-6362/143 md.) Ekonomik gereklilikler gözetilerek güven, serbest rekabet ve istikrar içinde, kotasyonundaki bir veya birden çok ürünün arz ve talebini buluşturan; yürürlükteki ürün standartlarına göre tasnif edilmiş ürünlerin, kendilerince organize edilen fiziki veya elektronik mekânlarda alım satımına aracılık eden; ürünlerin gerek fiziki, gerekse ürünü temsilen lisanslı depo işletmelerince çıkarılan ürün senetleri ve alivre sözleşmelerin ticaretini yürütebilen; işlemlere ilişkin güvenilir kayıt ve saklama imkânları bulunan; oluşan fiyatları, ürettiği bilgileri, diğer benzer ve alternatif piyasaları izleyebilecek ve duyurabilecek bilgi işlem, teknik ve elektronik donanım, kurumsal ve mali altyapıya sahip olan; faaliyet alanı ulusal veya uluslararası olabilen anonim şirket statüsünde ürün ihtisas borsaları Bakanlık ve Sermaye Piyasası Kurulunun teklifi üzerine, Bakanlar Kurulu kararı ile kurulur. Ürün ihtisas borsaları kendilerinin ya da bünyelerindeki piyasaların işletilmesi ve/veya yönetilmesi için Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine tabi olan bir ya da birden fazla piyasa işleticisi ile anlaşma yapabilirler. Bu anlaşma, Bakanlık ve Sermaye Piyasası Kurulu onayı olmaksızın hüküm ifade etmez. Verilen onay üzerine piyasa işleticileri borsa ile yapılan anlaşma çerçevesinde ürün ihtisas borsasının sahip olduğu hakları kullanır ve Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuatta öngörülen yükümlülüklerinin yerine getirilmesini temin ederler.

Kuruluş izni alan şirkete, bu Kanun ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmelikler ile öngörülen şartları taşıdığına tespiti halinde Bakanlıkça faaliyet izni verilir. Faaliyet izni alan şirket, ürün ihtisas borsası anonim şirketi unvanıyla faaliyet gösterir.

Ticaret borsaları, kurulmuş veya kurulacak ürün ihtisas borsalarına ortak olabilir veya aralarındaki sözleşme uyarınca bunların acentesi olarak çalışabilirler.

Ürün ihtisas borsalarının yönetim kurulunun bir üyeliği için Bakanlıkça atama yapılır.

Ürün ihtisas borsaları ve ticaret borsaları, lisanslı depo işletmeciliği yapan şirketler kurabilir ve ortak olabilir.

Ürün senetlerine ilişkin; alım satımın tescili, devir ile bedelinin ödenmesi, alıcı ve satıcı ile üçüncü şahısların haklarının korunması, yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve alım satıma ilişkin diğer hususlar, borsanın sorumluluğunda olup, bu işlemlerden dolayı doğan zararlar borsa tarafından tazmin edilir.

Alivre sözleşmeler, Türk Ticaret Kanununun 743 üncü maddesinde belirtilen cirosu kabil olan diğer senetler gibi ciro edilebilir. Bu sözleşmelerde aranacak şartlar ile alivre alım satımlarda aranacak usul ve esaslar, ilgili borsaca hazırlanıp, Birliğin görüşü alınarak Bakanlıkça onaylanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Alivre sözleşmeler ile lisanslı depolarca düzenlenen kıymetli evrak hükmündeki ürün senetleri ve ürünü temsil eden benzer senetlerin alım satımı ve rehni gibi işlemlerin ürün ihtisas borsalarında kontrolü ve tescili zorunludur. Ancak, kota edilerek ilgili ürün senedinin ve alivre sözleşmelerin alınıp satıldığı bir ürün ihtisas borsası faaliyette bulunmuyorsa bunlar teknik, kurumsal ve malî alt yapısının yeterliliği tespit edilen ve Bakanlıktan izin alan ticaret borsalarında işlem görür. Borsada tescil gerçekleşmedikçe ürün mülkiyeti başkasına devredilemez.

(Mülga dokuzuncu fıkra: 6/12/2012-6362/143 md.)

Ürün ihtisas borsalarının, bu Kanunda yazılı görevlerini yerine getirebilmek için yeterli alt yapı, sermaye ve ortaklık yapısı, üyelik, teknik donanım, uzman personel, organizasyon, hizmet birimleri, kayıt sistemi, diğer oda ve borsalarla ve Birlikle ilişkileri, temsilci ve delege görevlendirmeleri, organlarda temsil edilmeleri, bunların kuruluş, faaliyet ve denetimlerine ilişkin usul ve esaslar, Birliğin görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Bakanlık, bu maddede belirtilen görev ve işlevleri yapacak ürün ihtisas borsalarının güven, açıklık ve istikrar içinde faaliyet göstermesine, verecekleri hizmet ve karşılığında alacakları ücret ve komisyonlara ilişkin düzenlemeler yapmaya, mevzuata aykırılık veya kamu menfaatinin korunması ya da olağan dışı menfi durumlarda uyarma, talimat verme, her türlü tedbiri alma, faaliyetlerinin bir veya birkaçını durdurma, faaliyet iznini askıya alma veya iptal etme, mahkeme kararıyla yönetimine ve malvarlığına el koyma, tasfiyesini istemeye yetkilidir.

(Ek fıkra: 6/12/2012-6362/143 md.) Makul bir ekonomik veya finansal gerekçeyle açıklanamayan, ürün ihtisas borsalarının güven, açıklık ve istikrar içinde çalışmasını bozacak nitelikteki eylemler bir suç oluşturmadığı takdirde piyasa bozucu eylem sayılır. Piyasa bozucu eylemleri gerçekleştirenler hakkında Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca idari para cezası uygulanır.

(Ek fıkra: 6/12/2012-6362/143 md.) Ürün senetleri ve alivre sözleşmelerin ürün ihtisas borsalarında alım satımına aracılık edilmesine, aracılardan yetkilendirilmesi ile bu yetkinin askıya alınması ve iptaline, aracılardan gözetim ve denetimine ve ürün senetleri ve alivre sözleşmeler üzerindeki aracılık hizmetlerine dair diğer işlemlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ve Sermaye Piyasası Kurulunun birlikte çıkaracağı yönetmeliklerle düzenlenir.

(Ek fıkra: 6/12/2012-6362/143 md.) Ürün senetleri ve alivre sözleşmeler üzerinde gerçekleştirilen işlemler üzerindeki gözetim ve denetim faaliyetleri Bakanlık ve Sermaye Piyasası Kurulunun müştereken çıkaracağı bir yönetmelikle düzenlenir. Bu faaliyetler neticesinde ortaya çıkan hususlara ilişkin olarak alınacak tedbirler ve yapılacak işlemler, Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuata tabidir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Birlik

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Madde 54- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, odalar ve borsalar arasındaki birlik ve dayanışmayı temin etmek, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, oda ve borsa mensuplarının meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, bunların birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere, meslek disiplinini ve ahlâkını korumak, ülkenin kalkınması, ekonominin gelişmesi için gerekli çalışmaları yapmak ve bu Kanunda belirtilen hizmetleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip, kamu kurumu niteliğinde meslek üst kuruluşudur.

Birliğin kısa adı TOBB'dur ve merkezi Ankara'dadır.

Birlikte ehliyet, temsil ve imza yetkisi

Madde 55- Birlik; taşınır ve taşınmaz mal almaya, satmaya, inşa, ifraz, tevhit ve rehnetmeye, kamulaştırma yapmaya, ödünç para almaya, sosyal yardımlarda bulunmaya, okul ve derslik yapmaya, burs vermeye, bağış ve yardımlarda bulunmaya, sosyal faaliyetleri destekleme ve özendirme yardımları yapmaya, bu Kanun hükümleri çerçevesinde şirket ve vakıf kurmaya veya kurulu şirketlere iştirak etmeye, derneklere ve kooperatiflere üye olmaya ve benzeri hukukî işlemler yapmaya yetkilidir.

Birliğin hukukî temsilcisi Birlik Başkanıdır.

Birlik adına dzenlenen taahhütname, sözleşme, vekâletname gibi Birliği hukuken bağlayan hukukî işlemleri imzalamaya; kendilerine genel kurul veya yönetim kurulu tarafından verilen limitler dahilinde Birlik Başkanı veya Genel Sekreter münferiden, limitleri aşan işlemlerde ise Birlik Başkanı ile Genel Sekreter müştereken yetkilidirler. Ayrıca bu işlemleri, yönetim kurulu tarafından yetkilendirilen bir üye ve genel sekreter müşterek imzaları ile yapmaya yetkilidirler.

Birliğin görevleri

Madde 56- Birliğin görevleri şunlardır:

a) Odaları ve borsaları güçlendirecek ve aralarında işbirliği ile uyumlu çalışma, gelişme imkânları sağlayacak karar ve tedbirleri almak ve gerekli teşkilâtı kurmak; sektör meclisi adı altında istişarî nitelikte üst kurullar oluşturmak; oda ve borsaların kanunî amaç ve görevlerini yerine getirmelerini sağlamak üzere, fikrî yardımda bulunmak; gerektiğinde oda ve borsaların çalışma ve işlemlerinin mevzuat esasları içinde yürütülmesini sağlamak amacıyla ilgili oda veya borsanın talebi üzerine gerekli incelemeleri yapmak ve önerilerde bulunmak.

b) Oda ve borsa faaliyetlerinin ve sunulan hizmetlerin standardizasyonunu, muhasebe kayıtlarının ortak usullerde tutulmasını ve üyelere ilişkin bilgilerin Birlik merkezinde toplanmasını sağlamaya yönelik olarak gerekli elektronik alt yapıyı kurdurmak ve ticarî sırların korunmasını gözeterek işletimini sağlamak; oda ve borsalardan üyelik kayıtları ile aidatlara ilişkin bilgi ve belge talep etmek, bu taleplerin yerine getirilmesini sağlamak ve gerekli denetimleri yapmak.

c) Bu Kanunda Birlikçe çıkarılacağı belirtilen yönetmelikleri düzenlemek, oda ve borsaların iç yönergelerini onaylamak.

d) Ülkenin iktisadî durumu hakkında raporlar hazırlamak, oda ve borsalarca bu konuda hazırlanan raporları incelemek ve değerlendirmek, Ekonomik ve Sosyal Konseyde ve benzeri kurum, kurul, komisyon ve kuruluşlarda ticaret ve sanayi kesimini temsil etmek.

e) Yabancı ülkelerdeki oda, borsa ve benzeri ilgili organizasyonlar tarafından dzenlenen raporları incelemek ve ülkemizi ilgilendiren kısımları derleyip yayınlamak; gelişen dünya koşullarında ulusal ticaret, sanayi ve hizmet sektörlerinin gelişmesine yönelik çalışmalar yapmak; Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşlarla olan ilişkilerde bu sektörlerin haklarını gözetmek; Avrupa Birliği mevzuatı konusunda çalışmalar yapmak, oda ve borsaları bu konularda bilgilendirmek.

f) Milletlerarası Ticaret Odası Türkiye Milli Komitesini kurmak ve faaliyetlerini yürütmek.

g) Ulusal ve uluslararası toplantı ve kongreler düzenlemek, bunlara katılmak; oda ve borsalara yurt içi fuarlar konusunda yapılan ve Birliğe intikal ettirilen müracaatları inceleyip karara bağlamak; fuar şirketlerine yurt içi fuar düzenleme yetki belgesi vermek; yabancı ülkeler ticaret ve sanayi odalarının vekillik, mümessillik ve muhabirliğini kabul ve ifa etmek; Birliğin faaliyet alanı ile ilgili ulusal ve uluslararası kuruluşlara üye olmak

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

veya bu tür kuruluşlar, iş konseyleri, ekonomik işbirliği komiteleri kurmak, uluslararası toplantılara katılmak; yurt içinde ve yurt dışında ticaret merkezleri kurmak ve kurulmuş olanlara katılmak; ekonomik ve sosyal sorunlarla ilgili etkinliklere katılmak; gerektiğinde bu tür faaliyetleri teşvik etmek, maddî destekte bulunmak; yabancı ülke oda ve birlikleri ile işbirliği komiteleri kurmak, bunlarla kapsamlı ve etkin işbirliği yapmak.

h) Ülkemizdeki ve yabancı ülkelerdeki Türk veya Türk-yabancı ticaret, sanayi ve deniz ticaret odalarına gerektiğinde yardımlar yapmak; gerektiğinde Bakanlığın izni ile yurt içinde ve yurt dışında temsilcilikler ve iribat büroları kurmak.

ı) Tüketicinin korunması ve sağlıklı bir rekabet ortamının oluşturulması için gerekli önlemleri almak, mevzuat uyarınca Bakanlık ve bakanlıklar tarafından bu ve benzeri konularda verilecek diğer görevleri yapmak ve gerekli teşkilâtı kurmak.

j) Talepleri halinde oda ve borsaların üyeleri arasındaki ihtilafları hakem olarak çözmek üzere yüksek tahkim heyeti kurmak.

k) Özel sektörün ekonomik politikalarını belirlemek; dünya ekonomisi ile entegrasyonu teminen gerekli dış ekonomik ilişkilerin tesisinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına gerekli hallerde görüş vermek ve bu ilişkilerin yürütülmesinde yardımcı olmak.

l) Sermaye piyasası, yatırımların teşviki ve yönlendirilmesi, ithalat -ihracat rejimi kararları, ithalatta haksız rekabetin önlenmesi ve vergi ile ilgili konularda resmî mercilere görüş bildirmek, önerilerde bulunmak, gerektiğinde bu konularla ilgili toplantılara katılmak; küçük ve orta ölçekli işletmeleri pazarlama, finansman, araştırma-geliştirme çalışmalarında teşvik etmek.

m) Bakanlığın gözetimi ve denetiminde Türk Ticaret Kanununun 37 nci maddesinde belirtilen Türkiye Ticaret Sicili Gazetesini çıkarmak.

n) Yeni oda ve borsa kurulması, mevcut oda ve borsaların çalışma alanlarının genişletilmesi ya da daraltılması, mevcut oda ve borsaların dağılması ile kayıt ücretleri, aidatlar ve alınacak ücretlere ilişkin konularda bu Kanunla verilen görevleri yapmak.

o) Belirli madde bazında büyük miktarda işlem hacmine sahip ve salon satış usulüyle çalışan borsaların teknik olarak güçlendirilmeleri ile yurt içi ve yurt dışı borsalar arasındaki iletişimi sağlamak üzere, gelişen teknolojinin sunduğu imkânlardan da yararlanarak, çalışmalar yapmak ve gerekli tedbirleri almak.

p) İthal malların fiyatları ile ilgili uyuşmazlık halinde, talep eden kuruluşa konuya ilişkin teknik bilgi sağlamak.

r) Odalarca düzenlenecek kapasite raporları ve benzeri belgeleri incelemek ve onaylamak.

s) İlgili mevzuat uyarınca, organize sanayi bölgeleri, endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, teknoloji merkezleri, teknopark kurulmasına yardımcı olmak, kurulmuş veya kurulacak olanlara katılmak.

t) Yurt içinde ve uluslararası ticarî anlaşmazlıklarda görev alacak tahkim kurumlarını ve uygulanacak tahkim şartlarını oluşturmak, tahkim konusunda odalarca yapılacak çalışmaları desteklemek.

u) Ticaret ve sanayi kesimi ve faaliyetleri konusundaki bürokratik engellerin kaldırılması, özelleştirmenin hızlandırılması, yatırım teşviklerinde yatırım konusu ve yerinin belirlenmesi, ülkenin sanayi, ticaret, tarım, turizm ve hizmet sektörlerinin envanterinin çıkarılması konularında çalışmalar yapmak; ticaret ve sanayinin bünyesi ile işletme büyüklükleri, işçi sayıları konularında istatistiki bilgiler derlemek ve yayınlamak; elektronik ticareti geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmak, gerekli araştırma birimlerini kurmak, sayısal sertifika verilmesi ve internet alan adı tahsisi konusunda önerilerde bulunmak.

v) Bakanlık tarafından mevzuat çerçevesinde verilecek görevleri yapmak, ülke ekonomisinin geliştirilmesi ve yönlendirilmesi amacıyla resmî mercilere görüş bildirmek ve öneride bulunmak.

y) Uluslararası anlaşmalar gereği, elektronik ortam dahil TIR ve ATA karneleri, menşe şahadetnameleri, dolaşım belge ve sertifikalarının basımı, dağıtımı ve uygulamalarına ilişkin hizmetler ile EAN -UCC çizgi kod sistemine ilişkin çalışmaları yürütmek.

z) Sanayinin ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünün yetişmesini sağlamak amacıyla üniversiteler, yüksekokullar, meslekî ve teknik eğitim kurumları kurmak, kurulmuş bulunanlara iştirak etmek, işbirliği yapmak; ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde görev tanımları yapmak, bu görev tanımlarına uygun öğretim programları hazırlanması ve uygulanmasını teşvik etmek; odalarca sürdürülen çıraklık ve meslekî eğitim hizmetlerinin uyumlu yürütülmesini teminen uygulamalara rehberlik etmek; oda ve borsaların yönetici ve personeline yönelik hizmet içi eğitim programları hazırlamak, uygulamak, bu amaçlarla gerektiğinde bir meslekî eğitim merkezi kurulmasını sağlamak.

Birlik, bu Kanunda belirtilen kuruluş amaçları ve görev alanı çerçevesinde kendisine tevdi halinde, mevzuatla bakanlıklara veya kamu kurum ve kuruluşlarına verilen görevleri de yerine getirir.

Sektör meclisleri

Madde 57- Birlik Yönetim Kurulu, istişarî nitelikte olmak, sektörel gelişmeyi teşvik etmek, sorunları incelemek ve önlemleri tespit etmek amacıyla turizm, ulaştırma, müteahhitlik, sanayi bölgeleri, teknoloji bölgeleri, serbest bölgeler gibi gerekli gördüğü sektörlerde o sektörün Türkiye sektör meclisini oluşturur.

Bu meclisler, mesleğinde itibar ve tecrübe sahibi oda ve borsa mensupları ile ihtisas sahipleri arasından Birlik Yönetim Kurulunca seçilen en çok kırk kişiden oluşur. Meclis üyeleri kendi arasından bir başkan ve bir başkan yardımcısı seçer.

Sektör meclislerinin kuruluş ve işleyişi ile faaliyetlerine ilişkin usul ve esaslar, Birlik tarafından hazırlanıp Bakanlıkça onaylanacak yönetmelikle belirlenir.

(Ek fıkra: 3/6/2007-5684/38 md.) Sigorta acenteleri için oluşturulacak sektör meclisiyle ilgili Sigortacılık Kanunundaki hükümler saklıdır.

Türk-yabancı veya yabancı-Türk odalar ile Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu

Madde 58- Türkiye ile diğer ülkeler arasında ekonomik ve ticarî ilişkilerin geliştirilmesine yardımcı olmak amacıyla Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak, tek taraflı veya çok taraflı Türk-yabancı veya yabancı-Türk ticaret, sanayi ve deniz ticaret odası adı ile kurulacak dernekler için Birliğin izni aranır. Müşterek odaların, izlenme ve denetlenme esasları, Birlik Yönetim Kurulunun teklifi ve Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle tespit olunur. Bu odalardan yurt dışında kurulmuş olanların faaliyetlerinin izlenmesi, yurt içindekilerin çalışmalarının denetlenmesi ve izlenmesi, Birlik tarafından yapılır. Bu şekilde kurulan dernekler, bu maddede yer alan hükümler dışında, genel hükümlere tâbidir.

Birinci fıkra uyarınca kurulan dernekler dışındaki tüzel kişiler, ticaret, sanayi ve deniz ticaret odası adını kullanamazlar.

(Mülga: 10/9/2014-6552/144 md.)

(Mülga: 10/9/2014-6552/144 md.)

(Mülga: 10/9/2014-6552/144 md.)

Yüksek İstişare Kurulu

Madde 59- Yüksek İstişare Kurulu; Birlik Başkanı, başkan yardımcıları, konsey başkanları ve şeref üyelerinden oluşan istişarî bir kuruldur.

Birlik başkanlığı yapmış olanlar Kurulun doğal üyesi sayılırlar. Ayrıca, Birlik Yönetim Kurulunca ülke ekonomisine üstün hizmetleri bulunanlar arasından da şeref üyeleri belirlenebilir.

Birlik Başkanı aynı zamanda Kurul başkanıdır. Kurul üyeleri, kendi üyeleri arasından iki başkan yardımcısı seçer. Kurulun görevleri ve çalışma esasları Birlik Yönetim Kurulunca belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Birlik Organları, Oluşumları ve Görevleri

Birliğin organları

Madde 60- Birliğin organları şunlardır:

- a) Genel Kurul.
- b) Oda ve Borsa Konseyleri.
- c) Yönetim Kurulu.
- d) Yüksek Disiplin Kurulu.

Genel Kurul

Madde 61- Genel Kurul, oda ve borsa meclislerinin kendi üyeleri arasından dört yıl için seçecekleri delegelerden oluşur.

Genel Kurulda her oda ve borsa en az bir delege ile temsil edilir. Bu delege oda ve borsa yönetim kurulu başkanıdır. İlave delegelerin belirlenmesinde seçmen listelerinde yer alan üye sayısı ile oda ve borsaların Birliğe fiilen ödedikleri aidatlar esas alınır.

Oda ve borsalardan üye sayısı, ikibinden beşbine kadar olanlar bir; beşbinden onbine kadar olanlar iki; onbinden otuzbine kadar olanlar üç; otuzbinden ellibine kadar olanlar dört; ellibinden fazla olanlar beş ilave delege seçerler. Üye sayısı ellibini aşan oda ve borsalar, beş ilave delegeye ek olarak ellibinin üzerindeki her fazla ellibin üye için ayrıca bir ilave delege seçerler.

Ayrıca, odalar ve borsalar, seçimin yapıldığı yıl hariç son dört yılda Birliğe fiilen ödedikleri aidatların ortalaması esas alınarak, onaltı yaşından büyükler için seçimin yapıldığı yıldan önceki yıl geçerli olan aylık brüt asgarî ücretin her yirmibeş katı tutarı için bir ilave delege seçerler. Ancak, bu şekilde belirlenecek ilave delege sayısı yirmiyi geçemez.

Seçilen delege sayısı kadar da yedek delege seçilir.

Delegelerin oda ve borsalardan çıkması, çıkarılması, ölümleri, istifaları veya meclis üyeliklerinden ayrılmaları hallerinde yerlerine yedek üyeler, aldıkları oy sayısına göre Genel Kurula katılırlar.

Delegelerin Genel Kurula katılma masrafları temsil ettikleri oda veya borsa tarafından karşılanır.

Genel Kurul, her yıl mayıs ayı içinde toplanır.

Oda ve borsa meclislerinin görevlerine son verilerek yerlerine yeniden seçim yapılması durumunda, Genel Kurula gönderilecek delegeler yeniden seçilir.

Genel Kurulun görevleri

Madde 62- Genel Kurulun görevleri şunlardır:

a) Birlik Başkanı, Yönetim Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulu üyeleri ile yedeklerini seçmek.

b) İlgili delegelerce kendi aralarından oda ve borsa konseylerinin üyelerini seçmek.

c) Muhasebe ve muamelat yönetmelikleriyle, odalar ve borsalar tarafından hazırlanan hakem ve bilirkişi listelerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları gösteren yönetmelikleri onaylamak.

d) Ülkenin iktisadî durumu hakkında yönetim kurulunca hazırlanacak raporları incelemek ve onaylamak.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

e) Birlik Genel Sekreterliği ve Genel Kurulun çalışma esaslarına ilişkin yönetmelikleri onaylamak.

f) Odalar ve borsalar arasında işbirliği kurmak ve bunların gelişimi için gerekli tedbir ve kararları almak.

g) Borsalarca yapılan genel düzenlemeleri onaylamak.

h) Oda ve borsaların bütçelerinin tiplerini ve bütçelerin düzenleme usullerini belirlemek.

ı) Gerekli gördüğü hallerde komisyonlar kurmak ve seçeceği komisyon marifetiyle Birlik hesaplarını denetlemek.

j) Birlik bütçesini incelemek ve karara bağlamak.

k) Ülke ekonomisine ve Birliğe üstün hizmetleri bulunanları Yönetim Kurulunun teklifi ile şeref üyesi olarak seçmek.

l) Mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Oda ve borsa konseyleri

Madde 63- Genel Kurulda, ilgili delegelerce kendi aralarından dört yıl için ve her biri otuz üyeden oluşan ticaret ve sanayi odası konseyi, ticaret odası konseyi, sanayi odası konseyi, deniz ticaret odası konseyi ve borsa konseyi olmak üzere beş ayrı konsey seçilir. Ayrıca, her konsey için asıl üye sayısı kadar yedek üye seçilir. Ancak, konsey üye sayısı, Genel Kurulda temsil edilen ilgili delege sayısının yarısını geçemez.

Her konsey, kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan ve bir başkan yardımcısı seçer.

Konsey başkanları, kendi aralarından ilk bir yıl için Genel Kurul Başkanını seçerler. İzleyen yıllarda konsey başkanları en yaşlı olandan başlamak üzere sırasıyla Genel Kurul Başkanı olurlar. Diğer konsey başkanları da genel kurul başkan yardımcısı sıfatıyla Genel Kurul Divanını teşkil ederler.

Konseyler, yılda iki defadan az olmamak üzere, konsey başkanının teklifi ve Birlik Başkanının oluru üzerine Birlik merkezinde toplanır. Ayrıca, konseyler Birlik Başkanının talebi üzerine Genel Kurul Başkanının davetiyle öngörülen gündemi görüşmek üzere müşterek olarak toplanır.

Konseylerin başkan ve üyelerinin toplantılara katılma masrafları Birlik tarafından karşılanır.

(İptal altıncı fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 10/1/2013 tarihli ve E.: 2012/128, K.: 2013/7 sayılı Kararı ile.) (1)

Oda ve borsa konseylerinin görevleri

Madde 64- Oda ve borsa konseylerinin görevleri şunlardır:

- a) Konsey başkan ve başkan yardımcılarını seçmek.
- b) Oda ve borsalardan gelen konuları görüşüp teklif ve görüş şeklinde yönetim kuruluna sunmak.
- c) İktisadî raporları, mevzuat değişikliklerine ilişkin kararları gözden geçirmek, temsil ettikleri kesimin ekonomik sorunları hakkında incelemeler yapmak.
- d) Oda veya borsaların koordinasyon ve gelişimlerini gözetmek.
- e) İlgili toplantılarda ve protokolde konseyi, başkan veya başkan yardımcısı ile temsil etmek.
- f) Mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Birlik Yönetim Kurulu

Madde 65- Birlik Yönetim Kurulu, dört yıl için seçilen, başkan dahil onbeş üyeden oluşur.

Genel Kurul tarafından delegeler arasından seçilen Birlik Başkanı, aynı zamanda Yönetim Kurulu Başkanıdır.

Yönetim Kurulunun ondört asıl ve aynı sayıda yedek üyesi, Genel Kurulca delegeler arasından seçilir. Yönetim Kurulunda, her oda ve borsa grubundan en az bir temsilci bulunur.

Yönetim Kurulu kendi üyeleri arasından dört yıl için her bir oda grubunu ve borsaları temsilen beş başkan yardımcısı ve bir sayman üye seçer.

Yönetim Kurulu ayda bir defadan az olmamak üzere, Birlik Başkanının veya yokluğunda Birlik Başkanının yetkilendirdiği başkan yardımcısının çağrısı üzerine toplanır. Toplantı gündemi Birlik Başkanı veya yokluğunda yetkilendirdiği başkan yardımcısı tarafından belirlenir. Ayrıca, Yönetim Kurulu üyelerinin en az üçte birinin toplantı başlayana kadar yapacağı başvuru ile gündeme yeni madde eklenir. Birlik Başkanı tarafından yetkilendirilen başkan yardımcısı, başkanın yokluğunda başkan vekili olarak görev yapar.

Birlik Başkanı aynı zamanda mensubu olduğu oda veya borsanın yönetim kurulu başkan veya üyeliği ile meclis başkanlığı görevlerini yapamaz.

(1) Bu fıkranın yürürlüğü, Anayasa Mahkemesi'nin 10/1/2013 tarihli ve E.: 2012/128, K.: 2013/1 (Yürürlüğü Durdurma) Kararı ile İptal Kararının Resmi Gazete'de yayımlanacağı tarihe kadar durdurulmuş olup söz konusu Karar 23/3/2013 tarihli ve 28596 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

(İptal yedinci fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 10/1/2013 tarihli ve E.: 2012/128, K.: 2013/7 sayılı Kararı ile.) (1)

Birlik Yönetim Kurulunun görevleri

Madde 66- Birlik Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Odalar ve borsalar arasında çıkacak ihtilafları çözmek.
- b) Muhasebe ve muamelatta birlik ve beraberlik sağlamak üzere yönetmelikler hazırlamak ve Genel Kurula sunmak.
- c) Ülkenin iktisadî durumu hakkında rapor hazırlamak ve Genel Kurulun onayına sunmak.
- d) Yabancı ülkelerdeki ticaret ve sanayi odaları ile borsalar tarafından yapılan yayınları izlemek ve Türkiye ile ilgili olanlardan üyeleri ve gerektiğinde resmî makamları haberdar etmek.
- e) Uluslararası sergi, fuar ve kongrelere katılmak, yabancı ülkelerdeki oda ve borsaların vekillik, mümessillik veya muhabirliğini kabul ve ifa etmek, ulusal ve uluslararası meslekî teşekküller kurmak, uluslararası meslekî toplantılara katılacak üyeleri seçmek.
- f) Bütçe dahilinde harcama yapmak.
- g) Oda ve borsaların Birlik aidatlarını süresi içinde yatırmalarını sağlamak ve bu konuda gerekli denetimleri yapmak.
- h) Birlik Genel Sekreterliği yönetmeliğini hazırlamak ve Genel Kurula sunmak.
- ı) Bu Kanunda Birlikçe çıkarılacağı öngörülen yönetmelikleri hazırlamak ve Bakanlığın onayına sunmak.
- j) İlgili kanunlar çerçevesinde bakanlıklarca istenen bilgileri vermek.
- k) Bir yıllık faaliyetler hakkında Genel Kurula rapor vermek.
- l) İktisadî konularda kongreler ve benzeri toplantılar düzenlemek.
- m) Yıllık bütçeyi hazırlamak ve Genel Kurula sunmak.
- n) Talepleri halinde oda ve borsaların üyeleri arasındaki ihtilafları hakem olarak çözmek üzere yüksek tahkim heyeti kurmak.
- o) Bu Kanunla ve sair mevzuatla Birliğe verilen ve özel olarak başka bir organa bırakılmayan diğer görevleri yerine getirmek.

---

(1) Bu fıkranın yürürlüğü, Anayasa Mahkemesi'nin 10/1/2013 tarihli ve E.: 2012/128, K.: 2013/1 (Yürürlüğü Durdurma) Kararı ile İptal Kararının Resmi Gazete'de yayımlanacağı tarihe kadar durdurulmuş olup söz konusu Karar 23/3/2013 tarihli ve 28596 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Birlik Yönetim Kurulunun yetkilerinin devri

Madde 67- Yönetim Kurulu, gerekli hallerde, yetkilerinden bir kısmını Birlik Başkanına, Yönetim Kurulu üyelerinden birine veya birkaçına ya da Genel Sekretere devredebilir.

Yüksek Disiplin Kurulu

Madde 68- Yüksek Disiplin Kurulu, delegeler arasından Genel Kurulca dört yıl için seçilen altı üyeden oluşur. Aynı sayıda yedek üye seçilir.

Yüksek Disiplin Kurulu, seçimden sonraki ilk toplantısında üyeleri arasından bir başkan seçer. Başkanın bulunmadığı zamanlarda, en yaşlı üye Kurula başkanlık eder.

Üyelerden biri raportör olarak tayin edilir. Raportör üye karar oylamasına katılamaz.

Yüksek Disiplin Kurulu, Birlik Başkanının çağrısı üzerine de toplanır.

Yüksek Disiplin Kurulunun görevleri

Madde 69- Yüksek Disiplin Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Oda ve borsa meclislerinin disiplin cezalarına ilişkin kararları ile oda ve borsa yönetim kurullarının soruşturma açılmamasına ilişkin kararlarına karşı yapılacak itirazları karara bağlamak.

b) Mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birliğin Gelirleri

Birlik aidatı

Madde 70- Odalar ve borsalar her yıl tahsil edilen gelirlerinin yüzde sekizini aidat olarak, Birlik Yönetim Kurulunun belirleyeceği bankalardan birine Birlik adına yatırmak zorundadırlar.

Birlik aidatları bir önceki yıl fiili geliri üzerinden hesap edilerek, izleyen yılın temmuz ve aralık aylarında eşit iki taksitte yatırılır.

Fiili gelire; 23 üncü ve 49 uncu maddelerde sayılan bütün gelirler ile menkul ve gayrimenkul sermaye iratları, şirket kârları ve döviz gelirleri dahildir.

Birlikçe alınacak ücretler

Madde 71- Birlikçe, belgelerin onaylanması ve hizmetlerin verilmesi karşılığında alınan ücretlerin oran ve miktarı, tahkim gelirleri hariç olmak üzere, maktu ücretlerde onaltı yaşından büyüklere uygulanan asgarî ücretin brüt tutarının üç katından, nispî ücretlerde de bu tavanı aşmamak kaydıyla binde beşten fazla olamaz. Bu oran ve miktarlar, Yönetim Kurulu tarafından kararlaştırılacak tarifelerle tespit olunur.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

Birlikçe onaylanacak ve verilecek belgeler ve hizmetler şunlardır:

- a) Kapasite raporları.
- b) Faturalar, menşe şahadetnameleri, A.TR ve EUR. 1 dolaşım belgeleri ve sertifikaları.
- c) Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi hizmetleri.
- d) Kalite belgeleri.
- e) TIR ve ATA karneleri ile EAN-UCC çizgi kod sistemine ilişkin hizmetler.
- f) Tahkim hizmetleri.
- g) Fuar düzenleme yetki belgeleri.
- h) Ticarî ve sınaî mahiyette diğer her türlü belge ve bilgi ile hizmetler.

Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanacak ilân ücretleri, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi Komitesinin teklifi ve Bakanlığın onayı ile yürürlüğe girecek bir tarife ile belirlenir.

Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin çıkarılmasına ilişkin esasları tespit, yayım işlerini sevk ve idare etmek ve Bakanlık ile Birlik arasındaki çalışmalarını koordine etmek üzere; Bakanlık Müsteşarının başkanlığında, ilgili müsteşar yardımcısı, İç Ticaret Genel Müdürü veya görevlendireceği yardımcısı, Birlik Genel Sekreteri, ilgili genel sekreter yardımcısı ve gazete müdüründen oluşan bir Komite kurulur.

Komitenin çalışma usul ve esasları ile Komite üyelerinin gazete gelirlerinden karşılanacak huzur hakları, Komite toplantılarına ilişkin giderler ve bu konu ile ilgili diğer hususlar Birliğin olumlu görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir. Huzur haklarının net aylık miktarı brüt asgarî ücret tutarını geçemez.

Gelirler ve bütçe

Madde 72- Birliğin gelirleri; aidatlar, hizmetler karşılığı alınacak ücretler, bağış ve yardımlar, yayın gelirleri ve diğer gelirlerden oluşur.

Birlik bütçesi, Yönetim Kurulunca yıllık olarak hazırlanır ve Genel Kurulca kararlaştırılır.

Bütçeden harcama, Birlik Başkanı veya yetkilendirdiği başkan yardımcısı ve Genel Sekreterin veya sayman üyenin ortak imzası ile yapılır.

Yönetim Kurulunun önerisi üzerine Genel Kurulca saptanan miktar kadar harcama, sonradan yönetim kurulunun onayına sunulmak şartıyla, Birlik Başkanı tarafından re'sen yapılabilir.

Ayrıca, Birlik Başkanı için belirlenen miktardan fazla olmamak üzere, Yönetim Kurulu tarafından belirlenen miktarda harcama, sonradan Yönetim Kurulunun onayına sunulmak şartıyla Genel Sekreter tarafından re'sen yapılabilir.

BEŞİNCİ KISIM
Müşterek Hükümler
BİRİNCİ BÖLÜM
Personel

Oda, borsa ve Birlik personeli

Madde 73- Oda, borsa, Birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilenler bu Kanunda yer alan hükümler dışında 4857 sayılı İş Kanununa tâbidir.

Oda ve borsa genel sekreteri

Madde 74- Odalar ve borsaların işlerini yürütmek üzere bir genel sekreter görevlendirilir. Genel sekreterin aşağıda belirtilen nitelikleri haiz olması gerekir:

a) Türk vatandaşı olmak.

b) (Mülga: 23/1/2008 – 5728/578 md.)

c) Askerlikle ilişkisi bulunmamak.

d) (Değişik: 30/7/2008 – 5795/2 md.) Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine

karşı suçlar, (...) (1) zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı, haksız mal edinme suçlarından hapis cezasına mahkûm olmamak.

e) Görevini devamlı yapmasına engel olabilecek hastalığı, zihinsel veya bedensel engeli bulunmamak.(2)

f) Mühendislik, iktisat, işletme, maliye, hukuk ve kamu yönetimi gibi alanlarda en az dört yıllık yüksek öğrenim kurumu mezunu olmak.

g) Kamuda veya özel sektörde en az beş yıl iş tecrübesine sahip olmak.

Genel sekreter ve yardımcıları yönetim kurulu kararıyla atanır. Genel sekreter yardımcılarında da genel sekreterde aranan koşullar aranır.

(1) Bu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan "... milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, ..." bölümü, Anayasa Mahkemesi'nin 25/2/2010 tarihli ve E.: 2008/17, K.: 2010/44 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

(2) 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu bentte yer alan "vücut veya akıl hastalığı veya vücut sakatlığı ile özürli bulunmamak" ibaresi "hastalığı, zihinsel veya bedensel engeli bulunmamak" şeklinde değiştirilmiştir.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

Genel sekreter, yönetim kurulunun izni ile harcama yetkisi dahil görev ve yetkilerinden bir bölümünü her faaliyet yılının başında yeniden tespit edilmek üzere yardımcılarında devredebilir.

Genel sekreter, oda ve borsa personelinin disiplin ve sicil amiridir. Genel sekreter, meclis ile yönetim kurulu toplantılarına ait tutanakları düzenler, odanın veya borsanın iç çalışmalarında yazı işlerini düzenler ve yönetir, oda veya borsa personeline gerekli emir ve talimatları verir ve çalışmalarını denetler, yönetim kurulu veya başkanı tarafından verilen diğer görevleri yerine getirir.

Birlik Genel Sekreteri

Madde 75- Yönetim Kurulunca, Birliğin işlerini yürütmek üzere, oda ve borsa genel sekreterleri için aranan nitelikleri haiz ve asgarî bir yabancı lisanı çok iyi derecede bilen bir Genel Sekreter atanır. Gerekliğinde yönetim kurulu bir veya daha fazla genel sekreter yardımcısı atayabilir. Genel sekreter yardımcılarında da Genel Sekreter için aranan nitelikler aranır.

Genel Sekreter, yönetim kurulunun izni ile harcama yetkisi dahil görev ve yetkilerinden bir bölümünü her faaliyet yılının başında yeniden tespit edilmek üzere yardımcılarında devredebilir.

Genel Sekreter, Birlik personelinin disiplin ve sicil amiridir. Genel Sekreter, Yönetim Kurulu toplantılarına ait tutanakları düzenler, Birliğin iç çalışmalarında yazı işlerini düzenler ve yönetir, Birlik personeline gerekli emir ve talimatları verir ve çalışmalarını denetler, Yönetim Kurulu ve Birlik Başkanı tarafından verilen diğer görevleri yerine getirir.

Cezai takibat

Madde 76- (Değişik: 23/1/2008 – 5728/539 md.)

Odalar, borsalar ve Birliğin organ üyeleri ile personeli, görevlerini yerine getirirken görevleriyle ilgili suç teşkil eden fiil ve hareketlerinden, bu kuruluşların paralarıyla para hükmündeki evrak, senet ve sair varlıkları ile muhasebe ve muamelata ilişkin her çeşit defter ve evrak ile ilgili olarak işledikleri suçlardan dolayı kamu görevlisi olarak cezalandırılırlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Mali Hükümler

Tahsilat

Madde 77- Süresinde ödenmeyen kayıt ücretleri, yıllık aidat, munzam aidat, navlun hâsılatından alınacak oda payları, borsa tescil ücreti ve Birlik aidatına 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca günlük gecikme zammı tahakkuk ettirilir.

Kayıt ücretleri, yıllık aidat, munzam aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve Birlik aidatı ile borsa tescil ücreti ve bunlara ait kesinleşen gecikme zamları ile para cezalarının tahsiline ilişkin olarak oda, borsa ve Birlik Yönetim Kurulunca verilen kararlar ilâm hükmünde olup, icra dairelerince yerine getirilir.

Kayıt ücretleri, yıllık aidat, munzam aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve Birlik aidatı ile borsa tescil ücreti ve bunlara ait kesinleşen gecikme zamları ile para cezalarının tahsil zamanaşımı süresi beş yıldır.

Bütçelerden ayrılacak paylar

Madde 78- Odalar, borsalar ve Birlikçe hazırlanan bütçelerde;

a) Genel Kurul kararıyla, Türkiye Odalar, Borsalar ve Birlik Personeli Sigorta ve Emekli Sandığı Vakfına ödenmek üzere yüzde bir oranında,

b) Bakanlık iç ticaret hizmetlerini geliştirmek üzere her yıl yüzde biri geçmemek üzere,

Pay ayrılır.

Bu şekilde ayrılacak payların kullanma esasları ve uygulaması yönetmelikle düzenlenir.

Birlik ile oda ve borsaların bütçelerinde temsil, gezi, konaklama, seyahat, yevmiye ve huzur hakkı gibi harcamaları için ayracakları pay bütçelerinin yüzde yirmisini, personel harcamaları için ayrılan pay ise bütçelerinin yüzde kırkını geçemez. **(Ek cümle: 15/8/2017-KHK-694/133 md.)** Ticaret sicili müdürlüğü kurulan odalarda, ticaret sicili müdürlüğü personeli için yapılan harcamaların yarısı personel payının hesaplanmasında dikkate alınmaz.

İhale işleri ve hizmet alımı

Madde 79- Odalar, borsalar ve Birliğin mal ve hizmet alımları ile yapım işleri ve satımlarının tâbi olduğu usul ve esaslar açıklık, şeffaflık ve serbest rekabet ilkeleri gözetilerek, Birlikçe çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Odalar, borsalar ve Birlik, istisna ve vekâlet akdi ile hizmet alımı yapabilir.

Kamulaştırma, şirket ve vakıf kurma

Madde 80- Odalar, borsalar ve Birlik amaçlarını gerçekleştirmek ve faaliyet konuları ile sınırlı olmak şartı ile yetkili organlarının kararı ve Bakanlığın izni ile kamulaştırma yapabilirler. Kamu yararı kararı Bakanlıkça verilir.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

Odalar, borsalar ve Birlik, bu Kanunda öngörülen ekonomik nitelikli görevlerini yapmak, meslek mensuplarının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslek faaliyetlerini kolaylaştırmak ve mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak amaçlarıyla sınırlı olarak ve Bakanlığın izni ile kurulmuş veya kurulacak şirketlere iştirak edebilirler. Odalar, borsalar ve Birlik, amaçlarına uygun olarak eğitim ve öğretim kurumları kurmak üzere vakıf kurabilirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Oda, Borsa ve Birlik Organlarının

Seçim Usulü

Seçimlere ilişkin genel esaslar

Madde 81- Oda, borsa ve Birlik organları ile şubelerinin seçimleri, bu Kanunda yazılı esas ve usullere göre, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanında Birliğe bağlı oda ve borsa meslek gruplarına göre seçme ve seçilme niteliklerini haiz olan üyeleri gösteren oda, borsa ve Birlik veri tabanından alınan güncel üye listeleriyle yargı gözetiminde yapılır.

Bir yerde birden fazla ilçe seçim kurulu bulunduğu takdirde, görevli hâkim il seçim kurulunca belirlenir. Birlik organları seçimlerinde görevli hâkim, merkez ilçe seçim kurulu başkanıdır.

İlçe seçim kurulu başkanı, oda ve borsanın üye ve meslek grubu sayısına ve Birlik organları seçimlerinin gereklerine göre seçim sandıklarının yer ve sayısını, tarihini ve oy kullanma süresini, oy pusulasının şeklini ve seçimle ilgili diğer hususları belirler. Seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler, ilçe seçim kurulundan sağlanır.

Oy verme işlemleri gizli oy ve açık tasnif esaslarına göre yapılır. Belirlenen seçim süresi sona erdiği halde sandık başında oylarını vermek üzere bekleyen seçmenler de oylarını kullanırlar. Seçmen listesinde adı yazılı olmayan üye veya delegeler oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin oda veya borsa veya resmî kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır.

(Değişik beşinci fıkra: 4/7/2012-6353/30 md.) Tüzel kişi temsilcisi gerçek kişilerin, temsil ettikleri tüzel kişinin tescili ana sözleşmeleri gereğince temsil ve bağlayıcı işlem yapma yetkisine sahip olduklarına dair düzenlenmiş imza sirkülerinin aslı veya noter tasdikli sureti veya ticaret sicil müdürlüğünden doksana gün içerisinde alınmış yetki belgesinin oy kullanma sırasında ibrazı gerekir. İbraz edilen imza sirkülerinin bir fotokopisi oy kullanılan sandık kurulu başkanına teslim edilir. Ticaret sicil müdürlüklerince organ seçimlerinin başladığı tarihten önceki doksana gün de dâhil olmak üzere oda ve borsa organ seçimlerinin yapıldığı aylarda seçim amacıyla tasdik edilen bu belgelerden harç ve hizmet bedeli tahsil edilmez.

Oylar, herhangi bir şekilde hazırlanmış oy pusulalarının, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunan ve oy verme sırasında seçim sandık kurulu başkanı tarafından verilecek özel zarflara konulması suretiyle kullanılır. Üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunmayan zarflara konulan oylar geçersizdir.

Seçim süresinin sonunda, seçim sonuçları tutanakla tespit edilir, seçim sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanakların birer örneği seçim yerinde asılmak suretiyle, geçici seçim sonuçları bir tam iş günü ilân edilir.

Kullanılan oylar ve diğer belgeler, tutanağın bir örneği ile birlikte üç ay süre ile saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına tevdi edilir.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile ilân süresi içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar, görevli hâkim tarafından aynı gün incelenir ve karara bağlanır. İlçe seçim kurulunun itiraz üzerine vereceği kararlar, seçim yerinde asılmak suretiyle bir tam iş günü ilân edilir. Bu kararlara karşı, ilân süresi içinde il seçim kurulu nezdinde itiraz edilebilir. İl seçim kurulunun bir gün içinde vereceği karar kesindir. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra, hâkim yukarıdaki hükümlere göre kesin sonuçları ilân eder ve ilgili oda veya borsa ile Birlik ve Bakanlığa bildirir.

Hâkim, herhangi bir sebeple seçimi durdurduğu veya seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya Kanuna aykırı uygulama sebebiyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, süresi bir aydan az ve iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileneceği günü tespit ederek ilgili oda veya borsa ile Birlik ve Bakanlığa bildirir.

Seçimlerin tamamının iptali halinde, seçimler yenileninceye kadar geçen sürede, oda ve borsanın meclis ve yönetim kurulu görevini yapmak üzere Birlikçe üç veya beş kişilik bir kurul atanır.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun Yedinci Bölümündeki suç ve cezalara ilişkin hükümler uygulanır.

(Değişik onüçüncü fıkra: 23/1/2008 – 5728/540 md.) Oda, borsa ve Birlik organlarının seçimlerinde siyasi partiler, sendikalar ve sendika üst kuruluşları aday gösteremezler ve belirli adayların leh ve aleyhlerinde faaliyette bulunamazlar ve propaganda yapamazlar. Bu hükme aykırı davranışlar altı aya kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

Birlik ile oda ve borsaların organlarının seçim tarihleri, Bakanlar Kurulu tarafından bir yılı geçmemek üzere ertelenebilir.

(Değişik son fıkra: 3/2/2005 – 5290/1 md.) Milletvekili veya belediye başkanı olarak seçilenlerin oda, borsa ve birlik organlarındaki görevleri kendiliğinden sona erer.

Seçim sandık kurulu

Madde 82- İlçe seçim kurulu başkanı, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanından sağlanan seçme ve seçilme niteliklerini haiz olan listeleri incelemek ve seçimleri yapmak üzere kamu görevlileri veya aday olmayan üyeler arasından bir başkan ile iki üyeden oluşan bir seçim sandık kurulu

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

oluşturur ve aynı şekilde üç yedek üyeyi de belirler. Birlik organlarının seçiminde, seçim sandık kurulu için bir başkan ve dört üye ile beş yedek üye, kamu görevlileri veya aday olmayan delegeler arasından merkez ilçe seçim kurulu başkanı tarafından belirlenir.

Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda kurula en yaşlı üye başkanlık eder. Seçim sandık kurulu, seçimlerin Kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi, yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

İlçe seçim kurulu başkanı hâkime ve seçim sandık kurulu başkan ve üyelerine 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda belirtilen esaslara göre ücret ödenir. Bu ücretlerle, diğer seçim giderleri seçimi yapan oda, borsa veya Birlik tarafından karşılanır.

Seçimler sırasında seçim sandık kurulu başkan ve üyelerine karşı işlenen suçlar, Devlet memurlarına karşı işlenmiş gibi cezalandırılır.

Oda, borsa ve Birlik organları seçimlerine katılma nitelikleri

Madde 83- Seçim tarihi itibarıyla en az iki yıldır oda veya borsaya kayıtlı, onsekiz yaşını bitirmiş gerçek kişilerle, tüzel kişilerin tescilli ana sözleşmelerinde temsil ve bağlayıcı işlemler yapma yetkisi verilen gerçek kişi temsilcileri, bu Kanun hükümlerine göre oda, borsa ve Birlik organlarının seçimlerinde oy kullanabilirler. (1)

Oda, borsa ve Birlik organlarına seçilebilmek için;

- a) Yeni kurulan oda ve borsalar hariç en az iki yıldır oda ve borsaya kayıtlı olmak,
- b) Seçim tarihinde yirmibeş yaşını doldurmuş olmak,
- c) İflas etmemiş ya da iflas etmiş olsa bile itibarını yeniden kazanmış olmak,

d) **(Değişik: 23/1/2008 – 5728/541 md.)** Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme suçlarından hapis cezasına mahkûm olmamak,

e) **(Mülga: 23/1/2008 – 5728/578 md.)**

- f) Ticarî ve sınaî kazanç dolayısıyla gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmak,
  - g) Okur-yazar olmak,
- Şartlarını haiz olanlar aday olabilir.

(1) 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 134. maddesiyle, bu fıkrada yer alan "oda veya borsaya kayıtlı" ibaresi "**seçim tarihi itibarıyla en az iki yıldır oda veya borsaya kayıtlı**" şeklinde değiştirilmiştir.

Yerli ve yabancı tüzel kişilerin tescilli ana sözleşmelerinde temsil ve bağlayıcı işlemler yapma yetkisi verilen ve yukarıdaki özellikleri taşıyan gerçek kişi temsilcileri, bu Kanun hükümlerine göre oda, borsa ve Birlik organlarına seçilebilirler.

(Değişik dördüncü fıkra: 28/3/2013-6455/48 md.) Seçilme yeterliliği bulunmadığı sonradan anlaşılanlar ile seçilme yeterliliğini kaybedenlerin oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevleri sona erer.

Organların seçimlerine katılma niteliklerine ilişkin diğer hususlar Birlikçe hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

(Değişik altıncı fıkra: 28/3/2013-6455/48 md.) Oda ve borsalarda seçilme hakkının kullanılabilmesi için; ticaret şirketlerinde gerçek kişi temsilcinin şirketin ortağı ve/veya yöneticisi, gerçek kişiler ve ticaret şirketleri dışındaki tüzel kişilere ait ticari işletmelerde ise işletmenin sahibi veya temsilcisi olması ve şirketi ya da işletmeyi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili bulunması, bu durumun seçimden en az altı ay öncesini kapsamaması şarttır. Bu fıkra kapsamında belirtilen şartlar şubeleri temsile yetkili kılınanlar için de aranır.

(Değişik yedinci fıkra: 28/3/2013-6455/48 md.) Üye şirketin münfesihi olması, şirketin veya işletmenin işyerini veya merkez kaydını başka bir oda ya da borsanın çalışma alanına taşıması halinde, üyelik ile birlikte seçilmiş olduğu oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevi kendiliğinden sona erer.

Oda ve borsa organlarının seçimleri

Madde 84- Oda ve borsa organlarının seçimleri, bu Kanun hükümlerine göre aşağıda belirtilen esas ve usullere uygun olarak, ekim ayında başlar kasım ayı içinde bitirilir.

a) Gruplandırma işlemleri ve meslek komitelerinin seçimi:

1) Meslek komiteleri seçiminden en az yirmi gün önce oda ve borsaların yönetim kurulları tarafından, seçilme hakkına sahip olanlarla, seçme hakkına sahip olanları gösteren, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen veri tabanında yer alan meslek gruplarına göre hazırlanan listeler, üç nüsha olarak kurulunun bulunduğu yerdeki ilçe seçim kurulu başkanına sunulur.

2) Hâkim, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirtip listeleri seçim sandık kurullarına incelettirir ve varsa noksanlarını tamamlattırdıktan sonra en geç beş gün içinde onaylar. Onaylanan listeler ve seçimin yapılacağı tarih ve yer ile diğer hususlar, oda veya borsanın ilân yerlerinde asılmak suretiyle üç tam iş günü ilân edilir. Bu listelerin örnekleri, talep edilmesi halinde oda veya borsa üyelerine masrafı ödenmek kaydıyla verilir. İlçe seçim kurulu başkanınca gerekli görülen hususlar yerel basın yayın organları aracılığı ile ilgililere duyurulur.

3) İlân süresi içinde oda veya borsa üyeleri tarafından listelere yapılacak itirazlar, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde karara bağlanır. Bu karara tebliğ tarihinden itibaren üç gün içinde il seçim kurulu nezdinde itiraz edilebilir. İl seçim kurulunun üç gün içinde vereceği karar kesindir.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

4) Bu suretle kesinleşen listelerle, seçim tarihi, süresi ve seçime ilişkin diğer hususlar onaylanarak ilgili oda veya borsaya gönderilir. Kesinleşen listeler ve seçime ilişkin diğer hususlar ilgili oda veya borsanın ilân yerlerinde seçimden önce üç tam iş günü süresince ilân edilir.

5) Yeni kurulan oda ve borsalarda meslek gruplarına ait listeler, ilçe seçim kurulu başkanı veya onun görevlendireceği yetkili memur tarafından seçilecek beş veya yedi üyeden oluşacak bir gruplandırma kurulunca yönetmeliğe uygun olarak hazırlanarak, meslek komitesi seçimleri için görevli hâkime verilir.

6) İlgili seçmen üyelerce, her meslek grubu için ayrı ayrı verilecek mahsus zarflara oyların konulması ile meslek komitesi seçimleri yapılır.

b) Meslek grupları, yargı gözetiminde oda ve borsa meclisleri için asıl ve yedek üyeleri meslek komitesi üyeleri ile birlikte seçer.

c) Meclis, seçimlerin kesinleşmesini takip eden en geç iki gün içinde yargı gözetiminde oda ve borsa yönetim kurulu başkanı ve üyelerini aynı listede seçer.

d) Birlik Genel Kurul delegeleri ile disiplin kurulunun asıl ve yedek üyelerinin seçimi, Yönetim Kurulu üyelerinin seçimi ile birlikte, meclis tarafından yapılır.

Oda ve borsaların meclis, yönetim kurulu, disiplin kurulu ile Birlik Genel Kurulu delegesi seçimlerinde de gruplandırma işlemleri ve meslek komitelerinin seçimlerine ilişkin esas ve usuller uygulanır.

Oda ve borsa şubelerinin seçim usul ve esasları bu maddede belirtilen hükümlere uygun olarak, Birlikçe hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

İtiraz süresi, oda ve borsa organları ile Birlik delegesi seçim sonuçlarının ilânından itibaren bir gündür.

Birlik organlarının seçimi

Madde 85- Genel Kurul delegeleri dışındaki Birlik organlarının seçimi, bu Kanunda düzenlenen usul ve esaslara göre ve yargı gözetiminde, mayıs ayı içinde yapılır.

Birlik Başkanı, Birlik Genel Kurulunca, delegeler arasından öncelikle seçilir.

Birlik Genel Kurulunda, Birlik Başkanının seçiminin yapıldığı gün içinde ilgili delegelerce kendi aralarından Birlik Yönetim Kurulu ve oda ve borsa konseylerinin asıl ve yedek üyeleri seçilir. Birlik Başkanı seçim sonucu açıklanmadan, Birlik Yönetim Kurulu ve konsey seçimlerine geçilemez. İtiraz üzerine Birlik Başkanı seçimi iptal edilirse, Birlik Yönetim Kurulu ve konsey seçimleri de kendiliğinden geçersiz sayılır.

Yüksek Disiplin Kurulunun asıl ve yedek üyeleri, Birlik Genel Kurulunca, delegeler arasından seçilir.

Birlik Yönetim Kurulu ve oda ve borsa konseyleri seçimi ile Yüksek Disiplin Kurulunun seçimi birlikte yapılır.

İtirazlar seçim günü yapılır ve aynı gün karara bağlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Disiplin ve Para Cezaları

Disiplin cezalarının uygulanacağı haller

Madde 86- Oda ve borsa üyelerinden meslek onuruna veya meslek düzen ve geleneklerine uymayan eylem ve davranışlarda bulunanlarla, müşterisine karşı meslekî görevini yapmayan veya görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayanlar hakkında bu Kanunda yazılı disiplin cezaları uygulanır.

Disiplin suç ve cezaları

Madde 87- Disiplin cezaları ile her bir disiplin cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

a) Uyarma; mesleğin icrasında ve davranışlarında daha dikkatli davranması gerektiğinin ilgili üyeye bir yazıyla bildirilmesidir. Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- 1) Meslek şeref ve haysiyetine uygun düşmeyen tavır ve hareketlerde bulunmak.
- 2) Üyelik görev ve sorumlulukları ile ilgili yönetim kurulunca yapılan davet ve talebin gereğini mazeretsiz olarak yerine getirmemek.
- 3) Üyesi olduğu odanın, borsanın veya Birliğin itibarını zedeleyici sözler sarf etmek.
- 4) Müşteri veya iş sahipleri ile olan ilişkilerinde terbiye ve nezakete aykırı davranışta bulunmak.

b) Kınama; meslekî tutum ve davranışlarında kusurlu sayıldığı için ilgili üyeye bir yazıyla bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- 1) Üyesi olduğu odanın, borsanın veya Birliğin itibarını zedeleyici asılsız yayında bulunmak.
- 2) Müşterisine veya iş sahiplerine karşı taahhütlerini yerine getirmemek.
- 3) İş ilişkisinde bulunduğu kimseler hakkında haksız ithamda bulunmak.
- 4) Satışa arz olunan malların niteliği veya miktarı bakımından gerçeğe aykırı beyanda bulunmak.

5) Nizamî olmayan ölçü ve tartı aletlerini bilerek kullanmak.

6) İki yıl içinde birden fazla uyarma cezasını gerektirecek bir davranışta bulunmak.

7) Organ seçimlerinin düzen içinde ve sağlıklı biçimde yürütülmesi amacıyla, hâkimin ve seçim sandık kurulunun aldığı tedbirlere uymamak.

c) Üyelikten geçici çıkarma; üyenin iki aydan az ve oniki aydan fazla süreli olmamak üzere oda veya borsa üyeliğinden çıkarılmasıdır. Kınama cezası alan üyenin, beş yıl içinde aynı cezayı gerektirecek yeni bir davranışta bulunması halinde üyelikten geçici çıkarma cezası verilir.

d) Üyelikten uzun süreli çıkarma; üyenin kaydının üyesi bulunduğu oda veya borsa ile ticaret sicilinden beş yıl süre ile silinmesidir. Üyelikten geçici çıkarma cezası alan üyenin, üç yıl içinde kınama cezasını gerektirecek yeni bir davranışta bulunması halinde üyelikten uzun süreli çıkarma cezası verilir.

Bu maddede düzenlenen cezalar disiplin kurulunun teklifi üzerine meclis tarafından verilir. Disiplin suç ve cezaları hakkındaki esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Disiplin soruşturmasının yürütülmesi

Madde 88- Oda ve borsa üyeleri hakkında disiplin soruşturması oda veya borsa disiplin kurulları tarafından yürütülür.

Disiplin kurulları, üyelerinden birini soruşturmacı olarak tayin eder ve soruşturmacının sunduğu fezleke üzerine ceza teklifinde bulunur. Ceza teklifinin görüşüldüğü toplantıya soruşturmayı yürüten üye katılamaz.

Disiplin soruşturmasının açılması

Madde 89- Yönetim kurulları, ihbar veya şikâyet üzerine ya da davranışı doğrudan öğrenmesi halinde re'sen, on gün içinde disiplin soruşturması açılması hususunda karar vermek zorundadır.

Disiplin kurulları, yönetim kurulunun soruşturma açılmasına dair kararının kendilerine iletilmesinden itibaren en çok iki ay içinde suç oluştuğuna kanaat getirerek ceza önermek veya suç oluşmadığına ve dolayısıyla ceza gerekmediğine ilişkin karar vermek zorundadır. Lüzumu halinde bu süre yönetim kurulu kararı ile uzatılabilir. Disiplin soruşturması en geç bir yıl içinde sonuçlandırılır.

Disiplin soruşturması her halde, eylem ve davranışın gerçekleştiği tarihten itibaren bir yıl içinde açılmak zorundadır. Ceza davasına konu teşkil eden eylemlerden dolayı ayrıca disiplin soruşturması açılması durumunda soruşturma ceza mahkemesi kararının kesinleşme tarihinden itibaren bir yıl içinde de yapılabilir.

Savunma hakkı

Madde 90- Disiplin soruşturmalarında ve verilecek para cezalarında, isnat olunan hususun ilgiliye yazılı olarak bildirilmesi, savunmasının istenmesi ve bu savunma için en az on günlük bir süre tanınması zorunludur.

Ceza soruşturmalarının etkisi

Madde 91- Disiplin işlem ve kararına konu teşkil edecek bir eylemde bulunmuş bir üye hakkında, aynı eylemden dolayı ceza mahkemesinde dava açılmış olması, disiplin soruşturması açılmasını ve disiplin cezası verilmesini engellemez.

Eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması nedeniyle beraat hali müstesna, beraatla sonuçlanmış bir ceza davasının konusuna giren eylemlerden dolayı disiplin soruşturması açılması, o eylemin ceza kanunları hükümlerinden ayrı olarak başlı başına disiplin soruşturmasını gerektirir mahiyette olmasına bağlıdır.

Kararların tebliği

Madde 92- Disiplin cezaları gerekçeli olarak on gün içinde ilgililere tebliğ edilir. İlgililer, uyarma cezası hariç, disiplin cezalarına ve ceza verilmeme kararlarına karşı tebellüğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Yüksek Disiplin Kuruluna itiraz edebilirler.

Disiplin cezalarına ilişkin kararlara karşı doğrudan veya itiraz üzerine verilen kararlar için idarî yargı yoluna başvurulabilir.

Para cezaları

Madde 93- Oda ve borsa üyelerinden;

a) Mevzuata uygun olarak kayıt ve tescil muamelelerini yaptırmayanlara veya tescil ve ilânı gereken değişiklikleri bildirmeyenlere yıllık aidatlarının iki katı,

b) Yetkili organlarca ve Sigorta Acenteleri İcra Komitesi ile Sigorta Ekspertleri İcra Komitesince alınan kararlara riayet etmeyenlere yıllık aidatlarının beş katı,(1)

c) İmalatta, mal ve hizmet arzında sağlık kurallarına uymayanlara, ölçü ve tartı aletlerini hileli bir şekilde kullananlara ve hileli, karışık veya standartlara aykırı ve kalitesiz mal imal edip, satanlara yıllık aidatlarının on katı,

tutarında idarî para cezası verilir.

Bu eylem ve davranışlara ilişkin idarî para cezaları, disiplin kurulunun teklifi ve meclisin kararıyla verilir. Bu maddede belirtilen idarî para cezaları aynı fiilin bir yıl içinde her tekrarı için iki kat olarak uygulanır.

Bu Kanuna göre verilen idarî para cezaları, oda ve borsalar tarafından gelir kaydedilir. Bu cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, verilen idarî para cezasının yerine getirilmesini durdurmaz. Bu Kanunda öngörülen idarî para cezalarına ilişkin zamanaşımı süresi yetkili kuruluşça ihlâlin öğrenildiği tarihten itibaren altmış gün ve her halde ihlâlin vuku bulunduğu tarihten itibaren iki yıldır. Para cezası verilmesi ayrıca disiplin cezası verilmesini engellemez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Faaliyetlerin Sona Erdirilmesi

Organların görevlerine son verilmesi ve faaliyetten men edilmesi

Madde 94- Kuruluş amaçları veya Kanunda belirtilen asli görevlerini Bakanlığın yazılı uyarısına rağmen yerine getirmeyen oda, borsa veya Birlik organlarının görevlerine son verilmesine ve yerlerine yenilerinin seçtirilmesine, Bakanlığın veya bunların buldukları ildeki Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince karar verilir. Yargılama, basit yargılama usulüne göre yapılır ve en geç iki ay içerisinde sonuçlandırılır.

(1) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Kanunun 38 inci maddesiyle bu bentte yer alan "Yetkili organlarca" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve Sigorta Acenteleri İcra Komitesi ile Sigorta Ekspertleri İcra Komitesince" ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

Görevlerine son verilen organların yerine, bu Kanundaki usul ve esaslara göre, en geç bir ay içerisinde yenileri seçilir. Yeni seçilenler, eskilerin görev süresini tamamlar.

Bu organların, görevlerine son verilmesine neden olan ve mahkeme kararında belirtilen tasarrufları hükümsüzdür.

Yeni organ seçimleri yapıncaya kadar rutin iş ve işlemlerin nasıl yürütüleceği, oda ve borsalar için Birlik, Birlik için Bakanlıkça belirlenir.

Millî güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde, gecikmede sakınca varsa, oda ve borsalarda vali, Birlikte Bakanlar Kurulu, organların faaliyetten men edilmesine karar verebilir ve bu durumu Bakanlığa bildirir.

Faaliyetten men kararı, yirmidört saat içerisinde yetkili hâkimin onayına sunulur; hâkim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar. Aksi takdirde, bu idarî karar kendiliğinden ortadan kalkar.

Faaliyetten men kararı, organın görevlerine son verilmesi isteminin nihaî olarak karara bağlanmasına kadar geçerlidir.

Yukarıda belirtilen veya kanunlarda öngörülen haller dışında, oda, borsa veya Birlik organlarının görevlerine son verilemez, bu organlarda yer alanlar görevden alınamaz.

Oda ve borsaların lağvı ve tasfiyesi

Madde 95- Kanunda belirtilen faaliyetlerini ve kuruluş amaçlarını gerçekleştiremeyeceklerine meclislerinin üçte iki çoğunluğu ile karar veren oda ve borsalar, talepleri üzerine Birliğin olumlu görüşü ile Bakanlık tarafından lağvedilir.

Borsalar, faaliyetlerine ihtiyaç kalmaması durumunda, Birliğin teklifi üzerine Bakanlık tarafından lağvedilebilir.

Odalar ve borsaların sahip olması gereken nitelik, alt yapı, bütçe ve üye sayısına ilişkin kriterler ile bu kriterlere uygunluğunu yitiren oda ve borsaların lağvı ile tasfiyesine ilişkin esas ve usuller, Birliğin görüşü alınarak Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Şubeye dönüşen oda ve borsaların varlıkları bağlandığı oda veya borsaya, kapanan oda ve borsaların varlıkları ise Birliğe intikal eder.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 96- Oda, borsa ve Birlik organları üye tamsayılarının çoğunluğu ile toplanır. Kararlar, toplantıya katılanların oy çokluğu ile verilir. Disiplin kurulları ve yüksek disiplin kurulu için toplantı ve karar yeter sayısı üye tamsayısının çoğunluğudur.

Oda, borsa ve Birlik organları toplantılarında çekimser oy kullanılamaz.

Oda ve borsa yönetim kurulları haftada bir, meclis ve meslek komiteleri ayda bir, disiplin kurulları, kurul başkanı veya yönetim kurulu başkanının çağrısı üzerine toplanır. Oda ve borsa yönetim kurulu, meclisi ve meslek komiteleri, gerektiğinde başkanları tarafından olağanüstü toplantıya çağrılabilir.

Oda ve borsaların bütün meslek komiteleri altı ayda bir müşterek toplantı yapar. Bu toplantıya yönetim kurulu da katılır.

Üyeler, organ seçimleri hariç olmak üzere, kendilerini, eşlerini ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci derece dahil ikinci dereceye kadar sıhrî hısımları ile evlatlıklarını ilgilendiren işlere ilişkin toplantılara katılamaz ve oy kullanamaz. Bu durumda toplantı ve karar yeter sayılarının sağlanamaması halinde, yedek üyeler çağrılır.

Oda, borsa ve Birlik organlarında görevli üyeler, özürlü veya özürsüz olarak altı ay içinde yapılan toplantıların yarısından bir fazlasına katılmamaları halinde üyelikten çekilmiş sayılırlar. Bu hüküm, kendi organlarıncı başka bir yerde görevlendirilen üyeler hakkında uygulanmaz.

Toplantı yeter sayısına ulaşılamaması nedeniyle olağan toplantıların üst üste üç kez gerçekleşmemesi halinde, bu üç toplantıya gelmeyenlerin üyeliği kendiliğinden sona erer ve yerlerine yedek üye çağrılır.

Oda veya borsa üyeliği herhangi bir nedenle sona erenlerin, oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevleri kendiliğinden sona erer ve yerlerine yedek üye çağrılır.

Oda, borsa veya Birlik organlarında yer alanların ölümü, istifası veya mahkeme kararı ile görevlerine son verilmesi gibi hallerde de yerlerine yedek üye çağrılır.

Yedek üyelerin çağrılmasında, aldıkları oy sayısı göz önünde tutulur. Ayrıca Birlik için, yedek üyelerin göreve çağrılmasında bu Kanundaki temsil esasları dikkate alınır.

Odalar ve borsalarda yönetim kurulu başkanlığı ve Birlik Başkanlığı görevinin herhangi bir nedenle sona ermesi durumunda, oda, borsa veya Birlik yönetim kurulu tarafından bir ay içinde, yönetim kurulu üyeleri arasından biri kalan süreyi tamamlamak üzere yönetim kurulu başkanı ve Birlik Başkanı seçilir. Seçimlere kadar en yaşlı başkan yardımcısı geçici olarak görev yapar.

Vekâlet

Madde 97- Odalar ve borsaların meslek komitesi, meclis ve yönetim kurulu başkanları ile Birlik Genel Kurulu Başkanı, Birlik Başkanı ve konsey başkanlarının yokluğunda, yetkilendirdikleri yardımcılarını bu görevlere vekâlet ederler.

Oda, borsa ve Birlik genel sekreterlerinin yokluğunda ise yerlerine görevlendirdikleri yardımcılarını vekâlet eder.

Huzur hakkı

Madde 98- Oda ve borsa meslek komiteleri, yönetim kurulu ve meclis üyelerine iştirak edecekleri toplantılar için huzur hakkı verilebilir.

Oda ve borsaların meslek komiteleri ve yönetim kurulu üyelerine verilecek huzur hakkını meclisler, meclis üyelerine verilecek huzur hakkını Birlik Yönetim Kurulunun teklifi ile Genel Kurul tespit eder.

Odalar ve borsalar arası ilişki

Madde 99- Aynı ilde kurulu odaların yönetim kurulları, alacakları meslekî kararlarda diğler odalara danışarak görüş isterler. Görüşü istenen oda, en geç yedi gün içinde görüşünü bildirir.

Oda ve borsa yönetim kurulları, aynı ildeki diğler oda ve borsaların verdikleri kararlara itiraz edebilirler. İtiraz eden oda veya borsanın başvurusu üzerine en yaşlı meclis başkanının daveti ve başkanlığı altında, yönetim kurulları birlikte toplanarak ihtilafı çözerler. Anlaşmazlık halinde Birlik, hakem olur.

Ayrıca, ilde kurulu oda ve borsa yönetim kurulları, meslekî konularda görüş oluşturmak amacıyla dört ayda bir müştereken toplanır.

Toplanma ve müzakere usulü Birlikçe hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Denetim

Madde 100- (Değişik: 28/3/2013-6455/49 md.)

Odalar, borsalar, Birlik ve bunların bağı ve ilgili kuruluşları Bakanlığın denetimine tabidir.

Odalar, borsalar ve Birliğin ilgili personeli ile organlarında görevli üyeleri, Bakanlık müfettişlerinin talebi üzerine hertürlü belge, defter, kayıt ve bilgileri ibraz etmek ve örneklerini noksansız ve gerçeğe uygun olarak vermek, para ve para hükmündeki evrakı göstermek, bunların sayılmasına ve incelenmesine yardımcı olmak, yazılı ve sözlü bilgi taleplerini karşılamak, denetimde her türlü yardım ve kolaylığı göstermek ve çalışmalarını yapabilecekleri uygun bir yer tahsis etmekle yükümlüdür.

İkinci fıkrada belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen veya 76 ncı maddede belirtilen suçlardan dolayı haklarında kovuşturmayaya başlanan ya da görevi başında kalması yapılan denetim bakımından sakıncalı görülen oda, borsa ve Birlik personeli Bakanlık müfettişinin teklifi üzerine Bakanlıkça tedbiren geçici olarak görevden uzaklaştırılabilir. (İptal ikinci cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 29/1/2014 tarihli ve

E.: 2013/66, K.: 2014/19 sayılı Kararı ile.) (...) Dava sonucu, mahkemece Bakanlık, ilgili oda veya borsa ve Birliğe bildirilir. Görevden uzaklaştırılan personele, uzaklaştırma süresi boyunca yapılacak ödemelerin üçte ikisi ödenir.

Bu madde kapsamında görevden uzaklaştırılanlar; denetim sırasında veya denetimin tamamlanmasından sonra Bakanlık kararıyla veya haklarında kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiği ya da mahkmiyetlerine karar verilmediği takdirde görevlerine dönerler. Görevine iade edilenlerin uzaklaştırma süresi boyunca mahrum kaldığı dentileri, kanuni faizleri ile birlikte istihdam edilen oda, borsa veya Birlik tarafından ödenir.

Bakanlık, bu madde kapsamında açılan davaları katılan sıfatıyla takip edebilir.

Odalar, borsalar, Birlik ve bunların organları ile bağlı ve ilgili kuruluşları, Bakanlıkça yapılan denetim sonucunda verilen talimatlara ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin alınan tedbirlere riayet etmek zorundadır.

Yönetmelikler

Madde 101- Bu Kanunda Birlikçe hazırlanacağı belirtilen yönetmelikler, Bakanlığın onayı zerine Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girer.

Uygulanmayacak hükümler

Madde 102- (Değişik: 14/1/2015-6585/20 md.) Odaya kayıt sırasında, ticaret siciline kayıtlı olanlardan 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda ngrlen ustalık belgesi veya muadili belgeler istenmez.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 103- 8.3.1950 tarihli ve 5590 sayılı "Ticaret ve Sanayi Odaları", "Ticaret Odaları", "Sanayi Odaları", "Deniz Ticaret Odaları", "Ticaret Borsaları" ve "Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği" Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Diğer mevzuatla 8.3.1950 tarihli ve 5590 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

Geçici Maddde 1- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında

Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (1) sayılı cetvelin, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bölümüne eklenmiş ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek anılan Kanun Hükmünde Kararnamenin Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bölümünden çıkarılmıştır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte iptal edilen borsa komiseri unvanlı kadrolarda istihdam edilenler, bu Kanunla ihdas edilen uzman unvanlı kadrolara buldukları kadro dereceleri itibarıyla iki ay içerisinde atanırlar.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

Bunlar yeni bir kadroya atanıncaya kadar, eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî haklarını almaya devam ederler. Borsa komiserlerinin atandıkları yeni kadroların aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî hakları toplamının net tutarı, eski kadrolarına bağlı olarak en son ayda almakta oldukları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî hakları toplamı net tutarından az olması halinde aradaki fark giderilinceye kadar atandıkları kadroda kaldıkları sürece herhangi bir kesintiye tâbi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir.

Geçici Madde 2- Bu Kanunda elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde oluşturulması öngörülen ortak veri tabanları, oda ve borsaların meslek gruplarına göre seçme ve seçilme niteliklerini haiz üye listeleri, Bakanlık tarafından belirlenecek esaslar uyarınca altı ay içerisinde oluşturulur.

Geçici Madde 3- Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yürürlüğe konulur. Bu yönetmelikler yürürlüğe konuluncaya kadar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükte bulunan tüzük ve yönetmeliklerin, bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Geçici Madde 4- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde il odasına veya borsasına bağlı olarak şubeye dönüşen oda ve borsalarda, üyelerin bu oda veya borsaya, oda ve borsaların da Birliğe olan aidat borçları ve gecikme zamları silinir ve üyeler beş yıl herhangi bir aidat ödemezler.

Geçici Madde 5- Üyelerin oda ve borsalara, oda ve borsaların da Birliğe olan gecikmiş aidat borçlarının tamamının, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren altı ay içinde ödenmesi halinde bu borçlara ait gecikme zamları silinir.

Geçici Madde 6- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş olan ajanlıklar ilgili odaya bağlı şube veya temsilciliğe dönüşür.

Geçici Madde 7- Bu Kanunun 24, 25, 50, 51 ve 71 inci maddelerinde belirtilen aidat ve ücret miktarları 2004 yılı için taban yirmimilyon lira, tavan ise yüzotuzmilyon lira olarak uygulanır.

Geçici Madde 8- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce genel sekreter ve yardımcısı olarak atanmış olanlarda, bu Kanunun 74 ve 75 inci maddelerinde belirtilen nitelikler ile ilgili şartlar aranmaz.

Geçici Madde 9- 2004 yılında yapılması gereken oda ve borsaların organ seçimleri 2005 yılı Mart ayı içinde yapılır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce oda ve borsa organlarına seçilmiş olan üyelerin görev süreleri 2005 yılı Mart ayında yapılacak oda ve borsa organ seçimlerine kadar, Birlik organlarına seçilen üyelerin görev süreleri ise 2005 yılı Mayıs ayında yapılacak seçimlere kadar devam eder. Birlik Yönetim Kurulu Başkanı bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Birlik Başkanı unvanıyla seçime kadar görevine devam eder. Disiplin kurullarının ilk seçimleri de yukarıda belirtilen tarihlerde yapılır.

Bu Kanunun 81 inci maddesinin son fıkrası, halen oda ve borsa organlarında görev yapanlar açısından, oda ve borsaların ilk organ seçimlerine kadar uygulanmaz.

Geçici Madde 10- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk seçimlerden itibaren (...) (1)

Geçici Madde 11- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş olan ilçe oda ve borsaları, mevcut çalışma alanları dahilinde faaliyetlerini sürdürürler.

Geçici Madde 12- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte oda, borsa, Birlik ve bunların kurduğu teşekküllerde istihdam edilmekte olanların, mevcut statülerine göre istihdam edilmelerine devam olunur.

Geçici Madde 13- Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren altı yıl süreyle Birliğin yıllık gelirinin yüzde beşi, bu srenin dolmasını takip eden onbeş yıl süreyle de yüzde ikisi Türkiye Odalar ve Borsalar Eğitim ve Kültür Vakfı ile TOBB Ekonomi ve Teknoloji niversitesinin ihtiyaçları için kullanılmak üzere bu kuruluşlara tahsis edilir. Tahsis edilecek meblağın paylaşım esasları Birlik Yönetim Kurulunca belirlenir.

Geçici Madde 14- (Ek: 3/2/2005 – 5290/3 md.)

Bu Kanunun 83 üncü maddesinin altıncı fıkrası, bu Kanunun geçici 9 uncu maddesinde belirtilen seçimlerde uygulanmaz.

Geçici Madde 15 – (Ek: 3/6/2007-5684/38 md.)

Sigorta Eksperleri İcra Komitesi seçimleri, odaların genel organ seçimlerini takiben altmış gün içinde yapılır. Sigorta Eksperleri İcra Komitesi oluşturulana kadar Hazine Müsteşarlığı, Sigortacılık Kanununun yayımını müteakip bir ay içinde geçici Sigorta Eksperleri İcra Komitesini tespit eder.

Sigorta Acenteleri Sektör Meclisinin seçimi odaların genel organ seçimlerini takiben altmış gün içinde, Sigorta Acenteleri İcra Komitesi seçimleri ise Sigorta Acenteleri Sektör Meclisinin oluşmasından itibaren en geç onbeş gün içinde yapılır. Sigorta Acenteleri Sektör Meclisi oluşturulana kadar Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu kararı ve Hazine Müsteşarlığının uygun görüşü ile Sigortacılık Kanununun yürürlüğe girmesini müteakip bir ay içinde geçici Sigorta Acenteleri İcra Komitesi tespit edilir.

Geçici Madde 16 – (Ek: 18/2/2009-5838/31 md.)

Üyelerin oda ve borsalara, oda ve borsaların da Birliğe denmiş aidat borçlarına ait gecikme zamlarının tamamı ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde üyelerin oda ve borsalara, oda ve borsaların Birliğe olan aidat borçlarının tamamının ödenmesi halinde, bu borçlara ait gecikme zamları silinir.

(1) Bu fıkranın "...üst üste iki dönem süresince meclis başkanlığı, yönetim kurulu başkanlığı, konsey başkanlığı ve Birlik Başkanlığı görevlerinde bulunanlar aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı görevlere yeniden seçilemezler." bölümünün yürürlüğü, Anayasa Mahkemesi'nin 10/1/2013 tarihli ve E.: 2012/128, K.: 2013/1 (Yürürlüğü Durdurma) Kararı ile İptal Kararının Resmi Gazete'de yayımlanacağı tarihe kadar durdurulmuş olup , Anayasa Mahkemesi'nin 10/1/2013 tarihli ve E.: 2012/128, K.: 2013/7 sayılı İptal Kararı ise 23/3/2013 tarihli ve 28596 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Geçici Madde 17 – (Ek: 28/3/2013-6455/50 md.)

Bu Kanunun 84 üncü maddesinin birinci fıkrası gereği 2012 yılının Ekim ayında başlayıp Kasım ayında tamamlanması gereken, ancak Bakanlar Kurulunun 4/6/2012 tarihli ve 2012/3237 sayılı Kararı ile 2013 yılının Şubat-Mart aylarına ertelenen oda ve borsaların organ seçimlerinde oy kullanmak üzere alınan yetki belgeleri, başvuruya dair usule tabi olmaksızın, Ticaret Sicil Müdürlüklerince “yetkinin devam ettiği” ibaresi ile onaylanmış olması şartıyla, Bakanlar Kurulunun 28/1/2013 tarihli ve 2013/4244 sayılı Kararıyla yeniden 2013 yılının Mayıs-Haziran aylarına ertelenen oda ve borsaların organ seçimlerinde kullanılabilir.

Bu Kanunun 83 üncü maddesinin altıncı fıkrasında öngörülen en az altı aylık süre şartı 2013 yılının Mayıs-Haziran aylarında yapılacak oda ve borsaların organ seçimlerinde aranmaz.

Geçici Madde 18 – (Ek: 10/9/2014-6552/77 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ödenmesi gerektiği hâlde ödenmemiş olan, bu Kanun hükümlerine göre üyelerin oda ve borsalara olan aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti ile oda ve borsaların da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan aidat borçları asıllarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi ferî alacaklar yerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; birinci taksiti bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı üçer aylık dönemler hâlinde sekiz eşit taksitte ödemeleri hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi ferî alacakların ve borç asıllarının bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ise ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi ferî alacakların tahsilinden vazgeçilir.

Ödenmesi gereken toplam tutarın birinci taksit ödeme süresi içinde ödenmesi hâlinde, ödenmesi gereken tutardan %10 oranında indirim yapılır.

Bu madde hükmünden yararlanılabilmesi için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar alacaklı birime başvurulması şarttır. Madde kapsamında ödenmesi gereken tutarların maddede öngörülen süre ve şekilde kısmen veya tamamen ödenmemesi hâlinde, ödenmemiş alacak asılları ile bunlara ilişkin faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi ferî alacaklar ilgili mevzuat hükümlerine göre tahsil edilir.

Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartları yerine getirmelerinin yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır. Bu kapsamda tamamı ödenen alacaklara ilişkin yargılama giderleri ile icra masrafları ve vekâlet ücretleri karşılıklı olarak talep edilmez.

Bu maddede geçen, Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını ifade eder. Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu

Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.

İş bırakma veya resen terk nedeniyle vergi mükellefiyeti sona erdiği hâlde oda/borsa kayıtları devam eden üyelerin vergi mükellefiyetinin sona erdiği tarihe kadar ödenmeyen borçları için bu madde hükümleri uygulanır. Vergi mükellefiyetinin sona erdiği tarihten sonra tahakkuk etmiş aidat borçlarının asılları ile birlikte ferî borçlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

Yürürlük

Madde 104- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 105- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

YÖNETMELİKLER

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ İLE ODALAR VE BORSALAR ORGAN SEÇİMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, oda, borsa ve Birlik organ seçimlerinde uygulanacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, ticaret ve sanayi odaları, ticaret odaları, sanayi odaları, deniz ticaret odaları, ticaret borsaları ve bunların şubeleri ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin organ seçimlerini kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 83 üncü maddesinin beşinci fıkrası ile 84 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

Kanun : 5174 sayılı Türkiye Odalar Borsalar ve Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununu,

Bakanlık : **(Değişik ibare:RG-24/4/2013-28627)** Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

Birlik : Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,

Oda : Ticaret ve sanayi odası, ticaret odası, sanayi odası ve deniz ticaret odasını,

Borsa : Ticaret borsasını,

Meclis : Oda ve borsa meclisini,

Yönetim Kurulu : Oda ve borsa yönetim kurulunu

Genel Seçim : Oda ve borsa meslek komitelerinin de yenilendiği dört yılda bir yapılan seçimi

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Seçme ve Seçilme Yeterlilikleri

Seçme Yeterlilikleri

Madde 5- Oda ve borsa organ seçimlerine seçmen sıfatıyla iştirak edebilmek için;

a) Oda ve borsaya kayıtlı olmak,(1)

b) Gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri için seçim günü itibarıyla on sekiz yaşını doldurmuş olmak,

c) **(Değişik:RG-24/4/2013-28627)** Tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri için, ana sözleşmeye uygun şekilde temsil ve bağlayıcı işlem yapmaya yetkilendirilmiş ve ticaret siciline tescil edilmiş olmak,

d) Oda ve borsaya kaydını gerektiren ticari ve sınaî kazanç dolayısıyla gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmak,

e) Kanununun 10 uncu ve 32 nci maddeleri uyarınca meslek grubu ve seçmen listelerinden silinmemiş olmak veya Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmiş olmak suretiyle yeniden meslek grubu ve seçmen listelerine dâhil edilmiş olmak

gerekir.

(Değişik fıkra:RG-24/4/2013-28627) Seçme hakkının kullanılabilmesi için bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartların yanı sıra;

a) Ticaret şirketlerinde, şirketin ortağı ve/veya yöneticisi olması ve şirketi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili bulunması,

b) Ticaret şirketleri dışındaki tüzel kişilere ait ticari işletmelerde, gerçek kişi temsilcinin işletmenin yöneticisi olması ve ticari işletmeyi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili bulunması,

c) Gerçek kişilere ait ticari işletmelerde ticaret siciline tescil edilmiş temsilcinin bulunması halinde bunların işletmeyi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili bulunması,

şarttır. Bu fıkra kapsamında belirtilen şartlar şubeleri temsile yetkili kılınanlar için de aranır.

(Mülga fıkra:RG-9/4/2011-27900)

(Mülga fıkra :RG-24/4/2013-28627)

(Değişik:RG-24/4/2013-28627) Üye şirketin münfesihi olması halinde, üyeliği kendiliğinden sona erdiğinden oda ve borsa organ seçimlerinde oy kullanamaz.

Bu maddede geçen süreler, gün hesabı yapılmak suretiyle hesaplanır.

---

(1) 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 134. maddesiyle 5174 sayılı kanun'un 83. maddesinin 1 inci fıkrasındaki "oda veya borsaya kayıtlı" ibaresi "**seçim tarihi itibarıyla en az iki yıldır oda veya borsaya kayıtlı" şeklinde değiştirilmiştir.** Bu nedenle; "seçim tarihi itibarıyla en az iki yıldır oda veya borsaya kayıtlı olmak" da bir seçme yeterliliği olarak aranmalıdır.

Seçilme Yeterlilikleri

Madde 6- Oda ve borsa organlarına seçilebilmek için;

a) Seçim tarihi itibarıyla, tacir ve sanayiciler için ticaret siciline, borsa üyelerinden esnaf niteliğinde olanlar için ise esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı bulunmak şartıyla, yeni kurulan oda ve borsalar hariç en az iki yıldan beri oda veya borsaya kayıtlı olmak,

b) Gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri için seçim günü itibarıyla 25 yaşını doldurmuş ve okur-yazar olmak,

c) İflas etmemiş ya da iflas etmiş olsa bile itibarını hükmen yeniden kazanmış olmak,

d) **(Değişik:RG-9/4/2011-27900)** Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme suçlarından hapis cezasına mahkûm olmamak,

e) Kanunun 10 uncu ve 32 nci maddeleri uyarınca meslek grubu ve seçmen listelerinden silinmemiş olmak veya Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmiş olmak suretiyle yeniden meslek grubu ve seçmen listelerine dâhil edilmiş olmak,

f) **(Mülga:RG-9/4/2011-27900)**

g) Oda ve borsaya kaydını gerektiren ticari ve sınaî faaliyetten elde edilen kazanç dolayısıyla gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmak

gerekir.

Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen iki yıllık süre, Kanunun 10 uncu ve 32 nci maddeleri uyarınca meslek grupları ve seçmen listelerinden silinen üyelerden Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle yeniden meslek grubuna ve seçmen listelerine dâhil edilen üyeler için aranmaz.

Seçilme yeterliliği bulunmadığı sonradan anlaşılanlarla, seçilme yeterliliğini yitirenlerin oda, borsa ve Birlik organlarındaki üyeliği bu tespitin yapıldığı tarihten itibaren kendiliğinden sona erer.

(Değişik fıkra:RG-24/4/2013-28627) Seçilme hakkının kullanılabilmesi için bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartların yanı sıra;

a) Ticaret şirketlerinde, şirketin ortağı ve/veya yöneticisi olması ve şirketi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili bulunması,

b) Ticaret şirketleri dışındaki tüzel kişilere ait ticari işletmelerde, gerçek kişi temsilcinin işletmenin sahibi veya temsilcisi olması ve ticari işletmeyi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili bulunması,

c) Gerçek kişilere ait ticari işletmelerde ticaret siciline tescil edilmiş temsilcinin bulunması halinde bunların işletmeyi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili bulunması,

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

ç) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen durumların seçimden en az altı ay öncesini kapsamaması,

şarttır. Bu fıkra kapsamında belirtilen şartlar şubeleri temsile yetkili kılınanlar için de aranır.

(Mülga fıkra:RG-9/4/2011-27900)

(Değişik fıkra:RG-24/4/2013-28627) Temsil ile bağlayıcı işlemler yapmaya yetkili temsilcinin, yetki süresinin sona ermesi halinde, aynı temsilcinin seçim tarihinden önceki altı aylık süre içinde kesinti olsa dahi kendisinden önce başka bir temsilci yetkilendirilmeden yeniden yetkili kılınması durumunda, bu yetkinin seçim tarihinden en az altı ay öncesini kapsadığı kabul edilir.

(Değişik fıkra:RG-2/3/2005/25743) Oda, borsa ve Birlik organlarında görevli iken milletvekili veya belediye başkanı olarak seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcilerinin oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevleri, seçildikleri milletvekili veya mahalli idare seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren kendiliğinden sona erer.

(Değişik fıkra:RG-2/3/2005/25743) Milletvekili veya belediye başkanları oda, borsa ve Birlik organlarına seçtikleri seçimlerin kesinleşmesinden itibaren üç (3) gün içinde milletvekilliği veya belediye başkanlığı görevlerinden istifa etmedikleri takdirde oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevleri kendiliğinden sona erer

(Değişik fıkra:RG-24/4/2013-28627) Üye şirketin münfesihi olması halinde, üyeliği kendiliğinden sona erdiğinden oda ve borsa organlarına seçilemez.

Bu maddede geçen süreler, gün hesabı yapılmak suretiyle hesaplanır.

Adli Sicil Belgesi

Madde 7- Oda ve borsa meslek komitesi, meclis ve disiplin kurulu üyeliğine seçilenler, seçimlerin kesinleşmesini müteakip on beş (15) gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğince yapılacak tebligat üzerine, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen hususu tevsik eden adli sicil belgesini tebellüğ tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğine imza karşılığında veya evrak kayıt numarası almak suretiyle teslim etmek zorundadır. Tüzel kişilerde bu zorunluluk, gerçek kişi temsilcileri tarafından yerine getirilir. Adli sicil belgesinin süresi içinde teslim edilmemesi halinde üyenin oda ve borsa organlarındaki görevi kendiliğinden sona erer.

Herhangi bir nedenle asil üyeliklerde boşalma sonucu göreve çağırılan yedek üyeler, oda veya borsa genel sekreterliğinin göreve davete ilişkin tebligatının tebellüğünden itibaren otuz (30) gün içinde bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen hususu tevsik eden adli sicil belgesini ibraz etmek zorundadır. Bu belgenin süresi içinde ibraz edilmemesi halinde üyenin oda ve borsa organlarındaki görevi kendiliğinden sona erer.

Tüzel kişilerin, seçtikleri organlardaki görevleri devam ederken gerçek kişi temsilcilerini değiştirmeleri halinde, adli sicil belgesinin ibrazına ilişkin otuz (30) günlük süre, tüzel kişiliğin yeni temsilcisini gösterir temsil belgesinin oda veya borsaya tevdi tarihinde başlar.

Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasına göre üyelere yapılacak tebligatta, adli sicil belgesinin süresinde teslim edilmemesi halinde üyenin oda ve borsa organlarındaki görevinin kendiliğinden sona ereceği belirtilir.

Oda ve borsa meslek komitesi, meclis ve disiplin kurulu üyeliğine seçilenler, bu üyeliklerde boşalma sonucu göreve çağırılanlar ve bu organlarda üye olan tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcilerini değiştirmeleri halinde yeni temsilciler tarafından ibraz edilen adli sicil belgelerinin bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi çerçevesinde oda ve borsa genel sekreterliğince incelenmesi ve bu bentte sayılan suçlardan hüküm giymiş olanların yerine yedek üyelerin çağırılması zorunludur.

Bu maddenin uygulanmasından yönetim kurulu sorumludur.

Vergi Mükellefiyetinin Takibi

Madde 8- Oda ve borsalar her yılın Ocak ayı içinde vergi dairelerinden temin edecekleri, vergi mükelleflerine ve vergi mükellefiyetini sona erdirenlerle ilişkin bilgiler kapsamında üyelerinin vergi kayıtlarını izlemek ve güncel halde tutmak zorundadır.

Oda ve borsalar, üyelerinin vergi mükellefiyetlerine ilişkin olarak yapılacak ihbar ve şikâyetleri inceleyerek sonucuna göre hareket eder.

Meslek komitesi ve meclis seçimlerinden azami üç ay, asgari bir ay önce mahalli gazetelerde ve oda ve borsanın duyuru panosunda ilan edilmek suretiyle üyeler, vergi mükellefiyetlerine ilişkin oda ve borsa kayıtlarını kontrole davet edilir. Bu ilânlarda, kayıtların incelemeye açık tutulacağı süre, kayıtların düzeltilmesi için uygulanacak yöntem ve süresinde başvurulmaması nedeniyle kayıtların düzeltilmemesi halinde oda ve borsa kayıtlarının doğruluğunun üye tarafından kabul edilmiş sayılacağı hususları belirtilir.

Vergi mükellefiyetinin sona erdiği tespit edilen üyeye durum bir yazıyla bildirilir. Bu yazı ile üye açıklama yapmaya ve bir hata varsa düzeltmeye davet olunur. Üyenin yazının tebellüğünden itibaren otuz (30) gün içinde başvurmaması veya elde edilen bilginin yanlışlığını bir belge ile tevsik etmemesi halinde oda ve borsa organlarındaki görevi kendiliğinden sona erer.

Bu maddenin uygulanmasından yönetim kurulu sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Oda ve Borsa Organlarına Seçilecek Üye Sayısı

Oda ve Borsa Organlarına Seçilecek Üye Sayısı

Madde 9- Odalarda meslek komiteleri üye sayıları aşağıdaki şekilde tespit edilir. Meslek komiteleri;

a) **(Değişik:RG-9/4/2011-27900)** Üye sayısı 1000 ve daha az olan odalarda; 25-100 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 101 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

b) **(Değişik:RG-9/4/2011-27900)** Üye sayısı 1001 – 5000 olan odalarda; 50-150 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 151 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

c) **(Değişik:RG-9/4/2011-27900)** Üye sayısı 5001–10000 arasında olan odalarda; 100-200 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 201 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

d) **(Değişik:RG-9/4/2011-27900)** Üye sayısı 10001–25000 arasında olan odalarda; 150-400 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 401–1000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 1001–2500 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 2501 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden,

e) Üye sayısı 25001–50000 arasında olan odalarda; 200–750 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 751–2000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 2001–4000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 4001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden,

f) Üye sayısı 50001–150000 arasında olan odalarda; 250–1000 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 1001–2500 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 2501–5000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 5001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden,

g) Üye sayısı 150000 ve daha fazla olan odalarda; 500–2000 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 2001–5000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 5001–10000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 10001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden

oluşur ve aynı sayıda yedek üye seçilir.

(Ek fıkra:RG-24/4/2013-28627)⁽¹⁾ Çalışma alanı birden fazla ili kapsayan deniz ticaret odalarına münhasır olmak üzere, meslek grubu kurulabilmesi için gereken asgari üye sayılarının üçte bir oranında indirilerek uygulanması halinde, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan meslek grubu üye sayıları da üçte bir oranında indirilerek uygulanır.

Borsalarda meslek komiteleri üye sayıları aşağıdaki şekilde tespit edilir. Meslek komiteleri;

a) Üye sayısı 500 ve daha az olan borsalarda; 25–40 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 41 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

b) Üye sayısı 501–5000 arasında olan borsalarda; 30–60 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 61 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

c) Üye sayısı 5001–10000 arasında olan borsalarda; 60–1500 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 1501 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

d) Üye sayısı 10001 ve daha fazla olan borsalarda; 60–1500 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 1501–2000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 2001–3000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 3001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden

oluşur ve aynı sayıda yedek üye seçilir.

Oda ve borsa meclisi, meslek gruplarınca dört yıl için seçilen üyelere oluşur. Meslek komiteleri beş kişiden oluşan gruplarda ikişer, yedi kişiden oluşan gruplarda üçer, dokuz kişiden oluşan gruplarda dörder, on bir kişiden oluşan gruplarda beşer meclis üyesi seçilir. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir. En az yedi meslek grubu kurulamayan borsalarda meclisler borsaya kayıtlı olanların kendi aralarından seçecekleri on dört üye ile kurulur. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir.

Oda ve borsa yönetim kurulu meclisçe dört yıl için seçilen üyelerden oluşur. Yönetim kurulu, başkan dâhil, meclis üye sayısı yirmiden az olan oda ve borsalarda beş; yirmi ile yirmi dokuz arasında olanlarda yedi, otuz ile otuz dokuz arasında olanlarda dokuz, kırk ve daha fazla olanlarda on bir kişiden oluşur. Ayrıca yönetim kurulu başkanı dışındaki tüm üyelerin yedekleri seçilir.

Bu maddede yer alan oda ve borsa üye sayısının hesabında, Kanununun 10 uncu ve 32 nci maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyeler dikkate alınmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Oda, Borsa ve Birlik Organlarının Seçim Usul ve Esasları

Organ Üyelerinin Seçim Zamanı ve Görev Süresi

Madde 10- Oda ve borsa organ seçimleri bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara uygun olarak Ekim ayında başlar, Kasım ayı içinde bitirilir. Birlik organ seçimleri ise oda ve borsa organ seçimlerini takip eden Mayıs ayı içinde yapılır. Oda ve borsa organ seçimlerinin herhangi bir sebeple durdurulması veya iptal edilmesi nedeniyle Birlik Genel Kurul delegelerinin seçilememiş olması, Birlik organ seçimlerinin zamanında yapılmasını engellemez.

Yeni kurulan oda ve borsalarda Bakanlıkça ön izin verilmesinden itibaren doksan (90) gün içinde, Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca görevlerine son verilen organların yerine bir ay içinde veya bu Yönetmelikte öngörülen nedenlerle organların tümüyle dağılması halinde ise on beş (15) gün içinde seçim yapılır ve bu seçimler izleyen genel seçimlerde yenilenir.

Oda ve borsalarda; meslek komiteleri, meclis, yönetim kurulu, disiplin kurulu başkan ve üyeleri ile Genel Kurul delegelerinin görev süresi dört yıldır. Bu süre seçimlerin yapıldığı yılın 1 Aralık tarihinden itibaren hesap edilir ve yerlerine seçilen organlar görevlerine başlayıncaya kadar devam eder.

Meslek komitesi asil ve yedek üyeliği ile meclis asil ve yedek üyeliği seçimi aynı günde birlikte yapılır ve meclis üyeleri meslek komitesi üyeleri arasından seçilir.

Yönetim kurulu başkan ve üyelerinin seçimi ile aynı günde farklı sandıklarda Birlik Genel Kurul asil ve yedek delegeleri ile disiplin kurulunun asil ve yedek üyelerinin seçimi yapılır.

Birlikte; Birlik Başkanı ile Yönetim Kurulu, konsey ve Yüksek Disiplin Kurulu üyelerinin görev süreleri dört yıldır.

Birlik Yönetim Kurulu asil ve yedek üyeleri, konsey asil ve yedek üyeleri, Yüksek Disiplin Kurulu asil ve yedek üyeleri, Birlik Başkanının seçiminin yapıldığı gün içinde birlikte yapılır, aynı gün içinde bitirilemez ise ara verilmeden seçimlere devam edilir.

Birlik Başkanı seçim sonucu açıklanmadan, Birlik Yönetim Kurulu, konsey ve Yüksek Disiplin Kurulunun asil ve yedek üyelerinin seçimlerine geçilemez. Birlik Başkanı seçim sonuçları açıklandıktan sonra bu seçime itiraz edilmesi halinde, Birlik Yönetim Kurulu, konsey ve Yüksek Disiplin Kurulunun asil ve yedek üyelerinin seçim sonuçları

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

açıklanmaz ve itiraz sonucunda Birlik Başkanlığı seçimleri iptal edilirse açıklanmamış olan Birlik Yönetim Kurulu, konsey ve Yüksek Disiplin Kurulunun asil ve yedek üyelerinin seçimleri kendiliğinden geçersiz sayılır.

(Mülga fıkra:RG-24/4/2013-28627)

Seçim Usul ve Esasları

Madde 11- Oda, borsa ve Birlik organları ile şubelerinin seçimleri, Kanunda ve bu Yönetmelikte yazılı usul ve esaslara uygun olarak, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde yer alan ortak veri tabanından alınan seçme ve seçilme hakkına sahip olanları gösteren güncel üye listeleriyle yargı gözetiminde ve gizli oyla yapılır.

Seçimlerin yapılacağı yılın Ekim ayından önce oda ve borsaların yönetim kurullarının seçim işlemlerinin başlatılmasına ilişkin olarak alacağı karar üzerine, seçim tarihinin belirlenmesi için ilçe seçim kurulu başkanına başvurulur. Belirlenen seçim tarihinden en az yirmi (20) gün önce, ortak veri tabanından alınan listeler, yönetim kurulu başkanlığı tarafından bir yazı ekinde üç nüsha olarak oda veya borsanın bulunduğu yerdeki ilçe seçim kurulu başkanına sunulur.

Bir yerde birden fazla ilçe seçim kurulu bulunduğu takdirde, görevli hâkim il seçim kurulunca belirlenir. Birlik organ seçimlerinde görevli hâkim, Birlik merkezinin bulunduğu yer ilçe seçim kurulu başkanıdır.

Seçim tarihinden altı ay önce meslek gruplarında birleştirme, ayırma veya yeni grup kurulması yoluyla yapılacak değişiklikler seçimlerde dikkate alınmaz. Ayrıca, seçim tarihinden itibaren geriye doğru altı ay içinde yapılan, üyelerin meslek grubu değişiklikleri de seçimlerde dikkate alınmaz. Bunlar bir sonraki genel seçimlerde uygulanır. **(Ek Cümle:RG-2/3/2005-25743)** Bir seçim dönemi içinde üyenin ilgili oda veya borsaya resen meslek grubunun değiştirilmesi, seçildiği organlardaki üyeliklerinin düşmesini gerektirmez

Seçmen listelerinin askıdan indirileceği ana kadar oda ve borsaya kaydı gerçekleşen tüm üyeler, seçme yeterliliklerini taşıdıkları takdirde, kaydedildikleri meslek grubu dikkate alınarak seçme hakkına sahip olanları gösteren listelere dâhil edilir.(1)

Oda ve borsaya kayıtlı üyelerden meslek komiteleri ve meclis seçimlerinin yapılacağı tarih itibarıyla iki yılını dolduracak olanlarda, seçilme hakkına sahip olanları gösteren listelere dahil edilirler.

Yeni kurulan oda ve borsalarda meslek gruplarına ait listeler, ilçe seçim kurulu başkanı veya onun görevlendireceği yetkili memur tarafından seçilecek beş veya yedi üyeden oluşacak bir gruplandırma kurulunca ilgili mevzuat hükümlerine uygun hazırlanarak, meslek komitesi ve meclis seçimleri için görevli hâkime verilir.

İlçe seçim kurulu başkanı, oda ve borsa organ seçimlerinde, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanından sağlanan seçme

(1) 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 134. maddesiyle 5174 sayılı Kanun'un 83. maddesinin 1 inci fıkrasındaki "oda veya borsaya kayıtlı" ibaresi "**seçim tarihi itibarıyla en az iki yıldır oda veya borsaya kayıtlı" şeklinde değiştirilmiştir.** Bu nedenle; "seçim tarihi itibarıyla en az iki yıldır oda veya borsaya kayıtlı olmak" seçme yeterliliği olarak aranmalıdır.

ve seçilme niteliklerini haiz olan listeleri incelemek ve seçimleri yapmak üzere kamu görevlileri veya aday olmayan üyeler arasından bir başkan ile iki üyeden oluşan bir seçim sandık kurulu oluşturur ve aynı şekilde üç yedek üyeyi de belirler. Birlik organlarının seçiminde, seçim sandık kurulu için bir başkan ve dört üye ile beş yedek üye, kamu görevlileri veya aday olmayan delegeler arasından merkez ilçe seçim kurulu başkanı tarafından belirlenir.

Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda kurula en yaşlı üye başkanlık eder. Seçim sandık kurulu, seçimlerin Kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi, yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

İlçe seçim kurulu başkanı, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirip listeleri seçim sandık kurullarına incelettirir ve varsa noksanlarını tamamlattırdıktan sonra en geç beş (5) gün içinde onaylar. Onaylanan listeler ve seçimin yapılacağı tarih ve yer ile diğer hususlar oda veya borsanın ilan yerlerinde asılmak suretiyle üç (3) tam iş günü ilan edilir.

İlan süresi içinde oda veya borsa üyeleri tarafından listelere yapılacak itirazlar, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından incelenir ve en geç iki (2) gün içinde karara bağlanır. Bu karara tebliğ tarihinden itibaren üç (3) gün içinde il seçim kurulu nezdinde itiraz edilebilir. İl seçim kurulunun üç (3) gün içinde vereceği karar kesin olup, bu kararlara karşı Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilemez.

Kesinleşen listeler, seçim tarihi, süresi ve seçime ilişkin diğer hususlar onaylanarak ilgili oda ve borsaya gönderilir.

Onaylanarak kesinleşen listeler, seçim tarihi ve süresi, seçimin yapılacağı yer ile seçime ilişkin diğer hususlar, oda veya borsanın ilan yerlerinde asılmak suretiyle üç (3) tam iş günü ilan edilir. Bu listelerin örnekleri talep edilmesi halinde, çoğaltma masrafı karşılığında üyelere verilir. İlçe Seçim Kurulu başkanınca gerekli görülen hususlar yerel basın yayın organları aracılığıyla ilgililere duyurulur.

Seçimler, kural olarak oda veya borsa hizmet binasında yapılır. Hizmet binasının yetersiz olması halinde şehir merkezinde uygun bir yerde de yapılabilir.

İlçe seçim kurulu başkanı oda ve borsanın üye ve meslek grubu sayısını ve Birlik organları seçimlerinin gereklerine göre seçim sandıklarının yer ve sayısını, tarihini ve oy kullanma süresini, oy pusulasının şeklini ve seçimle ilgili diğer hususları belirler. Seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler, ilçe seçim kurulundan sağlanır.

Belirlenen günde seçime ayrılan yer veya bölümde yalnız seçim yapılır ve seçim işleri Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yürütülür.

Oda ve borsa üye listelerine ilişkin her türlü talep, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununu çerçevesinde karşılanır.

Meslek Komitesi ve Meclis Üyeleri Seçimi

Madde 12- En az yedi meslek grubu kurulamayan borsalarda meclisler borsaya kayıtlı olanların kendi aralarından seçecekleri on dört üye ile kurulur. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir.

Her meslek grubu için ayrı zarflarda oy kullanılır. Bu zarflara konulacak her bir oy pusulasının üstüne meslek komitesi asil üye adayları, altına ise meslek komitesi yedek

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

üye adayları ayrı ayrı yazılır. Meclis asil ve yedek üyesi adayları; aynı liste üzerinde meslek komitesi asil üyesi adaylarının yanlarına yazılarak belirtilir. Bu şekilde düzenlenen birleşik oy pusulası tek bir zarfa konulmak suretiyle sandığa atılır.

Tüzel kişiler meslek komitesi ile meclis üyeliğine tüzel kişi olarak seçilirler. Bu nedenle, oy pusulalarında meslek komitesi ve meclis üyeliği için tüzel kişinin sadece unvanının yazılması zorunludur.

Meslek komitesi ve meclis üyeliğine seçilen tüzel kişiler, meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren bir (1) gün içinde meslek komitesi ve meclis üyeliğinde tüzel kişiyi temsil edecek gerçek kişinin ismini oda veya borsaya bildirir. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimlerinde oy kullanan tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisi, yönetim kurulu başkan ve üyeliği seçiminde oy kullanamaz.

Tüzel kişiler, meslek komitesi ve meclis üyeliğinde kendilerini temsil edecek gerçek kişinin ismini her halükarda seçimlerin kesinleşmesinden itibaren bir ay içinde oda veya borsaya bildirmek zorundadır. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, diğer yedek üyeler sırası ile meslek komitesi veya meclis asil üyeliğine çağrılır.

(Ek fıkra:RG-24/4/2013-28627) Meslek komitesi ve meclis üyeliğine seçilen tüzel kişiler, kendilerini temsil edecek gerçek kişilerle ilgili yapacakları bildirim yazılı olarak yapmaları ve bildirilen temsilcinin bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasındaki şartları taşıdığını tevsik eden ticaret sicili müdürlüğünden alınmış yetki belgesini bildirim eklemeleri zorunludur.

Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri, Genel Kurul Delegeleri ve Disiplin Kurulu Üyeleri Seçimi

Madde 13- Meclis, seçimlerinin kesinleşmesini takip eden en geç iki (2) gün içinde kendi üyeleri arasından oda ve borsa yönetim kurulu başkanı ile yönetim kurulunun asil ve yedek üyelerini aynı listede seçer.

Bu seçimde kullanılacak oy pusulalarına, yönetim kurulu başkanı ile yönetim kurulunun asil ve yedek üyelerinin isimlerinin birlikte yazılması zorunludur. Kanunun 96 ncı maddesinin son fıkrası uyarınca yönetim kurulu başkanı yedeği seçimi yapılmaz.

Oda ve borsa yönetim kurulu başkanlığı seçiminde oyların eşit çıkması halinde en çok oy alan iki aday arasında, aynı usulle ikinci tur seçimi yapılır. İkinci turda da oyların eşit çıkması halinde ise kura usulüne başvurulur.

Genel Kurul asil ve yedek delegeleri, meclise seçilenler arasından, disiplin kurulunun asil ve yedek üyeleri ise oda ve borsaya kayıtlı üyeler arasından meclis tarafından seçilir.

Oda ve borsaların seçecekleri Genel Kurul delege sayıları Kanunun 61 inci maddesindeki kriterlere uygun olarak Birlikçe belirlenir ve seçimlerin yapılacağı tarihten bir ay önce oda ve borsalara bildirilir.

Genel Kurul delege sayısı bir olan oda ve borsalarda yönetim kurulu başkanı Kanun 61 inci maddesi gereğince aynı zamanda Genel Kurul delegesi olduğundan, söz konusu oda ve borsalarda Genel Kurul delegeliği seçimi yapılmaz. Genel Kurul delege sayısı birden fazla olan oda ve borsalarda yönetim kurulu başkanı Kanun gereği aynı zamanda Genel Kurul delegesi olduğundan sadece diğer Genel Kurul delegeleri için seçim yapılır.

Birlik Başkanı Seçimi

Madde 14- Birlik Başkanı, Genel Kurul delegeleri tarafından ve bu delegeler arasından yargı gözetiminde ve gizli oyla öncelikle seçilir. Kanununun 96 ncı maddesinin son fıkrası uyarınca Birlik Başkanı yedeği seçimi yapılmaz.

(Değişik fıkra:RG-14/3/2013-28587) Genel Kurulun gündem maddeleri arasında Birlik Başkanlığına aday olanların belirlenmesi yer alır. Bu madde görüşmeye açıldığında, Genel Kurul delege tam sayısının yüzde sekizine tekabül edecek sayıda delegenin verdiği yazılı nergeler Genel Kurul Divanı tarafından okunur ve Birlik Başkanlığına aday olanların isimleri tutanaklara geçirilir. Birlik Başkanlığı seçiminde bu tutanaklara geçirilen adaylar dışındaki adaylara verilen oylar geçersiz sayılır.

Birlik Başkanlığı seçiminde oy verme işleminin devam edeceği saatler ilçe seçim kurulu başkanı tarafından belirlenir. Oy verme işleminin bitmesini müteakip derhal oyların tasnifine başlanır ve seçim sonuçları tutanağa bağlanır. Bu tutanak, seçim sandık kurulu başkan ve yeleri tarafından imzalanır. Tutanağın bir rneği seçim yerinde seçim sandık kurulunca asılmak suretiyle ilan edilir.

Birlik Başkanlığı seçiminde oyların eşit çıkması halinde en çok oy alan iki aday arasında, aynı usulle ikinci tur seçimi yapılır. İkinci turda da oyların eşit çıkması halinde ise kura usulüne başvurulur.

Birlik Başkanı aynı zamanda mensubu olduğu oda veya borsanın yönetim kurulu başkan veya yeliği ile meclis başkanlığı görevlerini yapamaz. **(Mülga ikinci cümle:RG-14/3/2013-28587)(...) (Ek nc cümle:RG 2/3/2005-25743) (Mülga nc cümle:RG-14/3/2013-28587) (...)**

Birlik Yönetim Kurulu yeleri Seçimi

Madde 15- Birlik Yönetim Kurulunun on dört asil ve on dört yedek yesi, Birlik Genel Kurulunca Birlik Başkanının seçiminin yapıldığı gün delegeler arasından seçilir. Yönetim Kurulunda her oda ve borsa grubundan en az bir temsilci bulunur.

Konsey yeleri Seçimi

Madde 16- Genel Kurul delegelerinden ticaret ve sanayi odaları delegeleri Ticaret ve Sanayi Odaları Konseyinin, ticaret odaları delegeleri Ticaret Odaları Konseyinin, sanayi odaları delegeleri Sanayi Odaları Konseyinin, deniz ticaret odaları delegeleri Deniz Ticaret Odaları Konseyinin ve ticaret borsaları delegeleri Ticaret Borsaları Konseyinin otuz asil ve otuz yedek üyesini seçer. Ancak konsey ye sayısı genel kurulda temsil edilen ilgili delege sayısının yarısını geçemez.

Yüksek Disiplin Kurulu yeleri Seçimi

Madde 17- Yüksek Disiplin Kurulunun altı asil ve altı yedek yesi, delegeler arasından Birlik Genel Kurulunca seçilir.

Oy Verme İşlemi

Madde 18- Oda, borsa ve Birlik organ seçimlerinde, oy verme işleminin devam edeceği saatler ilçe seçim kurulu hâkimi tarafından belirlenir. Oy verme işlemleri, toplantı yeter sayısı aranmaksızın gizli oy ve açık tasnif esaslarına göre yapılır. Belirlenen seçim süresi sona erdiği halde, sandık başında oylarını vermek üzere bekleyen seçmenler

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

de oylarını kullanırlar. Seçmen listelerinde adı yazılı olmayan üye veya delegeler oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin oda veya borsa veya resmi kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır.

(Değişik fıkra:RG-24/4/2013-28627) Tüzel kişi temsilcisi gerçek kişilerin, temsil ettikleri tüzel kişinin tescilli ana sözleşmeleri gereğince temsil ve bağlayıcı işlem yapma yetkisine sahip olduklarına dair düzenlenmiş imza sirkülerinin aslı veya noter tasdikli sureti veya ticaret sicil müdürlüğünden doksan gün içerisinde alınmış yetki belgesinin oy kullanma sırasında ibrazı gerekir. İbraz edilen imza sirkülerinin bir fotokopisi oy kullanılan sandık kurulu başkanına teslim edilir. Ticaret sicil müdürlüklerince organ seçimlerinin başladığı tarihten önceki doksan gün de dâhil olmak üzere oda ve borsa organ seçimlerinin yapıldığı aylarda seçim amacıyla tasdik edilen bu belgelerden harç ve hizmet bedeli tahsil edilmez.

(Ek fıkra:RG-24/4/2013-28627)⁽¹⁾ Tüzel kişilerin ve şubelerin gerçek kişi temsilcisi için aşağıdaki usullere uygun olarak yetki belgesi düzenlenir;

a) Yetki belgesi talepleri dilekçe ile yapılır.

b) Yalnızca bir temsilci için yetki belgesi düzenlenir.

c) Müşterek yetkiye sahip temsilciler bulunması halinde hangi temsilci için yetki belgesi düzenleneceği dilekçede belirtilir ve müşterek yetkililerce imzalanır.

ç) Münferit yetkiye sahip birden fazla temsilci bulunması halinde dilekçe müştereken imzalanabileceği gibi münferit yetkiye sahip temsilcilerden biri tarafından da imzalanabilir. Münferit yetkililerden ilk başvurana yetki belgesi verilir.

d) Düzenlenen yetki belgesi iade edilmedikçe yeni yetki belgesi düzenlenmez. Yetki belgesinin zayi olması halinde, aynı kişi/kişiler tarafından talep edilmesi şartıyla aynı kişi adına yeni bir yetki belgesi düzenlenir. Zayi olan yetki belgesinin başka bir temsilci adına düzenlenmesinin talep edilmesi halinde, başvuru dilekçesinin temsil ve bağlayıcı işlem yapma yetkisine sahip tüm temsilciler tarafından imzalanması zorunludur.

e) Münfesih, tasfiye haline girmiş, iflasına karar verilmiş şirketlerin temsilcileri ile adi ortaklık adına organ seçimlerinde kullanılmak üzere yetki belgesi düzenlenmez.

(Ek fıkra:RG-24/4/2013-28627)⁽¹⁾ Tüzel kişilerin ve şubelerin gerçek kişi temsilcilerinin imza sirküleri ile oy kullanması aşağıdaki usullere uygun olarak yapılır;

a) Tüzel kişi ve bunların şubelerinin gerçek kişi temsilcisi tarafından oy kullanma işlemi sırasında, temsil ve bağlayıcı işlem yapma yetkisine sahip olduğunu gösterir imza sirkülerinin aslı veya noter tasdikli sureti seçim sandık kurulu başkanına ibraz edilerek fotokopisi seçim sandık kurulu başkanına verilir.

b) İmza sirkülerinde münferiden yetkili kılınanlardan ilk başvurana oy kullandırılır.

c) İmza sirkülerinde müştereken temsil yetkisi verilmiş olması halinde, müştereken yetkilendirilen temsilciler tarafından imzalanmış ve aralarından oy kullanacak temsilciyi gösterir dilekçe sandık kurulu başkanına verilir.

ç) Müştereken yetkilendirilen temsilcilerin imza örneklerinin aynı sirkülerde yer almaması halinde, dilekçeyi imzalayan diğer temsilcilerin imza sirkülerinin fotokopileri de

sandık kurulu başkanına verilir.

d) Münfesih, tasfiye haline girmiş, iflasına karar verilmiş şirketlerin temsilcileri oy kullanamazlar.

Oylar, herhangi bir şekilde hazırlanmış oy pusulalarının, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunan ve oy verme sırasında seçim sandık kurulu başkanı tarafından her meslek grubu için ayrı ayrı verilecek zarflara konulması suretiyle kullanılır. En az yedi meslek grubu kurulamayan borsalarda meclis üye seçimi mühürlü tek tip zarflarla yapılır.

Oylar ilan edilen gün ve saatte belirlenen yerlerde, seçim sandık kurulunun huzurunda sandığa atılmak suretiyle kullanılır.

Seçmenlerin oy pusulalarını gizli olarak yazmaları veya hazır ve basılı oy pusulalarını zarfa koymaları için, kendilerine kapalı oy verme yeri gösterilir. Oy pusulalarının bu kapalı yerde zarfa konulması mecburidir.

Oy pusulalarında asil ve yedek üyeliğe seçilecek olanlar ayrı ayrı gösterilir. Aday adlarının yanına sıra numarası konulmaz, konulmuş ise bunlar tercih sırasını göstermez. Seçmenin oy hakkını sınırlayıcı hiçbir tedbir alınamayacağı gibi, mükellefiyet de yüklenemez. Bir seçmen kapalı oy yerinden dışarı çıkmadıkça hiç kimse oraya giremez.

Zarfı alan seçmen doğrudan kapalı oy verme yerine gider ve oyunu bu yerde zarfa koyar. Kapalı oy verme yerine girmeyen veya zarfı alıp oy vermeyen, ya da açıkta oy kullanmak isteyen seçmenden zarf seçim sandık kurulunca geri alınır, bu kişiye oy kullanılmaz, durum tutanakla tespit olunur.

Seçim sandık kurulunun seçme yeterliliği taşıyan üyeleri mensubu buldukları meslek grupları sandıklarında oylarını kullanır.

Sandıkların Açılması ve Oyların Tasnifi

Madde 19- Seçim sonunda sandık, seçim sandık kurulu üyeleri tarafından oy verme yerinde bulunanların gözü önünde açılır ve çıkan zarflar sayılarak tutanağa yazılır.

Sandıktan çıkan bütün zarflar, tek tek kontrol edilir. Bunun sonucunda, başka bir meslek grubuna ait olduğu tespit edilen, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunmayan ve üzerinde herhangi bir işaret, imza veya hüviyet taşıyan zarflar geçersiz sayılarak ayrılır. Kalan zarfların sayısı, oy veren seçmen sayısı ile karşılaştırılır. Zarfların sayısı oy veren seçmen sayısından fazla çıktığı takdirde seçim sandık kurulu başkanı, kalan zarflar arasından fazlayı karşılayacak sayıda zarfı gelişiğüz çekerek ayırır.

Ayrılan zarfların sayısı tutanağa geçirilir ve bu zarflar açılmadan derhal yakılmak suretiyle yok edilir. Bundan sonra geçerli zarflar sayılarak sandığa konur ve ara verilmeksizin alenen tasnife başlanır.

Oyların sayımı ve dökümü aralıksız devam eder. Yapılacak itirazlar işi durdurmaz.

Tasnif işinin tertibi ve idaresi seçim sandık kurulu başkanına veya onun bulunmaması halinde görevlendireceği sandık kurulu üyesine aittir. Tasnif neticesinde oy pusulalarının zarf sayısına uygunluğu kontrol edilir ve keyfiyet tutanağa geçirilir.

Toplantı ve karar yeter sayıları dikkate alınmaksızın, adayların aldıkları oylar belirlendikten sonra, adaylar en yüksek oy alandan aşağıya doğru sıralanır ve seçilecek

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

organ üyesi kadar aday sırasıyla en yüksek oy alandan başlamak üzere asil üye adayları arasından belirlenir. Yedek üye adayları için de aynı yöntem uygulanır.

Oy pusulasında tespit edilen aday sayısından fazla olan isimler sondan başlayarak silinir. Belli aday sayısından az sayıda isim ihtiva eden oy pusulası olduğu gibi kabul edilir ve geçerli sayılır. Aynı isim pusulada birkaç defa yazılsa bile tek oy sayılır.

Listelerde tespit edilen adaylar arasında eşit sayıda oy almış olanlar bulunduğu takdirde seçim sandık kurulu önünde seçim sandık kurulu başkanı tarafından kura çekilerek sıralama yapılır. Son sırada eşit sayıda oy alanlardan sıralama kurasını kazanamayanlar seçilmemiş sayılır.

Asil ve yedek adayların sıralanması bu surette ayrı ayrı belirlenir ve tutanağa asil ve yedek üyelerin adları yazılır.

Geçersiz Oy Pusulaları

Madde 20- Oy pusulalarının tasnifinde uygulanacak esaslar şunlardır;

a) Seçim sandık kurulunca verilen mühürlü zarftan başka zarfa konulmuş pusulalar geçersiz sayılır.

b) Seçmenlerin adını, soyadını, imzasını ve siyasi hüviyetini belli edecek herhangi bir alamet veya işaret taşıyan pusulalar geçersiz sayılır.

c) Okunabilen ve seçilme yeterliliğini haiz olanlara verilenler hariç, ihtiva ettikleri adlardan hiçbirisi sandık kurulunca okunmayan oy pusulaları geçersiz sayılır.

d) Aynı zarftan çıkan muhtelif adlar taşıyan birden fazla oy pusulaları geçersiz sayılır.

e) Bir zarftan aynı adları taşıyan birden fazla oy pusulası çıkması halinde bunların bir tanesi geçerli sayılır, diğerleri imha edilir.

f) Bir oy pusulasında seçilme yeterliliğini haiz olanlarla olmayanların adları bir arada yazılı ise, seçilme yeterliliğini haiz olmayanların adları okunacak şekilde çizildikten sonra diğer şahısların oyları geçerli sayılır.

g) Meslek komiteleri ve meclis seçiminde tüzel kişi unvanı yerine tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisinin adı ve soyadının yazılması halinde bu isim çizilerek diğer şahısların oyları geçerli sayılır.

h) Aynı oy pusulasında, meslek komitesi asil üyeliğine aday gösterilmeden, meclis üyeliğine aday gösterilenlere verilen oylar geçersiz sayılır. Oy pusulasında, sadece meslek komitesi üyelerinin belirtilmiş olması halinde bu oylar geçerli, sadece meclis üyelerinin belirtilmiş olması halinde ise bu oylar geçersiz sayılır.

i) Oy pusulasında ilgili meslek grubu üyesi olmayan bir kişinin isminin bulunması halinde bu isim çizilerek, diğer şahısların oyları geçerli sayılır.

j) Seçmenin hüviyetini veya oyunu belli edecek herhangi bir işaret, kayıt, ibare taşıyan zarfın içindeki oy pusulaları geçersiz sayılır.

Tutanak

Madde 21- Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları aşağıda belirtilen esaslara uygun olarak düzenlenecek bir tutanakla tespit olunur. Bu tutanağa;

- a) Seçimlerin yapıldığı tarih ve gün,
- b) Oy sandığının seçim sandık kurulu üyeleri ve seçim yerinde hazır bulunanlar huzurunda alenen açıldığı saat ve dakika,
- c) Seçmen listesinde yazılı olan seçmenlerin sayısı,
- d) Oy kullanan seçmenlerin sayısı,
- e) Sandıktan çıkan zarf sayısı, geçersiz zarf sayısı ve ikisi arasındaki farkın oy vermiş olan seçmen sayısı ile karşılaştırılması sonucu, zarf sayısı fazla çıkmış ise fazla zarf sayısının adedi ile geçersiz ve fazla zarfların imha edildiği hususu,
- f) Geçerli sayılan oy pusulalarının sayısı,
- g) Oy pusulalarının kaç adedinin hangi sebeplerden dolayı geçersiz sayıldığı,
- h) İtiraz edilmiş ve fakat geçerli sayılmış oy pusulalarının adedi,
- i) Asil ve yedek üye adayları ile organlara asil ve yedek üye olarak seçilenlerin aldıkları oy sayısına göre sıra ile sicil numaraları, adları soyadları, tüzel kişilerin unvanları ve oy miktarları,
- j) Tasnif sonucunun sandık kurulu başkanı tarafından orada hazır bulunanlara duyurulduğu,
- k) Oy verme işlemlerinin Kanuna ve bu Yönetmeliğe aykırı olduğu haber verilmiş veya şikâyet edilmiş olması halinde ise bunların nelerden ibaret bulunduğu

yazılır ve beş nüsha olarak düzenlenen tutanak seçim sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanakların birer örneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici seçim sonuçları bir (1) tam iş günü ilan edilir.

Kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanağın bir örneği ile birlikte üç ay süreyle saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına tevdi edilir.

İtirazların İncelenmesi

Madde 22- İtiraz süresi, oda ve borsa organları ile Birlik delegeşi seçim sonuçlarının ilanından itibaren bir gündür.

Oda ve borsa organ seçimleri ile Genel Kurulu delege seçimlerinin devamı sırasında yapılan işlemler ile ilan süresi içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar görevli hâkim tarafından aynı gün incelenir ve karara bağlanır. İlçe seçim kurulunun itiraz üzerine vereceği kararlar, seçim yerinde asılmak suretiyle bir tam iş günü ilan edilir. Bu kararlara karşı, ilan süresi içinde il seçim kurulu nezdinde itiraz edilebilir. İl seçim kurulu itirazı bir (1) gün içinde karara bağlar. Bu karar kesin olup, bu karara karşı Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilemez. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra, hakim kesin sonuçları seçim yerinde asılmak suretiyle bir tam iş günü ilan eder ve ilgili oda veya borsa ile Birlik ve Bakanlığa bildirir.

Oda ve borsa organ üyeliklerine seçildikleri kesinleşenlere, genel sekreterler tarafından durum bir yazıyla derhal bildirilir.

Birlik Başkanlığı, Birlik Yönetim Kurulu üyeliği, konsey üyeliği ve Yüksek Disiplin Kurulu üyeliği seçimlerine itirazlar, seçim gününde ilçe seçim kuruluna yapılır ve aynı

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

gün karara bağlanır. İlçe seçim kurulu başkanının vereceği kararlar aleyhine, aynı gün il seçim kuruluna itiraz edilebilir. İl seçim kurulu aynı gün içinde karar verir. İl seçim kurulu kararı kesin olup, bu kararlara karşı Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilemez. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra, hâkim kesin sonuçları seçim yerinde asılmak suretiyle bir tam iş günü ilan eder ve Birlik ile Bakanlığa bildirir.

Birlik organ üyeliklerine seçildikleri kesinleşenlere, Birlik Genel Sekreteri tarafından durum bir yazıyla derhal bildirilir.

Seçimlerin İptali

Madde 23- Hâkim herhangi bir sebeple seçimi durdurduğu veya seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya mevzuata aykırı uygulama sebebiyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, iptaline karar verilen sandıkla ilgili olarak, süresi bir aydan az, iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileneceği günü tespit ederek ilgili oda veya borsa ile Birlik ve Bakanlığa bildirir.

Seçimlerin tamamının iptali halinde, seçimler yenileninceye kadar geçen sürede, oda veya borsanın meclis ve yönetim kurulu görevini yapmak üzere Birlik tarafından üç veya beş kişilik bir kurul atanır. Bu kurulda yer alacaklar, oda ve borsa üyeleri veya personeli arasından atanabileceği gibi oda ve borsa dışından da atanabilir.

Seçim Sırasında İşlenen Suçlar

Madde 24- Seçimler sırasında seçim sandık kurulu başkanı veya üyelerine karşı suç işleyenler, Devlet memurlarına karşı suç işlenmiş gibi cezalandırılır.

Organ seçimlerinin düzen içinde ve sağlıklı biçimde yürütülmesi amacıyla hâkimin ve seçim sandık kurulunun aldığı tedbirlere uymayanlara, Kanunda öngörülen disiplin cezaları verilir.

Kanun ve bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun Yedinci Bölümündeki suç ve cezalara ilişkin hükümler uygulanır.

Seçim Giderleri

Madde 25- İlçe seçim kurulu başkanına ve seçim sandık kurulu başkan ve üyelerine 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda belirtilen esaslara göre ücret ödenir. Bu ücretler ile diğer seçim giderleri seçim yapılan oda, borsa ve Birlikçe karşılanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Oda, Borsa ve Birlik Organlarında Başkan ve Yardımcılıklarının Seçimi

Meslek Komitesi Başkanı ve Yardımcısı Seçimi

Madde 26- Meslek komiteleri, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren üç (3) gün içinde genel sekreterin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda yargı gözetiminde olmaksızın kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan ve bir başkan yardımcısı gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Meclis üyeliğine seçilenler, meslek komitesi başkan ve yardımcılığına seçilebilir.

Meslek komitesi üyeliğine seçilen tüzel kişiler, meslek komitesi üyeliği seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren bir (1) gün içinde meslek komitesi üyeliğinde tüzel kişiyi temsil edecek gerçek kişinin ismini oda veya borsaya bildirir. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, meslek komitesi üyeliği seçimlerinde oy kullanan tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisi, meslek komitesi başkan ve yardımcılığı seçiminde oy kullanamaz.

Meclis Başkanı, Yardımcıları ve Kâtip Üye Seçimi

Madde 27- Meclis, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren genel sekreterin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda yargı gözetiminde olmaksızın kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan ile bir veya iki başkan yardımcısı ve kâtip üyeyi gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Meclis başkanı ve yardımcıları, aynı zamanda yönetim ve disiplin kurulu başkan ve üyeliği görevlerini yapamaz.

Meclis üyeliğine seçilen tüzel kişiler, meclis üyeliği seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren bir (1) gün içinde meclis üyeliğinde tüzel kişiyi temsil edecek gerçek kişinin ismini oda veya borsaya bildirir. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, meclis üyeliği seçimlerinde oy kullanan tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisi, meclis başkanı, yardımcıları ve kâtip üye seçiminde oy kullanamaz.

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları ve Sayman Üye Seçimi

Madde 28- Yönetim kurulu, başkan ve üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde yönetim kurulu başkanının çağrısı üzerine yapacağı ilk toplantıda, kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için bir veya iki başkan yardımcısı ile bir sayman üyeyi gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Disiplin Kurulu Başkanı Seçimi

Madde 29- Disiplin kurulu, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde genel sekreterin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için gizli oy ve açık tasnif usulüyle bir başkan seçer.

Birlik Başkan Yardımcıları ve Sayman Üye Seçimi

Madde 30- Birlik Yönetim Kurulu, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde Birlik Başkanının çağrısı üzerine yapacağı ilk toplantıda kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için her bir oda grubunu ve borsaları temsilen beş başkan yardımcısı ve bir sayman üyeyi gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Konsey Başkanı ve Yardımcıları Seçimi

Madde 31- Konseyler, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde Birlik Genel Sekreterinin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacakları ilk toplantıda kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için bir başkan ve bir başkan yardımcısını gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Yüksek Disiplin Kurulu Başkanı ve Raportör Üye Seçimi

Madde 32- Yüksek Disiplin Kurulu, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

iki (2) gün içinde Birlik Genel Sekreterin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için bir başkan ve bir raportör üyeyi gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Oyların Eşitliği

Madde 33- Meslek komitesi başkanı ve yardımcıları, meclis başkanı ve yardımcıları ile katip üye, yönetim kurulu başkan yardımcıları ve sayman üye, disiplin kurulu başkanı, Birlik Yönetim Kurulu başkan yardımcıları ve sayman üye, konsey başkan ve yardımcıları ile Yüksek Disiplin Kurulu başkanı ve raportör üye seçimlerinde oyların eşit çıkması halinde kura usulüne başvurulur.

Görevden Alma

Madde 34- Kanununun 87 nci maddesinde öngörülen disiplin cezalarından uyarma ve kınama cezası alan veya Kanununun 93 üncü maddesinde öngörülen para cezalarına çarptırılan ve bu cezaları kesinleşen meslek komitesi başkan ve yardımcıları, meclis başkanı ve yardımcıları ile katip üye, yönetim kurulu başkan yardımcıları ve sayman üye, disiplin kurulu başkanı, Birlik Yönetim Kurulu başkan yardımcıları ve sayman üye, konsey başkan ve yardımcıları ile Yüksek Disiplin Kurulu başkanı ve raportör üyeler bu görevlerinden seçildikleri usul ile alınabilir. Bu takdirde yerlerine, kalan süreyi tamamlamak üzere aynı toplantıda yenileri seçilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Müşterek Esaslar

Yönetim Kurulu Başkanlığında ve Birlik Başkanlığında Boşalma

Madde 35- Oda ve borsalarda yönetim kurulu başkanlığı ile Birlik Başkanlığı görevinin herhangi bir nedenle sona ermesi durumunda oda, borsa veya Birlik yönetim kurulu tarafından bir ay içinde, yönetim kurulu üyeleri arasından biri, gizli oy ve açık tasnif usulü ile kalan süreyi tamamlamak üzere yönetim kurulu başkanı ve Birlik Başkanı seçilir. Seçimlere kadar en yaşlı başkan yardımcısı geçici olarak görev yapar.

Oda ve Borsa Organ Üyeliklerinde ve Genel Kurul Delegeliğinde Boşalma

Madde 36- Herhangi bir nedenle oda ve borsa meslek komitesi, meclis, yönetim kurulu ve disiplin kurulu üyelikleri ile Genel Kurul delegeliğinde boşalma olması halinde, yedek üyeler sırayla geri kalan süreyi tamamlamak üzere çağrılır. Boşalan üyelik ve delegelikler, yedek üye ve delegelerle doldurulamazsa geri kalan süreyi tamamlamak üzere boş bulunan asil ve yedek üyelik ve delegelikler için, boşalma tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde seçim yapılır.

(Değişik fıkra:RG-24/4/2013-28627) Boşalan meclis üyelikleri, yedek üyelerle doldurulamazsa; boşalan meclis asil ve yedek üyelikleri, bu maddenin birinci fıkrasına göre, boşalan meclis üyelerinin ilgili olduğu meslek komitesi üyeleri arasından, ilgili olduğu meslek grubu tarafından seçilecek üyelerle doldurulur.

Oda ve borsa organları fesih, istifa veya üyelik sıfatlarının kalkması nedenleriyle süresinden önce ve tümüyle dağıldığı takdirde veya herhangi bir nedenle organların oluşmaması halinde, geri kalan süreyi tamamlamak üzere yeni organların seçimi on beş (15) gün içinde yapılır.

Oda ve borsa yönetim kurullarında toplantı yeter sayısını sağlayacak sayıda üye kalmaması halinde, yeni organ üyeleri seçilinceye kadar yönetim kurulunun görevlerinin nasıl ve kimin tarafından yürütüleceği Birlik tarafından belirlenir.

Meslek komitesinde toplantı yeter sayısını sağlayacak sayıda asil ve yedek üye kalmaması ve genel seçimlere altı aydan fazla bir süre bulunması halinde, boşalan meslek komitesinin ilgili olduğu meslek grubunda geri kalan süreyi tamamlamak üzere on beş (15) gün içinde seçim yapılır. Genel seçimlere altı aydan daha az bir süre bulunması halinde, bu seçimler izleyen genel seçimlerde yapılır.

Bu maddede öngörülen seçimler, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre yargı gözetiminde ve gizli oyla yapılır.

Birlik Yönetim Kurulu, Konsej ve Yüksek Disiplin Kurulu Üyeliklerinde Boşalma

Madde 37- Herhangi bir nedenle Birlik Yönetim Kurulu üyeliklerinde boşalma olması halinde, boşalan üyeliğin ilgili olduğu konseyden seçilen yedek üyeler sırayla geri kalan süreyi tamamlamak üzere çağrılır.

Konsej ve Yüksek Disiplin Kurulu üyeliklerinde boşalma olması halinde yedek üyeler sırayla geri kalan süreyi tamamlamak üzere çağrılır.

Birlik Yönetim Kurulu, konsey ve Yüksek Disiplin Kurulunun boşalan üyelikleri yedek üyelerle doldurulamazsa, geri kalan süreyi tamamlamak üzere boş bulunan asil ve yedek üyelikler için boşalma tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde seçim yapılır.

Birlik Yönetim Kurulunda toplantı yeter sayısını sağlayacak sayıda üye kalmaması halinde, yeni organ üyeleri seçilinceye kadar yönetim kurulunun görevlerinin nasıl ve kimin tarafından yürütüleceği Bakanlıkça belirlenir.

Birlik organlarının fesih, istifa veya üyelik sıfatlarının kalkması nedenleriyle süresinden önce ve tümüyle dağıldığı takdirde veya herhangi bir nedenle organların oluşamaması halinde, geri kalan süreyi tamamlamak üzere yeni organların seçimi on beş (15) gün içinde yapılır.

Bu maddede öngörülen seçimler, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre yargı gözetiminde ve gizli oyla yapılır.

Yedek Üyelerin Göreve Çağırılması

Madde 38– Herhangi bir nedenle oda, borsa ve Birlik organ üyeliklerinde boşalma olması halinde yedek üyeler yönetim kurulu başkanı veya ilgili organ başkanı tarafından göreve çağrılır. Göreve çağrı yazısı, ilgilinin kayıtlı en son adresine tebliğ edilir.

Görev Yasağı

Madde 39- Bir oda veya borsanın meslek komitesi veya meclis üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri aynı faaliyet alanı içinde bulunan başka bir oda veya borsanın meslek komitesi veya meclisinde görev alamaz.

Seçildikleri takdirde hangi oda ve borsa meslek komitesi ve meclisinde görev alacaklarını seçimlerin kesinleşmesinden itibaren on beş (15) gün içinde ilgili oda ve borsa yönetim kurulu başkanlığına yazılı olarak bildirirler. Bu süre içinde bildirmedikleri takdirde ilgilinin seçilmiş olduğu organ üyelikleri kendiliğinden sona erer.

Aynı faaliyet alanı içinde bulunan birden çok oda ve borsaya kayıtlı tüzel kişiler,

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

temsilcilerinin farklı gerçek kişiler olması şartıyla bu kuruluşların meslek komitesi ve meclislerinde görev alabilir.

Oda ve borsaların meslek komiteleri ve meclis üyeliğine seçilmiş gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, 17/7/1964 tarihli ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanununa tabi olarak kurulan odalarda görev alamazlar. Bu durumda olanlar, seçimlerin kesinleşmesinden itibaren tercihlerini on beş (15) gün içinde ilgili oda veya borsa yönetim kurulu başkanlığına yazılı olarak bildirir. Bu süre içinde bildirmedikleri takdirde, ilgilinin oda ve borsadaki meslek komitesi ve meclis üyelikleri kendiliğinden sona erer.

Organların Göreve Başlama Tarihleri

Madde 40- Oda ve borsa meslek komitesi, meclis ve disiplin kurulu üyeleri ile yönetim kurulu başkan ve üyeleri seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde göreve başlar.

Birlik Başkanı ile Birlik Yönetim Kurulu, konsey ve Yüksek Disiplin Kurulu üyeleri, seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde göreve başlar.

Seçimlerde Gerçek ve Tüzel Kişilerle İlgili Olarak Uygulanacak Esaslar

Madde 41- Seçimlerde gerçek ve tüzel kişilerin temsili konusunda uygulanacak esaslar şunlardır;

a) Tüzel kişiler meslek komiteleri ve meclis üyeliği seçimlerine tüzel kişi olarak katılır.

b) Meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimleri hariç yapılacak diğer seçimlerde seçilen tüzel kişi değil, tüzel kişinin temsilcisi gerçek kişidir. Meslek komiteleri ve meclis üyeliği seçiminde oy pusulalarına tüzel kişinin unvanı, diğer seçimlerde ise oy pusulasına tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcisinin adı yazılır.

c) En az yedi meslek grubu kurulamaması nedeniyle meclis üyelerinin doğrudan seçildiği borsalarda meclise seçilen tüzel kişiliktir. Meclis üyeliği seçimi hariç diğer seçimlerde ve görev bölümünde oylar tüzel kişiliğe değil, onun temsilcisi gerçek kişiye verilir ve bu maddenin (a) ve (b) bendindeki esaslar aynen uygulanır.

d) (Mülga:RG-24/4/2013-28627)

e) (Mülga:RG-24/4/2013-28627)

f) Aynı gerçek kişi, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen yeterlilikleri taşıması halinde meslek komiteleri üyeliği seçimlerinde aynı veya değişik meslek gruplarında birden çok tüzel kişilik adına oy kullanabilir.

g) (Değişik:RG-24/4/2013-28627) Gerçek kişiler seçimlere bizzat iştirak ederler. Bu kişiler, seçme ve seçilme haklarını vekâleten kullanıramazlar.

h) Birden fazla firma sahibi gerçek kişiler, kayıtlı oldukları bütün meslek gruplarında meslek komitesi seçimlerine iştirak edebilir. Ancak, birden fazla firma sahibi gerçek kişi mecliste birden fazla firmasını temsilen bulunamaz.

ı) Kanunun 10 uncu ve 32 nci maddeleri uyarınca, seçmen listelerinden silinenlerin oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevi de kendiliğinden sona erer. Bu üyeler, Kanunda öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmiş olsalar dahi tekrar organ üyeliğine dönemez.

Gerçek ve Tüzel Kişilerin Organlarda Temsili (Değişiklik Başlık: RG-24/4/2013-28627)

Madde 42- Tüzel kişilerin organlarda temsili ile ilgili esaslar şunlardır:

a) Tüzel kişileri meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimlerinde temsil edecek gerçek kişinin bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde düzenlenen seçme yeterliliğini, meslek komitesi ve mecliste temsil edecek gerçek kişinin ise bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde düzenlenen seçilme yeterliliğini taşıması zorunludur.

b) Meslek komitesi ve meclise seçilen tüzel kişileri, meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimlerinde oy kullanan gerçek kişi temsilcileri temsil edebileceği gibi, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde düzenlenen seçilme yeterliliğini taşıyan başka gerçek kişiler de temsil edebilir.

c) Meslek komitesi veya meclise yedek üye olarak seçilen tüzel kişinin, organ üyeliklerindeki boşalma nedeniyle asil üyeliğe çağırılması halinde, bu tüzel kişiyi meslek komitesi ve mecliste temsil edecek gerçek kişi, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen hususu tevsik eden belgeyi üyeliğe davet yazısının yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde oda ve borsaya ibraz etmek zorundadır. Süresi içinde bu belgenin ibraz edilmemesi durumunda, diğer yedek üyeler sırası ile meslek komitesi veya meclis asil üyeliğine çağırılır.

d) Bir gerçek kişinin, ana sözleşme uyarınca tüzel kişiyi temsil ve ilzama yetkili kılınmadan, yalnızca oda veya borsa seçimlerinde oy kullanması veya organlarda tüzel kişiyi temsil etmesi mümkün değildir.

e) Bir tüzel kişinin hem meslek komitesine hem de meclis üyeliğine seçilmesi halinde, tüzel kişiyi meslek komitesinde ve mecliste aynı gerçek kişi temsil eder.

f) Aynı gerçek kişi kendi adına bir meslek komitesine, tüzel kişi temsilcisi olarak bir başka meslek komitesine seçilebilir veya değişik meslek komitelerinde değişik tüzel kişileri temsil edebilir. Ancak, aynı gerçek kişi aynı meslek komitesinde veya aynı mecliste birden fazla gerçek ve tüzel kişiyi temsil edemez.

g) **(Değişiklik:RG-24/4/2013-28627)** Tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcisinin temsil yetkisini kaybettiğinin öğrenildiği, tüzel kişinin temsilcisini değiştirme iradesinin odaya ve borsaya yazılı olarak bildirildiği hallerde temsilcinin, seçilmiş olduğu yönetim kurulu başkan ve üyeliği, disiplin kurulu üyeliği, Genel Kurul delegeliği ile meclis başkan ve yardımcılığı, meclis katipliği, meslek komitesi başkan ve yardımcılığı görevi son bulur. Ancak, tüzel kişilik meslek komitesi ve meclis üyeliğini muhafaza eder.

Bu şekilde boşalan delege ve üyeliklerin yerine geri kalan süreyi tamamlamak üzere yedek delege ve üyeler çağırılır.

Meslek komitesi ile meclis üyeliğini muhafaza eden tüzel kişiler bir ay içinde kendilerini temsil edecek gerçek kişinin ismini yazılı olarak oda ve borsaya bildirir. Yazı ekinde, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasındaki hususları tevsik eden ticaret sicili müdürlüğünden alınmış yetki belgesi de verilir. Bu süre içerisinde bu belgelerin ibraz edilmemesi durumunda, diğer yedek üyeler sırası ile meslek komitesi veya meclis asil üyeliğine çağırılır.

h) Tüzel kişi seçilme yeterliliğini kaybettiği takdirde, bu tüzel kişi meslek komitesi

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

ve meclis üyeliğinden, en az yedi meslek grubu teşkil edilemeyen borsalarda ise meclis üyeliğinden düşer. Temsilcisi olan gerçek kişinin de seçilmiş olduğu oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevleri sona erer ve yerlerine yedek üyeler çağrılır.

ı) Tüzel kişileri temsile yetkili olanlar birden fazla ise, temsil yetkisini muhafaza ettiği sürece meslek komitesi ve meclis toplantılarında ve yönetim kurulu başkan ve üyeliği, disiplin kurulu üyeliği ile Genel Kurul delegeliği seçimlerinde aynı gerçek kişi temsil eder.

j) Gerçek ve tüzel kişilerin varsa şubelerini veya fabrikalarını bu şube veya fabrika namına ilzama yetkili olanlar temsil ederler. Şube veya fabrika temsilcilerinin bu Yönetmeliğinin 5 inci ve 6 ncı maddelerinde düzenlenen nitelikleri tevsik eden belgelere sahip olmaları şarttır.

k) **(Ek:RG-24/4/2013-28627)** Üye şirketin münfesihi olması, şirketin veya işletmenin işyerini veya merkez kaydını başka bir oda ya da borsanın çalışma alanına taşıması halinde, üyelik ile birlikte seçilmiş olduğu oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevi kendiliğinden sona erer.

Siyasi Propaganda Yasağı

MADDE 43 – (Değişik:RG-9/4/2011-27900)

Oda, borsa ve Birlik organlarının seçimlerinde siyasi partiler, sendikalar ve sendika üst kuruluşları aday gösteremezler ve belirli adayların leh ve aleyhlerinde faaliyette bulunamazlar ve propaganda yapamazlar. Bu hükme aykırı davrananlar altı aya kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır.

Bildirim Hükümleri

Madde 44– Bu Yönetmelik hükümlerine göre ilgililere yapılması gereken her türlü tebligat yazılı olarak kendisine veya iadeli taahhütlü mektup, kurye, personel veya noter aracılığıyla ilgilinin kayıtlı en son adresine yapılır.

Adresinde bulunamayanlar hakkında 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Kaldırılan Hükümler

Madde 45- 9/9/1989 tarihli ve 2077 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Organ Seçimleri Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- 2004 yılı Ekim ayında yapılması gereken oda ve borsa organ seçimleri 2005 yılı Mart ayı içinde yapılır. 2005 yılı Mart ayında yapılacak oda ve borsa organ seçimlerinde, organ üyeliğine seçilenlerin görev süresi 2008 yılı Ekim ayında yapılacak genel seçimlere kadar devam eder.

Geçici Madde 2- Oda ve borsalarda, meslek grubu üye sayısının zorunlu asgari sayının altına düşmesi nedeniyle en yakın meslek grubu ile birleştirilen meslek grubunun üyeleri, 2005 yılı Mart ayında yapılacak seçimlerde grup değişikliğinin seçimlerden altı ay önce yapılması şartı dikkate alınmaksızın birleştirilen meslek grubunda seçme ve seçilme haklarını kullanırlar.

Seçim tarihinden itibaren geriye doğru altı ay içinde resen veya talep üzerine meslek grubu değiştirilen üyeler, 2005 yılı Mart ayında yapılacak organ seçimlerinde meslek gruplarının asgari üye sayılarının hesabında dikkate alınır.

Geçici Madde 3 – (Ek:RG 2/3/2005-25743)

Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile 6 ncı maddesinin dördüncü, beşinci ve altıncı fıkraları 2005 yılı Mart ayında yapılacak oda ve borsa organ seçimlerinde uygulanmaz.

Bu Yönetmeliğin 18 inci maddesinin ikinci fıkrası ile 41 inci maddesinin (d) ve (e) bentlerinde düzenlenmiş bulunan; tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcilerinin oy kullanma sırasında ibraz edecekleri, temsil ve bağlayıcı işlemler yapmaya yetkili olduklarına ilişkin belgede ahzuka da yetkili olduklarına dair kayıtlar 2005 yılı Mart ayında yapılacak oda ve borsa organ seçimlerinde aranmaz.

GEÇİCİ MADDE 4 – (Ek:RG-9/4/2011-27900)

19/1/2005 tarihli ve 25705 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Odalarda Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmeliğin geçici 3 üncü maddesi ile 19/1/2005 tarihli ve 25705 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticaret Borsalarında Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmeliğin geçici 3 üncü maddesi, bu Yönetmeliğin uygulamasında dikkate alınır ve meslek grubu kayıtlarında bu yönetmelikler uyarınca yapılacak değişiklikler, bu değişikliklerin yapılmasını izleyen ilk oda ve borsa organ seçimlerinde uygulanır. Bu durumda, 11 inci maddenin dördüncü fıkrasında yer alan meslek grubu değişikliğinin seçimlerden altı ay önce yapılması koşulu uygulanmaz.

Geçici Madde 5 – (Ek:RG-24/4/2013-28627)

Kanunun 83 üncü maddesinin altıncı fıkrasında öngörülen en az altı aylık süre şartı 2013 yılının Mayıs-Haziran aylarında yapılacak oda ve borsaların organ seçimlerinde aranmaz.

Geçici Madde 6 – (Ek:RG-24/4/2013-28627)

Kanunun 84 üncü maddesinin birinci fıkrası gereği 2012 yılının Ekim ayında başlayıp Kasım ayında tamamlanması gereken, ancak Bakanlar Kurulunun 4/6/2012 tarihli ve 2012/3237 sayılı Kararı ile 2013 yılının Şubat-Mart aylarına ertelenen oda ve borsaların organ seçimlerinde oy kullanmak üzere alınan yetki belgeleri, başvuruya dair usule tabi olmaksızın, Ticaret Sicil Müdürlüklerince “yetkinin devam ettiği” ibaresi ile onaylanmış olması şartıyla, Bakanlar Kurulunun 28/1/2013 tarihli ve 2013/4244 sayılı Kararıyla yeniden 2013 yılının Mayıs-Haziran aylarına ertelenen oda ve borsaların organ seçimlerinde kullanılabilir.

Yürürlük

Madde 46- Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 47- Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı yürütür.

(1) 24/4/2013 tarihli ve 28627 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile 9 uncu maddenin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere ikinci fıkrası; 18 inci maddenin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere üçüncü ve dördüncü fıkralar eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

ODALARDA MESLEKLERİN GRUPLANDIRILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, odalarda mesleklerin gruplandırılmasında uyulacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, faaliyette bulunan ve yeni kurulan odaları kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

Kanun : 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununu,

(Değişik:RG-3/6/2012-28312) Bakanlık : Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

Birlik : Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,

Oda : Ticaret ve sanayi odası, ticaret odası, sanayi odası ve deniz ticaret odasını,

Meclis : Oda meclisini,

Yönetim Kurulu : Oda yönetim kurulunu,

Rehber : Odalarda Mesleklerin Gruplandırılması Rehberini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Mesleklerin Gruplandırılması Rehberi ve Esasları

Mesleklerin Gruplandırılması Rehberi

Madde 5- Odalarda meslekler, Birlik tarafından yayımlanan Rehberine uygun olarak gruplandırılır.

Birlik, Rehberde yer alan mesleklerin gerektiğinde değiştirilmesine, çıkarılmasına veya ticaret ve sanayide meydana gelen gelişmeler sonucunda teşkiline lüzum görülen yeni mesleklerin Rehberine eklenmesine yetkilidir.

(Ek fıkra:RG-9/4/2011-27900) Rehberin yürürlükten kaldırılarak, yeni Rehber yayımlanması halinde Birlik, yapacağı saha çalışmasıyla üyelerin faaliyet kodları ve meslek grupları ile odaların meslek gruplarını Rehber ve ilgili mevzuat çerçevesinde yeniden tespit eder ve uygulanmak üzere odalara bildirir. Odalar bu değişikliği bir ay içinde yerine getirir.

Mesleklerin Gruplandırılması Esasları

Madde 6- (Değişik fıkra:RG-9/4/2011-27900) Bir meslek grubu kurulabilmesi için, kurulması düşünülen meslek grubu üye sayısının;

- a) 1000 ve daha az üyesi olan odalarda en az 25,
- b) 1001–5000 üyesi olan odalarda en az 50,
- c) 5001–10000 üyesi olan odalarda en az 100,
- ç) 10001–25000 üyesi olan odalarda en az 150,
- d) 25001–50000 üyesi olan odalarda en az 200,
- e) 50001–150000 üyesi olan odalarda en az 250,
- f) 150001 ve daha fazla üyesi olan odalarda en az 500 olması şarttır.

(Değişik fıkra:RG-3/6/2012-28312) Ancak, meslek grubu kurulabilmesi için gereken asgari üye sayıları, yönetim kurulunun teklifi üzerine meclisin üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve Birliğin onayı ile iki katına kadar arttırılabilir. Sanayi odalarına, deniz ticaret odalarına ve ticaret ve sanayi odalarının sanayici niteliğindeki üyelerine münhasır olmak üzere meslek grubu kurulabilmesi için gereken asgari üye sayıları yönetim kurulunun teklifi üzerine meclisin üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve Birliğin onayı ile üçte bir oranında indirilebilir.

Bu maddede yer alan meslek grubu üye sayısının hesabında, Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyeler dikkate alınmaz. Bu üyelerden, daha sonra Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirenler kayıtlı buldukları meslek gruplarına ve seçmen listelerine dâhil edilirler.

(Değişik fıkra:RG-29/9/2012-28426) Rehberin dayandığı esaslar uyarınca benzer meslekler birleştirilmek suretiyle meslek grubu oluşturulabilir. Ancak, aynı meslekle iştigal eden üyeler farklı meslek gruplarına dâhil edilemez.

(Değişik fıkra:RG-29/9/2012-28426) Birden fazla meslekle iştigal eden üyelerin esas iştigal konusunun tespitine ilişkin kriterler Birlik tarafından belirlenir.

(Mülga fıkra:RG-29/9/2012-28426)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Faaliyette Bulunan ve Yeni Kurulan Odalarda Mesleklerin Gruplandırılması

Faaliyette Bulunan Odalarda Mesleklerin Gruplandırılması

Madde 7- (Değişik:RG-25/8/2017-30165)

Faaliyette bulunan odaların meslek grupları, ticari ve sınai ihtiyaçların veya grup üyelerinin sayısındaki azalmalar ya da artmaların gerekli kılması üzerine Rehberine uygun olarak birleştirilebilir, ayrılabilir veya yeni meslek grupları kurulabilir.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

Meslek gruplarının birleştirilebilmesi, ayrılabilmesi veya yeni meslek gruplarının kurulabilmesi, yönetim kurulunun veya bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen ve grup kurulabilmesi için gerekli olan asgari üye sayısının teklifi üzerine meclisin üye tamsayısının salt çoğunluğunun kararı ve Birliğin onayına bağlıdır. Birlikçe onaylanan meslek grupları izleyen ilk genel seçimlerde uygulanır.

Birlik tarafından onaylanmayan kararlar, müracaat tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde gerekçeli olarak ilgili odaya bildirilir. Birliğin bu konudaki kararı kesindir.

Oda üyeleri tarafından meslek gruplarının Rehberine uygun olmadığına dair şikayet üzerine, Bakanlık tarafından uygun bulunması halinde, Birlik tarafından inceleme başlatılır ve ilgili oda yönetim kurulundan meslek gruplarının yapısı ve muhtemel değişikliklere ilişkin rapor istenir. Bu rapor 15 gün içerisinde hazırlanıp Birliğe teslim edilir. Odanın raporu ve Birlik tarafından yapılan incelemeler sonucunda ya da raporun süresi içinde teslim edilmemesi üzerine resen yeniden düzenlenen meslek grupları Birlik tarafından doğrudan uygulanmak üzere ilgili odaya bildirilir. Bu değişiklikler Birliğin ve ilgili odanın web sitelerinde yayınlanarak, ilanen tebliğ edilir ve ilk seçimlerde uygulanır.

Bu maddenin ikinci fıkrası uyarınca oda tarafından gerçekleştirilen meslek grubu değişikliklerinin ilk seçimlerde uygulanması için meclis kararının meslek komitesi ve meclis üyeliği seçim tarihinden en az altı ay önce alınması, dördüncü fıkra uyarınca Birlik tarafından gerçekleştirilen meslek grubu değişikliklerinin ilk genel seçimlerde uygulanması için ise Birlik tarafından odaya yapılacak bildiriminin meslek komitesi ve meclis üyeliği seçim tarihinden en az bir ay önce yapılması zorunludur.

Yeni Kurulan Odalarda Mesleklerin Gruplandırılması

Madde 8- Yeni kurulan odalarda meslek grupları, ilçe seçim kurulu başkanı veya onun görevlendireceği yetkili memur tarafından seçilecek beş veya yedi üyeden oluşacak bir gruplandırma kurulunca on beş (15) gün içinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlanır ve gerekçeli olarak Birliğin onayına sunulur. Birlik, onayına sunulan meslek gruplarını müracaat tarihinden itibaren on beş (15) gün içinde aynen veya değiştirerek onaylar.

Gruplandırma kurulu, yeni kurulan odanın çalışma alanı içinde bulunan ticaret siciline kayıtlı tacir, sanayici ve deniz tacirlerini esas iştiğal konularına göre Birlikçe onaylanan meslek gruplarına dahil ederek uygun vasıtalarla mahallinde ilan eder.

Meslek mensupları, ilan tarihinden itibaren on (10) gün içinde dâhil edildikleri meslek gruplarına ilişkin olarak gruplandırma kuruluna itiraz edebilir. İtirazlar, gruplandırma kurulunca üç (3) gün içinde incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Sonucu ilgiliye tebliğ edilir. Süresinde itiraz edilmeyen kararlar kesinleşir.

Oda kurulmasına ilişkin Bakanlık tarafından ön izin verilmesinden itibaren üç (3) gün içinde müteşebbis kurulca ilçe seçim kurulu başkanlığına yapılan müracaat üzerine oluşturulan gruplandırma kurulu, yapacağı ilk toplantısında üyelerinden birini başkan olarak görevlendirir.

Gruplandırma kurulu, üye tam sayısı ile toplanır. Kararlar, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla alınır. Toplantılarda çekimser oy kullanılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Meslek Gruplarına Kayıt, İtiraz ve Ortak Veri Tabanı

Meslek Gruplarına Kayıt ve İtiraz

MADDE 9 – (Değişik:RG-9/4/2011-27900)

Üyenin odaya kaydedilmesine ilişkin yönetim kurulu kararında, üyenin faaliyet kodu ve meslek grubu Rehberine uygun olarak belirlenir. Faaliyet kodu ve meslek grubu belirlenirken, üyenin Ticaret Sicili Memurluğuna beyan ettiği, fiilen yapacağı iştigal konusu esas alınır. Odaya kaydedilen üyeye yapılacak tebligatta, faaliyet kodu ve dâhil edildiği meslek grubu açıkça belirtilir. Faaliyet kodu ve meslek grubunun belirlenmesi işleminin Rehberine uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla kayıt işlemi Birliğe bildirilir. Odanın belirlediği faaliyet kodu ve meslek grubunun Rehberine uygun olmadığının Birlik tarafından tespit edilmesi halinde, Birlik bu tespiti, kayıtlarını değiştirmesi için bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde odaya gönderir. Oda tarafından yapılan değişiklikler, üyelere tebliğ edilir.

Üye, oda tarafından kendisine tebliğ edilen faaliyet koduna ve dâhil edildiği meslek grubuna ilişkin kararlara karşı, tebellüğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Bu madde gereğince Birliğe yapılacak itirazlar, bir ay içinde incelenir ve karara bağlanır. Sonucu Birlik tarafından ilgiliye ve odaya tebliğ edilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Üyeler, fiilen yaptıkları iştigal konularında meydana gelen değişiklikleri gerçekleşmesinden itibaren bir ay içinde kayıtlı oldukları odaya bildirmek zorundadır.

Odaya kayıtlı üyenin iştigal konusunun değiştiğinin beyan üzerine veya oda ya da Birlik tarafından re'sen tespit edilmesi halinde; üyenin faaliyet kodu ve meslek grubu ilgilinin talebi üzerine veya oda ya da Birliğin tespiti çerçevesinde re'sen oda yönetim kurulu kararıyla değiştirilir. Ancak, üyenin faaliyet kodu ve meslek grubu değişikliğinin yapılabilmesi için iştigal konusu değişikliğinin üye tarafından belgelendirilmesi veya kayıtlı bulunduğu oda veya Birlik tarafından tespit raporuna dayandırılması gerekir.

Üyenin, faaliyet kodu ve meslek grubunun değiştirilmesine ilişkin kararlar oda tarafından ilgiliye tebliğ edilir ve yapılan değişiklik işleminin Rehberine uygunluğu değerlendirilmek üzere Birliğe bildirilir. Odanın belirlediği faaliyet kodu ve meslek grubu değişikliğinin Rehberine uygun olmadığının Birlik tarafından tespit edilmesi halinde, Birlik bu tespiti, kayıtlarını değiştirmesi için bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde odaya gönderir. Oda tarafından yapılan değişiklikler, üyelere tebliğ edilir.

Üye, oda tarafından kendisine tebliğ edilen faaliyet kodu ve meslek grubu değişikliğine ilişkin kararlara karşı, tebellüğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Bu madde gereğince Birliğe yapılacak itirazlar, bir ay içinde incelenir ve karara bağlanır. Sonucu Birlik tarafından ilgiliye ve odaya tebliğ edilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Seçim tarihinden itibaren geriye doğru altı ay içinde yapılan, üyelerin faaliyet kodu ve meslek grubu değişiklikleri seçimlerde dikkate alınmaz.

Bu maddede belirtilen tespit raporunun içeriği ve şekli Birlik tarafından belirlenir.

Ortak Veri Tabanı

Madde 10- Odaların meslek gruplarına göre yapılacak üye kayıtları elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanında güncel olarak tutulur.

Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli Hükümler

Bildirim Hükümleri

Madde 11- Bu Yönetmelik hükümlerine göre ilgililere yapılması gereken her türlü tebligat yazılı olarak kendisine veya iadeli taahhütlü mektup, kurye, personel veya noter aracılığıyla ilgilinin kayıtlı en son adresine yapılır.

Adresinde bulunamayanlar hakkında 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Kaldırılan Hükümler

Madde 12- 11/2/1987 tarihli ve 19369 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odalarında Mesleklerin Gruplandırılmasında Uyulacak Esaslar Hakkında Yönetmelik (**Mülga ibare:RG-9/4/2011-27900**) (...) yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- 2005 yılı Mart ayı içinde yapılacak organ seçimleri mevcut meslek grupları ile yapılır. Ancak, mensuplarının sayısı meslek grubu kurulabilmesi için bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen asgari üye sayısından az olan meslek grupları Birliğin onayına gerek olmaksızın en yakın meslek grubuna dahil edilir. Bu şekilde meslek grubu değişen üyelerin organ üyelikleri, 2005 yılı Mart ayında yapılacak organ seçimlerine kadar devam eder.

Geçici Madde 2- Odalar, meslek gruplarını bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen Rehberin yayımlanmasından itibaren altı ay içinde bu Rehberine uygun hale getirir. Bu işlem nedeniyle meslek grubu değişen üyelerin organ üyelikleri, müteakip genel seçimlere kadar devam eder.

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek:RG-9/4/2011-27900)

Birlik, Rehberdeki faaliyet kodları ve meslek gruplarının güncellemesinin sağlanması amacıyla Rehberde ve/veya mesleklerin gruplandırılması rehberinin dayandığı esaslarda gerekli değişikliği, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde yapar.

(Değişik fıkra:RG-3/6/2012-28312) Birlik, Rehberdeki değişikliğin yapılmasını müteakip en geç on sekiz ay içinde bilimsel yöntemlerle yapılacak bir saha çalışması ile üyelerin faaliyet kodlarını, meslek gruplarını ve odaların meslek gruplarını Rehber ve ilgili mevzuat çerçevesinde aşağıdaki fıkralarda belirtilen şekilde yeniden tespit eder.

(Değişik fıkra:RG-29/9/2012-28426) Birlik, bu madde uyarınca tespit edilen faaliyet kodlarını; Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyeler ile münfesi olanlar hariç diğer üyelere tebliğ eder. Faaliyet kodu değiştirilen üye bu karara karşı tebellüğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Birlik, üyenin itirazına ilişkin gerekçeli kararını bir ay içinde üyeye bildirir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

(Değişik fıkra:RG-3/6/2012-28312) Birlik, üyelerin faaliyet kodlarının kesinleşmesini müteakip üyelerin meslek grubu ve odaların meslek gruplarını tespit eder ve üyelerin faaliyet kodu, meslek grubu ve odaların meslek gruplarına ilişkin yapılmasını gerekli gördüğü değişiklikleri odalara bildirir. Birlik tarafından belirlenen üyelerin faaliyet kodu, meslek grupları ve odaların meslek grupları oda tarafından 30 gün içinde aynen uygulanır. Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki yetkiler, bu geçici madde uyarınca Birlik tarafından belirlenecek meslek grupları için Birlik Yönetim Kurulu tarafından kullanılır.

(Değişik fıkra:RG-3/6/2012-28312) Bu maddenin üçüncü fıkrasındaki süreçte odalara kaydolan yeni üyelerin, oda tarafından belirlenen faaliyet kodu Birliğe iletilir. Birlik, bu işlemi Rehberine uygun bulması halinde onaylar. Odanın belirlediği faaliyet kodunun Rehberine uygun olmadığına Birlik tarafından tespit edilmesi halinde, Birlik bu tespiti, kayıtlarını değiştirmesi için bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde odaya gönderir. Oda tarafından yapılan değişiklikler üyelere tebliğ edilir.

(Değişik fıkra:RG-29/9/2012-28426) Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinmiş bulunan ve kendilerine faaliyet kodu tebliğ edilmemiş olan üyelere, Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirenlere bu madde uyarınca belirlenen ve Birlik tarafından hazırlanan veri tabanında yer alan faaliyet kodu, kayıtlı oldukları oda tarafından kendilerine elden tebliğ edilir. Bu üye, ilgili meslek grupları ile seçmen listelerine dâhil edilir. Üye, faaliyet kodunun tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Birlik, üyenin itirazına ilişkin gerekçeli kararını bir ay içinde üyeye bildirir. Birlik tarafından faaliyet kodunun değiştirilmesine karar verilmesi halinde; oda tarafından üyenin faaliyet kodu ile gerekmesi halinde meslek grubu değiştirilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Meslek grubu kayıtlarında bu madde uyarınca yapılan değişiklikler, değişiklik tarihini izleyen ilk oda organ seçimlerinde uygulanır. Bu durumda 7 nci ve 9 uncu maddelerde belirtilen altı aylık süre koşulu uygulanmaz.

(Ek fıkra:RG-29/9/2012-28426) Bu madde uyarınca Birlik tarafından yapılacak tebligatlar hakkında 11 inci madde hükmü uygulanmaz. Bu madde uyarınca yapılacak tebligatlar yazılı olarak posta, kargo veya kurye aracılığıyla üyenin bilinen en son adresine gönderilir. Adresinde bulunamayan üyelerin kayıtlı adresine posta, kargo veya kurye aracılığıyla ikinci kez yazılı tebligat yapılır. Ayrıca bu üyelere ilişkin faaliyet kodları Birliğin resmi internet sitesinde ilan edilip yayımlanır ve bu husus yurt düzeyinde dağıtım yapılan en az üç gazeteye verilecek ilan ile duyurulur. Bu şekilde yapılan tebligat, muhataba yapılmış sayılır. Üye, internet sitesinde yapılan ilan tarihinden itibaren yedi gün sonra başlamak üzere, on gün içinde bu madde uyarınca Birliğe itiraz edebilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Yürürlük

Madde 13- Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 14- Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	19/1/2005	25705
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	9/4/2011	27900
2.	3/6/2012	28312
3.	29/9/2012	28426
4.	26/3/2017	30019
5.	25/8/2017	30165

TİCARET BORSALARINDA MESLEKLERİN GRUPLANDIRILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, borsalarda mesleklerin gruplandırılmasında uyulacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, faaliyette bulunan ve yeni kurulan borsaları kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 36 ncı maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

Kanun : 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununu,

(Değişik:RG-3/6/2012-28312) Bakanlık : Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

Birlik : Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,

Borsa : Ticaret borsasını,

Meclis : Borsa meclisini,

Yönetim Kurulu : Borsa yönetim kurulunu,

Rehber : Ticaret Borsalarında Mesleklerin Gruplandırılması Rehberini

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Mesleklerin Gruplandırılması Rehberi ve Esasları

Mesleklerin Gruplandırılması Rehberi

Madde 5- Borsalarda, borsa kotasyonuna dâhil maddelere ait meslekler, Birlik tarafından yayımlanan Rehberde uygun olarak gruplandırılır.

Birlik, Rehberde yer alan mesleklerin gerektiğinde değiştirilmesine, çıkarılmasına veya borsa kotasyonuna dâhil madde nevinde meydana gelen değişmeler sonucunda teşkiline lüzum görülen yeni mesleklerin Rehberde eklenmesine yetkilidir.

(Ek fıkra:RG-9/4/2011-27900) Rehberin yürürlükten kaldırılarak, yeni Rehber yayımlanması halinde Birlik, yapacağı saha çalışmasıyla üyelerin faaliyet kodları ve meslek grupları ile borsaların meslek gruplarını Rehber ve ilgili mevzuat çerçevesinde yeniden tespit eder ve uygulanmak üzere borsalara bildirir. Borsalar bu değişikliği bir ay içinde yerine getirir.

Mesleklerin Gruplandırılması Esasları

Madde 6- Bir meslek grubu kurulabilmesi için, kurulması düşünölen meslek grubu üye sayısının;

- a) 500 ve daha az üyesi olan borsalarda en az 25,
- b) 501- 5000 üyesi olan borsalarda en az 30,
- c) 5001 ve daha fazla üyesi olan borsalarda en az 60 olması şarttır.

Ancak, meslek grubu kurulabilmesi için gereken asgari üye sayıları, yönetim kurulunun teklifi üzerine meclisin üye tam sayısının salt çoğunluğu kararı ve Birliğin onayı ile iki katına kadar artırılabilir.

Bu maddede yer alan meslek grubu üye sayısının hesabında, Kanunun 32 nci maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyeler dikkate alınmaz. Bu üyelerden, daha sonra Kanunda belirtilen yükümlölüklerini yerine getirenler kayıtlı buldukları meslek gruplarına ve seçmen listelerine dâhil edilir.

(Değişik fıkra:RG-29/9/2012-28426) Rehberin dayandığı esaslar uyarınca benzer meslekler birleştirilmek suretiyle meslek grubu oluşturulabilir. Ancak, aynı meslekle iştiğal eden üyeler farklı meslek gruplarına dâhil edilemez.

(Değişik fıkra:RG-29/9/2012-28426) Borsaya dâhil birden fazla madde üzerine alım satım yapan üyelerin esas iştiğal konusunun tespitine ilişkin kriterler Birlik tarafından belirlenir.

(Mülga fıkra:RG-29/9/2012-28426)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Faaliyette Bulunan ve Yeni Kurulan Borsalarda Mesleklerin Gruplandırılması

Faaliyette Bulunan Borsalarda Mesleklerin Gruplandırılması

Madde 7- (Değişik:RG-25/8/2017- 30165)

Faaliyette bulunan borsaların meslek grupları, borsa kotasyonuna dâhil madde nevinde meydana gelen değişimler veya grup üyelerinin sayısındaki azalmalar ya da artmaların gerekli kılması üzerine Rehberine uygun olarak birleştirilebilir, ayrılabilir veya yeni meslek grupları kurulabilir.

Meslek gruplarının birleştirilebilmesi, ayrılabilmesi veya yeni meslek gruplarının kurulabilmesi, yönetim kurulunun veya bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen ve grup kurulabilmesi için gerekli olan asgari üye sayısının teklifi üzerine meclisin üye tamsayısının salt çoğunluğunun kararı ve Birliğin onayına bağlıdır. Birlikçe onaylanan meslek grupları izleyen ilk genel seçimlerde uygulanır.

Birlik tarafından onaylanmayan kararlar, müracaat tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde gerekçeli olarak ilgili borsaya bildirilir. Birliğin bu konudaki kararı kesindir.

Borsa üyeleri tarafından meslek gruplarının Rehberine uygun olmadığına dair şikayet üzerine Bakanlık tarafından uygun bulunması halinde Birlik tarafından inceleme başlatılır ve ilgili borsa yönetim kurulundan meslek gruplarının yapısı ve muhtemel değişikliklere ilişkin rapor istenir. Bu rapor 15 gün içerisinde hazırlanıp Birliğe teslim edilir. Borsanın raporu ve Birlik tarafından yapılan incelemeler sonucunda yeniden düzenlenen meslek grupları Birlik tarafından doğrudan uygulanmak üzere ilgili borsaya bildirilir. Bu değişiklikler Birliğin ve ilgili borsanın web sitelerinde yayınlanarak, ilan edilip ve ilk seçimlerde uygulanır.

Bu maddenin ikinci fıkrası uyarınca borsa tarafından gerçekleştirilen meslek grubu değişikliklerinin ilk seçimlerde uygulanması için meclis kararının meslek komitesi ve meclis üyeliği seçim tarihinden en az altı ay önce alınması, dördüncü fıkra uyarınca Birlik tarafından gerçekleştirilen meslek grubu değişikliklerinin ilk genel seçimlerde uygulanması için ise Birlik tarafından borsaya yapılacak bildiriminin meslek komitesi ve meclis üyeliği seçim tarihinden en az bir ay önce yapılması zorunludur.

Yeni Kurulan Borsalarda Mesleklerin Gruplandırılması

Madde 8- Yeni kurulan borsalarda meslek grupları, ilçe seçim kurulu başkanı veya onun görevlendireceği yetkili memur tarafından seçilecek beş veya yedi üyeden oluşacak bir gruplandırma kurulunca on beş (15) gün içinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlanır ve gerekçeli olarak Birliğin onayına sunulur. Birlik, onayına sunulan meslek gruplarını müracaat tarihinden itibaren on beş (15) gün içinde aynen veya değiştirilerek onaylar.

Gruplandırma kurulu, yeni kurulan borsanın çalışma alanı içinde bulunan ticaret siciline veya esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı tacir ve esnafı esas iştiğal konularına göre Birlikçe onaylanan meslek gruplarına dâhil ederek uygun vasıtalarla mahallinde ilan eder.

Meslek mensupları, ilan tarihinden itibaren on (10) gün içinde dâhil edildikleri meslek gruplarına ilişkin olarak gruplandırma kuruluna itiraz edebilir. İtirazlar, gruplandırma kurulunca üç (3) gün içinde incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Sonucu ilgiliye tebliğ edilir. Süresinde itiraz edilmeyen kararlar kesinleşir.

Borsa kurulmasına ilişkin Bakanlık tarafından ön izin verilmesinden itibaren üç (3) gün içinde müteşebbis kurulca ilçe seçim kurulu başkanlığına yapılan müracaat üzerine oluşturulan gruplandırma kurulu, yapacağı ilk toplantısında üyelerinden birini başkan olarak görevlendirir.

Gruplandırma kurulu, üye tam sayısı ile toplanır. Kararlar, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla alınır. Toplantılarda çekimser oy kullanılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Meslek Gruplarına Kayıt, İtiraz ve Ortak Veri Tabanı

Meslek Gruplarına Kayıt ve İtiraz

MADDE 9 – (Değişik:RG-9/4/2011-27900)

Üyenin borsaya kaydedilmesine ilişkin yönetim kurulu kararında, üyenin faaliyet kodu ve meslek grubu Rehberine uygun olarak belirlenir. Faaliyet kodu ve meslek grubu belirlenirken, üyenin Ticaret Sicili Memurluğuna veya Esnaf Siciline beyan ettiği, fiilen yapacağı işteğal konusu esas alınır. Borsaya kaydedilen üyeye yapılacak tebligatta, faaliyet kodu ve dâhil edildiği meslek grubu açıkça belirtilir. Faaliyet kodu ve meslek grubunun belirlenmesi işleminin Rehberine uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla kayıt işlemi Birliğe bildirilir. Borsanın belirlediği faaliyet kodu ve meslek grubunun Rehberine uygun olmadığından Birlik tarafından tespit edilmesi halinde, Birlik bu tespiti, kayıtlarını değiştirmesi için bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde borsaya gönderir. Bu çerçevede borsa tarafından yapılan değişiklikler, üyelere tebliğ edilir.

Üye, borsa tarafından kendisine tebliğ edilen faaliyet koduna ve dâhil edildiği meslek grubuna ilişkin kararlara karşı, tebellüğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Bu madde gereğince Birliğe yapılacak itirazlar, bir ay içinde incelenir ve karara bağlanır. Sonucu Birlik tarafından ilgiliye ve borsaya tebliğ edilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen karar kesindir.

Üyeler, fiilen yaptıkları işteğal konularında meydana gelen değişiklikleri gerçekleşmesinden itibaren bir ay içinde kayıtlı oldukları borsaya bildirmek zorundadır.

Borsaya kayıtlı üyenin işteğal konusunun değiştiğinin beyan üzerine veya borsa ya da Birlik tarafından re'sen tespit edilmesi halinde; üyenin faaliyet kodu ve meslek grubu ilgilinin talebi üzerine veya borsa ya da Birliğin tespiti çerçevesinde re'sen borsa yönetim kurulu kararıyla değiştirilir. Ancak, üyenin faaliyet kodu ve meslek grubu değişikliğinin yapılabilmesi için işteğal konusu değişikliğinin üye tarafından belgelendirilmesi veya kayıtlı bulunduğu borsa veya Birlik tarafından tespit raporuna dayandırılması gerekir.

Üyenin, faaliyet kodu ve meslek grubunun değiştirilmesine ilişkin kararlar borsa tarafından ilgiliye tebliğ edilir ve yapılan değişiklik işleminin Rehberine uygunluğu

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

değerlendirilmek üzere Birliğe bildirilir. Borsanın belirlediği faaliyet kodu ve meslek grubu değişikliğinin Rehberine uygun olmadığına Birlik tarafından tespit edilmesi halinde, Birlik bu tespitini, kayıtlarını değiştirmesi için bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde borsaya gönderir. Borsa tarafından yapılan değişiklikler, üyelere tebliğ edilir.

Üye, borsa tarafından kendisine tebliğ edilen faaliyet kodu ve meslek grubu değişikliğine ilişkin kararlara karşı, tebellüğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Bu madde gereğince Birliğe yapılacak itirazlar, bir ay içinde incelenir ve karara bağlanır. Sonucu Birlik tarafından ilgiliye ve borsaya tebliğ edilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Seçim tarihinden itibaren geriye doğru altı ay içinde yapılan, üyelerin faaliyet kodu ve meslek grubu değişiklikleri seçimlerde dikkate alınmaz.

Bu maddede belirtilen tespit raporunun içeriği ve şekli Birlik tarafından belirlenir.

Ortak Veri Tabanı

Madde 10- Borsaların meslek gruplarına göre yapılacak üye kayıtları elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanında güncel olarak tutulur.

Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Bildirim Hükümleri

Madde 11- Bu Yönetmelik hükümlerine göre ilgililere yapılması gereken her türlü tebligat yazılı olarak kendisine veya iadeli taahhütlü mektup, kurye, personel veya noter aracılığıyla ilgilinin kayıtlı en son adresine yapılır.

Adresinde bulunamayanlar hakkında 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Kaldırılan Hükümler

Madde 12- 11/2/1987 tarihli ve 19369 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ticaret Borsalarında Mesleklerin Gruplandırılmasına İlişkin Yönetmelik (**Mülga ibare:RG-9/4/2011-27900**) (...) yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- 2005 yılı Mart ayı içinde yapılacak organ seçimleri mevcut meslek grupları ile yapılır. Ancak, mensuplarının sayısı meslek grubu kurulabilmesi için bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen asgari üye sayısından az olan meslek grupları Birliğin onayına gerek olmaksızın en yakın meslek grubuna dahil edilir. Bu şekilde meslek grubu değişen üyelerin organ üyelikleri, 2005 yılı Mart ayında yapılacak organ seçimlerine kadar devam eder.

Geçici Madde 2- Borsalar, meslek gruplarını bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen Rehberin yayımlanmasından itibaren altı ay içinde bu Rehberine uygun hale

getirir. Bu işlem nedeniyle meslek grubu değişen üyelerin organ üyelikleri, müteakip genel seçimlere kadar devam eder.

GEÇİCİ MADDE 3- (Ek:RG-9/4/2011-27900)

Birlik, Rehberdeki faaliyet kodları ve meslek gruplarının güncellemesinin sağlanması amacıyla Rehberde ve/veya mesleklerin gruplandırılması rehberinin dayandığı esaslarda gerekli değişikliği, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde yapar.

(Değişik fıkra:RG-3/6/2012-28312) Birlik, Rehberdeki değişikliğin yapılmasını müteakip en geç on sekiz ay içinde bilimsel yöntemlerle yapılacak bir saha çalışması ile üyelerin faaliyet kodlarını, meslek gruplarını ve borsaların meslek gruplarını Rehber ve ilgili mevzuat çerçevesinde aşağıdaki fıkralarda belirtilen şekilde yeniden tespit eder.

(Değişik fıkra:RG-29/9/2012-28426) Birlik, bu madde uyarınca tespit edilen faaliyet kodlarını; Kanununun 32 nci maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyeler hariç diğer üyelere tebliğ eder. Faaliyet kodu değiştirilen üye bu karara karşı tebellüğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Birlik, üyenin itirazına ilişkin gerekçeli kararını bir ay içinde üyeye bildirir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

(Değişik fıkra:RG-3/6/2012-28312) Birlik, üyelerin faaliyet kodlarının kesinleşmesini müteakip üyelerin meslek grubu ve borsaların meslek gruplarını tespit eder ve üyelerin faaliyet kodu, meslek grubu ve borsaların meslek gruplarına ilişkin yapılmasını gerekli gördüğü değişiklikleri borsalara bildirir. Birlik tarafından belirlenen, üyelerin faaliyet kodu, meslek grupları ve borsaların meslek grupları borsa tarafından otuz gün içinde aynen uygulanır. Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki yetki, bu geçici madde uyarınca Birlik tarafından belirlenecek meslek grupları için Birlik Yönetim Kurulu tarafından kullanılır.

(Değişik fıkra:RG-3/6/2012-28312) Bu maddenin üçüncü fıkrasındaki süreçte borsalara kaydolan yeni üyelerin, borsa tarafından belirlenen faaliyet kodu Birliğe iletilir. Birlik, bu işlemi Rehberde uygun bulması halinde onaylar. Borsa belirlediği faaliyet kodunun Rehberde uygun olmadığına Birlik tarafından tespit edilmesi halinde, Birlik bu tespitini, kayıtlarını değiştirmesi için bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde borsaya gönderir. Borsa tarafından yapılan değişiklikler üyelere tebliğ edilir.

(Değişik fıkra:RG-29/9/2012-28426) Kanununun 32 nci maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinmiş bulunan ve kendilerine faaliyet kodu tebliğ edilmemiş olan üyelere, Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirenlere bu madde uyarınca belirlenen ve Birlik tarafından hazırlanan veri tabanında yer alan faaliyet kodu, kayıtlı oldukları borsa tarafından kendilerine elden tebliğ edilir. Bu üye, ilgili meslek grupları ile seçmen listelerine dâhil edilir. Üye, faaliyet kodunun tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Birlik, üyenin itirazına ilişkin gerekçeli kararını bir ay içinde üyeye bildirir. Birlik tarafından faaliyet kodunun değiştirilmesine karar verilmesi halinde; borsa tarafından üyenin faaliyet kodu ile gerekmesi halinde meslek grubu değiştirilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

Meslek grubu kayıtlarında bu madde uyarınca yapılan değişiklikler, değişiklik tarihini izleyen ilk borsa organ seçimlerinde uygulanır. Bu durumda 7 nci ve 9 uncu maddelerde belirtilen altı aylık süre koşulu uygulanmaz.

(Ek fıkra:RG-29/9/2012-28426) Bu madde uyarınca Birlik tarafından yapılacak tebligatlar hakkında 11 inci madde hükmü uygulanmaz. Bu madde uyarınca yapılacak tebligatlar yazılı olarak posta, kargo veya kurye aracılığıyla üyenin bilinen en son adresine gönderilir. Adresinde bulunamayan üyelerin kayıtlı adresine posta, kargo veya kurye aracılığıyla ikinci kez yazılı tebligat yapılır ve ayrıca bu üyelere ilişkin faaliyet kodları Birliğin resmi internet sitesinde ilan edilmiş yayımlanır ve bu husus yurt düzeyinde dağıtım yapılan en az üç gazeteye verilecek ilan ile duyurulur. Bu şekilde yapılan tebligat, muhataba yapılmış sayılır. Üye, internet sitesinde yapılan ilan tarihinden itibaren yedi gün sonra başlamak üzere, on gün içinde bu madde uyarınca Birliğe itiraz edebilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Yürürlük

Madde 13- Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 14- Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	19/1/2005	25705
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	9/4/2011	27900
2.	3/6/2012	28312
3.	29/9/2012	28426
4.	28/3/2017	30021
5.	25/8/2017	30165

ODA VE BORSA ŞUBELERİ İLE ODA TEMSİLCİLİKLERİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, oda ve borsa hizmetlerinin daha iyi verilmesini teminen, şubelerin kuruluşu, işleyişi, görev ve yetkileri, bütçeleri, organlarının seçim usulleri, oda ve borsaların şubeye dönüşümü ile oda temsilciliklerinin kuruluşu, işleyişi, görev ve yetkilerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik, oda ve borsalar ile bunlara bağlı şube ve temsilcilikleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 7 nci, 8 inci, 31 inci ve 84 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

Kanun: 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununu,

Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,

Birlik: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,

Oda: Ticaret ve sanayi odası, ticaret odası, sanayi odası ve deniz ticaret odasını,

Borsa: Ticaret borsasını,

Meclis: Şube meclisini,

Yönetim Kurulu: Şube yönetim kurulunu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Şubenin Kuruluşu, Çalışma Alanı, Görevleri ve Şubeye Dönüşüm

Şubenin Kuruluşu

Madde 5 - İlçenin bulunduğu ilde kurulu oda neviden olmak şartıyla, bir ilçede faaliyet gösteren tacir ve/veya sanayici sayısı bini aştığı takdirde ticaret ve sanayi odası şubesi veya ticaret odası şubesi, faaliyet gösteren sanayici sayısı ikiyüzelliyi aştığı takdirde sanayi odası şubesi, faaliyet gösteren deniz taciri sayısı yüzü aştığı takdirde deniz ticaret odası şubesi, ilgili oda yönetim kurulunun teklifi ve meclislerinin üye tamsayısının üçte ikisinin kararıyla kurulur.

Borsa şubeleri, ticari ihtiyaçların gerekli kıldığı ilçelerde, borsa yönetim kurulunun teklifi ve meclislerinin üye tamsayısının üçte ikisinin kararıyla kurulur.

Bölge odaları ve borsaları kapsadıkları çalışma alanlarında yönetim kurulunun teklifi ve meclislerinin üye tamsayısının üçte ikisinin kararıyla şube kurabilir.

Oda ve borsa şubelerinin açılmasına karar verilirken, şube açılacak yerin nüfus yoğunluğu, ekonomik ve sosyal gelişmişlik düzeyi ve benzeri hususlar ile oda veya borsanın bütçe ve kadro durumları göz önünde bulundurulur.

Oda ve borsalar, açılmasına karar verilen şubelerin bu Yönetmelikte belirtilen görevlerini yerine getirebilmeleri için yeterli alt yapı, teknik donanım ve personeli sağlamak ve şubelerin örgütlenmelerine ilişkin gerekli hizmet birimlerini oluşturmak zorundadır.

Şubenin kuruluşu, derhal Bakanlığa ve Birliğe bildirilir, ayrıca uygun vasıtalarla şubenin kurulduğu yerde duyurulur.

Şubeye Dönüşüm

Madde 6 - Bölge odasının, coğrafi bölge illerindeki toplam üye sayısının yarısından fazlasının talebi üzerine kurulması halinde coğrafi bölge içinde kurulu bulunan tüm il ve ilçe odaları; bölge odasının, coğrafi bölge içinde kurulu bulunan il ve ilçe odalarının en az üçte ikisinin meclislerinin ayrı ayrı alacağı üye tamsayısının üçte ikisinin kararıyla kurulması halinde ise kurucu il ve ilçe odaları şube haline dönüşür.

Bölge borsasının, bölge illerindeki toplam üye sayısının yarısından fazlasının talebi üzerine kurulması halinde bölge içinde kurulu bulunan tüm il ve ilçe borsaları; bölge borsasının, borsa meclislerinin ayrı ayrı alacağı üye tamsayısının üçte ikisinin kararıyla kurulması halinde ise kurucu borsalar şube haline dönüşür.

Bölge oda veya borsasının çalışma merkezi, kuruluş talebindeki görüşler dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenir.

İlçe oda ve borsaları, meclislerinin üye tamsayısının üçte ikisinin kararıyla bölge ya da il oda veya borsasının şubesine dönüşebilir.

Şubeye dönüşen oda ve borsaların varlıkları tüm aktif ve pasifleriyle birlikte bağlandığı oda veya borsaya intikal eder. Devir işlemleri, şubeye dönüşen oda ve borsalarda organ seçimlerinin tamamlanmasını müteakip üç ay içinde yapılır.

Şubeye dönüşen oda ve borsada çalışan personelin, bağlanılan oda veya borsada mevcut statülerine göre istihdamına devam olunur. Bu personel hakkında bağlanılan oda veya borsa çalışanlarının tabi olduğu mevzuat uygulanır.

Şubenin Çalışma Alanı

Madde 7 - İlçe şubelerinin çalışma alanı ilçe, il şubelerinin çalışma alanı ise o il sınırı içindeki ilçe şubelerinin çalışma alanı dışında kalan il sınırıdır. Oda ve borsalar kendi çalışma alanlarıyla sınırlı olmak üzere, şubelerin çalışma alanlarını, çevre ilçeleri kapsayacak şekilde meclislerinin üye tamsayısının üçte ikisinin kararıyla genişletip daraltabilir.

Şubenin Görevleri

Madde 8 - Oda ve borsa şubesinin görevleri şunlardır:

a) Oda şubesinin görevleri şunlardır;

1) Meslek ahlâkını, disiplini ve dayanışmayı korumak ve geliştirmek, ticaret ve sanayinin kamu yararına uygun olarak gelişmesine çalışmak,

2) Ticaret ve sanayiye ilgilendiren bilgi ve haberleri derleyerek ilgililere ulaştırmak, ilgili kanunlar çerçevesinde resmî makamlarca istenecek bilgileri vermek ve özellikle üyelerinin mesleklerini icrada ihtiyaç duyabilecekleri her çeşit bilgiyi, başvuruları durumunda kendilerine vermek veya bunların elde edilmesini kolaylaştırmak, elektronik ticaret ve internet ağları konusunda üyelerine yol gösterecek girişimlerde bulunmak, bağlı bulunduğu odanın izni ile bu konularda gerekli alt yapıyı kurmak ve işletmek,

3) Ticaret ve sanayiye ait her türlü incelemeleri yapmak, çalışma alanları içindeki iktisadî, ticarî ve sınaî faaliyetlere ait endeks ve istatistikleri tutmak, başlıca maddelerin piyasa fiyatlarını takip ve kaydetmek, bunları uygun vasıtalarla yaymak ve bu bilgileri bağlı bulunduğu odaya düzenli olarak bildirmek,

4) Kanununun 26 ncı maddesinde sayılan belgeleri düzenlemek ve onaylamak,

5) Çalışma alanları içindeki ticarî ve sınaî örf, adet ve teamülleri tespit etmek ve bağlı bulunduğu odaya bildirmek,

6) Deniz ticaretinin kamu yararına, millî ulaştırma ve deniz ticareti politikasına uygun şekilde gelişmesine çalışmak,

7) Millî ve milletlerarası deniz ticaretine ait incelemeler yapmak ve bu konudaki bilgileri sağlamak, Türkiye limanları arası ve yurt dışı navlun, acente komisyonu ve ücretleri ile liman masrafları gibi bilgileri toplamak ve bunları mümkün olan vasıtalarla en seri şekilde yaymak, dünya deniz ticaretindeki en son gelişmeleri izlemek, istatistikler tutmak ve bunları ilgililere duyurmak,

8) Deniz ticaretine ait ticarî örf, teamül ve uygulamaları tespit etmek ve bağlı bulunduğu odaya bildirmek,

9) Yabancı gemi sahip ve donatanları ile denizcilikle ilgili müesseselere Türkiye limanlarının imkânları, çalışma şekilleri, tarifeleri ve liman masrafları hakkında bilgi vermek ve onlardan benzeri bilgileri sağlamak,

10) Birliğin belirlediği standartlara göre üye kayıtlarını tutmak ve üyelik aidatlarına ilişkin belgeleri saklamak ve bunları talep halinde bağlı bulunduğu odaya bildirmek,

11) Yurt içi fuarlar konusunda yapılacak müracaatları değerlendirip bağlı bulunduğu odaya bildirmek,

12) Üyeleri hakkındaki tüketici şikâyetlerini incelemek ve kuruluş amaçları doğrultusunda diğer faaliyetlerde bulunmak,

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

13) Sair mevzuatın verdiği görevler ile ilgili mevzuat çerçevesinde bağlı bulunduğu oda yönetim kurulu tarafından verilecek görevleri yapmaktır.

b) Borsa şubesinin görevleri şunlardır;

- 1) Borsaya dahil maddelerin, borsada alım satımını tanzim ve tescil etmek,
- 2) Borsaya dahil maddelerin borsada oluşan her günlük fiyatlarını usulü dairesinde tespit ve ilân etmek ve bunları bağlı bulunduğu borsaya bildirmek,
- 3) Yurt içi ve yurt dışı borsa ve piyasaları takip ederek fiyat haberleşmesi yapmak, elektronik ticaret ve internet ağları konusunda üyelerine yol göstermek,
- 4) Kanunun 51 inci maddesinde sayılan belgeleri düzenlemek ve onaylamak,
- 5) Birliğin belirlediği standartlara göre üye kayıtlarını tutmak ve üyelik aidatlarına ilişkin belgeleri saklamak ve bunları talep halinde bağlı bulunduğu borsaya bildirmek,
- 6) Bölgeleri içindeki borsaya ilişkin örf, adet ve teamülleri tespit etmek ve bunları bağlı bulunduğu borsaya bildirmek,
- 7) Rekabeti bozucu etkileri olabilecek anlaşma, karar ve uyumlu eylem niteliğindeki uygulamaları izlemek ve tespiti halinde bağlı bulunduğu borsaya bildirmek,
- 8) Yurt içi fuarlar konusunda yapılacak müracaatları değerlendirip bağlı bulunduğu borsaya bildirmek,
- 9) Sair mevzuatın verdiği görevler ile ilgili mevzuat çerçevesinde bağlı bulunduğu borsa yönetim kurulu tarafından verilecek görevleri yapmaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Şube Organları, Oluşumları ve Görevleri

Şube Organları

Madde 9 - Şubenin organları şunlardır:

- a) Meclis,
- b) Yönetim Kurulu.

Şube Meclisi

Madde 10 - Borsa şubesi meclisi, şubenin çalışma alanında faaliyet gösteren üyeler arasından yargı gözetiminde yapılacak seçimle dört yıl için seçilecek on kişiden oluşur. Oda şubesi meclisi, şubenin çalışma alanında faaliyet gösteren üyeler arasından yargı gözetiminde yapılacak seçimle dört yıl için seçilecek en az on en çok yirmi kişiden oluşur. Ayrıca, aynı sayıda yedek üye seçilir. Oda şubesi meclisinin kaç üyeden oluşacağına oda meclisince karar verilir.

Meclis, yapacağı ilk toplantıda yargı gözetiminde olmaksızın kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan ve bir başkan yardımcısı seçer.

Meclis üyeleri, aynı zamanda bağlı buldukları veya başka bir oda veya borsanın veyahut bunlara bağlı şubelerin meclisleri ile 17/7/1964 tarihli ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanununa göre kurulmuş odalarda görev alamazlar.

Meclis başkan ve yardımcıları, yönetim kurulu üyeliğine seçilemezler.

Üst üste iki dönem meclis başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler.

Şube Meclisinin Görevleri

Madde 11 - Şube meclisinin görevleri şunlardır:

- a) Şube başkanı ile yönetim kurulu üyelerini seçmek,
- b) Yönetim kurulu tarafından yapılacak teklifleri inceleyip karara bağlamak,
- c) Çalışma alanları içindeki örf, adet ve teamülleri tespit etmek,
- d) Aylık mizanı ve aktarma taleplerini incelemek ve bağlı bulunduğu oda veya borsa meclisinin onayına sunmak,
- e) Yıllık bütçe ve kesin hesapları kabul etmek ve bunları bağlı bulunduğu oda veya borsa meclisinin onayına sunmak, yönetim kurulunu ibra etmek, sorumluluğu görülenler hakkında takibat işlemlerini başlatmak,
- f) Mesleklere ve sorunlara göre ihtisas komisyonları kurmak,
- g) Bağlı bulunduğu oda veya borsa meclisi tarafından devredilen yetkileri kullanmak,
- h) Sair mevzuatın verdiği görevler ile ilgili mevzuat çerçevesinde bağlı bulunduğu oda veya borsa tarafından verilecek görevleri yapmak.

Oda ve Borsa Yetkilerinin Devri

Madde 12 - Oda ve borsalar; taşınır ve taşınmaz mal almaya, sosyal faaliyetleri destekleyeme ve özendirmeye, bağış ve yardımda bulunmaya, okul ve derslik yapmaya ve burs vermeye ilişkin yetkilerini şube meclisine devredebilir.

Yetki devrine ilişkin kararlar, oda veya borsa yönetim kurulunun teklifi ve oda veya borsa meclisinin onayıyla alınır.

Şube Yönetim Kurulu

Madde 13 - Şube yönetim kurulu, meclis üyeleri arasından yargı gözetiminde yapılacak seçimle dört yıl için seçilecek beş kişiden oluşur. Ayrıca, aynı sayıda yedek üye seçilir. Meclis, şube başkanı ile yönetim kurulunun asil ve yedek üyelerini tek liste halinde seçer.

Yönetim kurulu, yapacağı ilk toplantıda yargı gözetiminde olmaksızın kendi üyeleri arasından şube başkan yardımcısını ve sayman üyeyi seçer.

Şube başkanı ve/veya yardımcısı, şubeyle ilgili konularda oy kullanmamak üzere bağlı oldukları oda veya borsa meclisi toplantılarına katılabilir.

Şubenin protokolde kimler tarafından temsil edileceği bağlı bulunulan oda veya borsanın iç yönergesiyle belirlenir.

Yönetim kurulu, bağlı bulunulan oda veya borsayı bağlayacak ve yükümlülük getirecek tasarruflarda bulunamaz.

Şube başkanı, oda veya borsa yönetim kurulu başkanına karşı sorumludur.

Üst üste iki dönem şube başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler.

Şube Yönetim Kurulunun Görevleri

Madde 14 - Şube yönetim kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Mevzuat ve meclis kararları çerçevesinde şube işlerini yürütmek,
- b) Aylık mizanı, bütçeyi, kesin hesabı ve aktarma tekliflerini ve bunlara ilişkin raporları şube meclisine sunmak,
- c) Şube personelinin işe alınmasını veya görevlerine son verilmesini bağlı bulunulan oda veya borsa yönetim kuruluna teklif etmek; şube personelinin disiplin ve diğer işlemleri hakkında bağlı bulunulan oda veya borsa yönetim kurulu tarafından verilecek görevleri yapmak,
- d) Kanununun 26 ncı ve 51 inci maddesinde öngörülen belgeleri tasdik etmek,
- e) Şubenin bir yıl içindeki faaliyeti ve bölgesinin iktisadî ve sınaî durumu hakkında yıllık rapor hazırlayıp meclise sunmak,
- f) Ticarete, sanayiye ve borsacılığa ait her türlü incelemeyi yapmak, endeks ve istatistikleri tutmak ve mevzuat çerçevesinde başlıca maddelerin piyasa fiyatlarını tespit etmek ve bunları uygun vasıtalarla ilân etmek,
- g) Bu Yönetmelikle ve sair mevzuatla şubelere verilen ve özel olarak meclise bırakılmayan görevleri yerine getirmek,
- h) İlgili mevzuat çerçevesinde bağlı bulunduğu oda veya borsa tarafından verilecek görevleri yapmak.

Şube Yönetim Kurulunun Yetkilerinin Devri

Madde 15 - Şube yönetim kurulu, gerekli hallerde, yetkilerinden bir kısmını şube başkanına, üyelerinden birine veya birkaçına yahut şube müdürüne devredebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Şube Organlarının Seçimi

Şube Organlarının Seçimi

Madde 16 - Şube organlarının seçimleri, Kanunda yazılı esas ve usullere göre, seçme ve seçilme niteliklerine haiz olan üyeleri gösteren oda, borsa ve Birlik veri tabanından alınan güncel üye listeleriyle yargı gözetiminde bağlı bulunulan oda veya borsa organ seçimleriyle birlikte yapılır.

Yeni kurulan şubelerde, şubenin kuruluşuna ilişkin kararın alınmasından itibaren, bölge oda veya borsasının kurulmasıyla şubeye dönüşen oda ve borsalarda, bölge oda veya borsasının organ seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren, il ya da bölge odasının şubesine dönüşen oda ve borsalarda ise, şubeye dönüşüm kararının alınmasından itibaren iki ay içinde bu Yönetmelik hükümleri uyarınca meclis ve yönetim kurulu seçimi yapılır ve bu seçimler izleyen genel seçimlerde yenilenir. Genel seçimlere altı aydan daha az bir süre bulunması halinde şube organlarının seçimi izleyen genel seçimlerle birlikte yapılır. Yeni organ üyeleri görevlerine seçilinceye kadar, mevcut organlar bu Yönetmelikte belirtilen şubenin görev ve yetkileri çerçevesinde ve rutin iş ve işlemlerle sınırlı olmak üzere görevlerine devam ederler.

Şube organlarının seçimine ilişkin tüm işlemler bağlı bulunulan oda veya borsa tarafından yerine getirilir.

Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, Kanunda öngörülen oda ve borsa organ seçimlerine ilişkin hükümler uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM Bütçe ve Muhasebe

Şube Bütçesi

Madde 17 - Şubenin bütçesi, her yılın Kasım ayında Birlikçe hazırlanacak tipe ve tespit olunacak muhasebe usullerine uygun olarak yönetim kurulunca hazırlanır. Meclisçe kabul edilen bütçeler bağlı bulunulan oda veya borsa meclisinin onayıyla yürürlüğe girer. Oda ve borsa meclisleri, şube bütçelerini aynen ya da değiştirerek onaylayabilir.

Bütçe, takvim yılına göre düzenlenir.

Bütçeden harcama, şube başkanı veya yetkilendireceği yardımcısı ve şube müdürünün veya sayman üyenin ortak imzasıyla yapılır. Şube müdürünün bulunmadığı hallerde, şube müdürü yerine sayman üyenin imzası aranır.

Yönetim kurulunun önerisi üzerine meclisçe saptanan miktar kadar harcama, sonradan yönetim kurulunun onayına sunulmak şartıyla, şube müdürü tarafından resen yapılabilir.

Gelirler, bağlı bulunulan oda veya borsa meclisleri tarafından onaylanan tarifelere ve Kanuna göre tahsil olunur. Tahsilatlar, oda veya borsa adına yapılır.

Şube Muhasebesi

Madde 18 - Şubenin muhasebesi, Birlikçe tespit olunacak muhasebe usullerine uygun olarak tutulur. Muhasebeye ilişkin her türlü defter, fiş ve evrak bağlı bulunulan oda veya borsa tarafından temin olunur.

Şubenin kasasında bulundurulabilecek günlük para miktarı, bağlı bulunulan oda veya borsa yönetim kurulu tarafından tespit olunur. Bu miktarın üzerindeki paralar, oda veya borsa yönetim kurulu tarafından belirlenen banka hesaplarına yatırılır.

ALTINCI BÖLÜM Temsilcilik

Temsilcilik

Madde 19 - Oda şubesi bulunmayan ilçelerde, beldelerde ve endüstri bölgeleri ile organize sanayi bölgelerinde oda yönetim kurulunun teklifi ve meclisin kararıyla oda temsilciliği kurulabilir.

Temsilciliğin kuruluşu, derhal Bakanlığa ve Birliğe bildirilir, ayrıca uygun vasıtalarla temsilciliğin kurulduğu yerde duyurulur.

Odalar, alışma alanları dışındaki yerlerde temsilcilik ve benzeri birimler açamazlar.

Oda temsilciliği, faaliyet gösteren ve oda yönetim kurulu kararı ile belirlenen bir üye veya oda personeli tarafından yerine getirilir. Oda temsilcisine yardımcı olmak üzere ihtiyaç duyulacak personel, yetkileri belirlenerek oda yönetim kurulu tarafından atanır.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

Temsilci, oda yönetim kurulu başkanına, temsilcilik personeli de temsilciye karşı sorumludur.

Temsilci, bağlı bulunulan odayı bağlayacak ve yükümlülük getirecek tasarruflarda bulunamaz.

Temsilciliğin giderleri bağlı bulunulan oda tarafından karşılanır.

Temsilcinin, faaliyet gösteren üyeler arasından seçilmesi durumunda, kendisine mesaisinin karşılığı olarak oda meclisi tarafından belirlenecek tutarda aylık bir tazminat ödenebilir. Bu tazminatın brüt tutarı, on altı yaşından büyükler için uygulanan aylık asgari ücretin net tutarının yarısından fazla olamaz.

Temsilcilik, oda yönetim kurulunun izni doğrultusunda, çalışma alanında faaliyet gösteren üyelerden oda meclisi tarafından onaylanan tarifelere göre her türlü aidat ve ücreti tahsil edebilir. Tahsilatlar, makbuz karşılığında oda adına yapılır. Bu makbuzlar, oda tarafından zimmet karşılığında temsilciliğe teslim olunur.

Temsilciliğin kasasında bulundurulabilecek günlük para miktarı, oda yönetim kurulu tarafından tespit olunur. Bu miktarın üzerindeki paralar, bağlı bulunulan oda yönetim kurulu tarafından belirlenen banka hesaplarına yatırılır.

Borsalar, bu maddede belirtilen hükümler çerçevesinde çalışmak ve sadece tescil işlemlerine münhasır olmak üzere tescil büroları kurabilir.

Temsilciliğin Görevleri

Madde 20 - Çalışma alanıyla sınırlı olmak üzere temsilciliğin görevleri şunlardır:

- Oda yönetim kurulunun izni doğrultusunda, tarifelere göre üyelerden aidat ve ücret tahsil etmek,
- Ticaret ve sanayiye ilgilendiren bilgi ve haberleri derleyerek ilgililere ulaştırmak, üyelerinin mesleklerini icrada ihtiyaç duyabilecekleri bilgiyi, başvuruları durumunda kendilerine vermek veya bunların elde edilmesini kolaylaştırmak,
- Oda yönetim kurulunun izni doğrultusunda, Kanunun 26 ncı maddesinde sayılan belgeleri düzenlemek ve onaylamak,
- Sair mevzuatın verdiği görevler ile bağlı bulunduğu oda yönetim kurulu tarafından verilecek görevleri yapmak.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Şube Personeli

Madde 21 - Şube personeli, yönetim kurulunun teklifi üzerine bağlı bulunulan oda veya borsa yönetim kurulu tarafından atanır.

Şube personeli bağlı bulunulan oda veya borsa personelidir ve bunlar hakkında oda veya borsa personelinin tabi olduğu mevzuat hükümleri uygulanır.

Şube Müdürü

Madde 22 - Şubenin işlerini yürütmek üzere bir şube müdürü görevlendirilir. Şube

müdü rünün, Kanununun 74 üncü maddesinde belirtilen ve oda veya borsa genel sekreterleri için ö ngörö len nitelikleri haiz olması gerekir.

Ş ube müdü rü, ş ube personelinin disiplin ve sicil amiridir. Ş ube müdü rü, meclis ile yönetim kuruluna ait tutanakları düzenler, ş ubenin iç ç alışmalarıyla yazı işlerini düzenler ve yönetir, personeline gerekli emir ve talimatları verir ve ç alışmalarını denetler, yönetim kurulu veya ş ube başkanı tarafından verilen diğer görevleri yerine getirir.

Ş ube müdü rü, ş ube başkanına karşı sorumludur.

Yazışmalar

Madde 23 - Ş ubeler, görevleriyle ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerle doğrudan yazışma yapabilir. Ancak, Bakanlık, Birlik ve ç alışma alanı dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile diğer oda ve borsalarla yazışmalarını bağlı buldukları oda veya borsalar aracılığıyla yaparlar.

Temsilcilikler, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerle yazışma yapamaz. Ancak, odalar temsilciliğin ç alışma alanındaki üyeleriyle yazışmalarını temsilcilik aracılığıyla yapabilir. Odalar, temsilciliğin ç alışma alanındaki üyeleriyle doğrudan yazışmaları halinde, durum ayrı bir yazıyla temsilciliğe bildirilir.

Toplantılar

Madde 24 - Ş ube yönetim kurulu haftada bir, meclis ayda bir başkanların çağırısı üzerine toplanır. Meclis ve yönetim kurulu gerektiğinde başkanları tarafından olağanüstü toplantıya çağırılabilir.

Ş ube organlarının toplantı gündemi başkanları veya yokluğunda yetkilendirdikleri yardımcılar tarafından belirlenir. Ayrıca, üyelerin en az üçte birisinin başvurusu ile toplantının başlamasına kadar, gündeme yeni maddeler eklenir.

Ş ube organları üye tamsayılarının çoğunluğu ile toplanır. Kararlar, toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Toplantılarda çekimser oy kullanılmaz.

Ş ube organlarında görevli üyeler, özörlü veya özörsüz olarak altı ay içinde yapılan toplantıların yarısından bir fazlasına katılmamaları halinde üyelikten çekilmiş sayılırlar. Bu hüküm, kendi organlarıncı başka bir yerde görevlendirilen üyeler hakkında uygulanmaz.

Toplantı yeter sayısına ulaşılamaması nedeniyle olağan toplantıların üst üste üç kez gerçekteşmemesi halinde, bu üç toplantıya gelmeyenlerin üyeliği kendiliğinden sona erer ve yerlerine yedek üye çağırılır.

Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, Kanunda ö ngörö len oda ve borsa organ toplantılarına ilişkin hükümler uygulanır.

Vekalet

Madde 25 - Meclis ve ş ube başkanının yokluğunda, yetkilendirdikleri yardımcılar bu görevlere vekalet ederler.

Ş ube müdü rünün yokluğunda ise yerine ş ube başkanı tarafından görevlendirilen personel vekalet eder.

Huzur Hakkı

Madde 26 - Oda veya borsa meclisinin kararıyla, meclis ve yönetim kurulu üyelerine iştirak edecekleri toplantılar için huzur hakkı verilebilir.

Meclis ve yönetim kurulu üyelerine verilecek huzur hakkı miktarı, bağlı bulunulan

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

oda veya borsa yönetim kurulunun teklifi üzerine oda veya borsa meclisince belirlenir.

Meclis ve yönetim kurulu üyelerine iştirak edecekleri toplantılar için verilecek huzur hakkının miktarı, bağlı bulunulan oda veya borsa yönetim kurulu ve meclis üyelerine verilen huzur hakkı miktarının yarısını geçemez.

Denetim

Madde 27 - Şube ve temsilcilikler, bağlı buldukları oda veya borsanın gözetim ve denetimine tabidir.

Şube Organlarının Görevlerine Son Verilmesi ve Faaliyetten Men Edilmesi

Madde 28 - Şube organlarının görevlerine son verilmesinde ve faaliyetten men edilmesinde, oda ve borsa organlarının görevlerine son verilmesi ve faaliyetten men edilmesine ilişkin Kanununun 94 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Şubelerin Lağvedilmesi ve Tasfiyesi

Madde 29 - Şubelerin, bu Yönetmelikte belirtilen faaliyetlerini ve kuruluş amaçlarını gerçekleştiremeyeceklerinin anlaşılması veya Bakanlıkça tespit olunması halinde bağlı buldukları oda veya borsa meclislerinin üye tamsayısının üçte ikisinin kararı ile lağvedilir.

Şubelerin tasfiyesinde, oda ve borsaların tasfiyesine ilişkin usul ve esaslar uygulanır.

Geçici Madde 1 - 1/6/2004 tarihinden önce kurulmuş olan sanayi odaları ile ticaret borsaları şubeleri durumlarını 2005 yılı Mart ayı içinde yapılacak organ seçimlerine kadar bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına uygun hale getirir.

Bu süre içinde durumlarını uygun hale getirmeyen şubeler kapanmış sayılır ve bu Yönetmeliğin 29 uncu maddesine göre tasfiye edilir.

Geçici Madde 2 - 1/6/2004 tarihinden önce kurulmuş olan ajanlıklar, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde ilgili odaya bağlı şube veya temsilciliğe dönüştürülür.

Geçici Madde 3 - Şubeye dönüşen oda veya borsaların genel sekreterlerinden şube müdürü olarak atanacaklarda bu Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrasındaki nitelikler aranmaz.

Yürürlük

Madde 30 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 31 - Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı yürütür.

ODA VE BORSA ÜYELERİNE VERİLECEK DİSİPLİN VE PARA CEZALARI İLE DİSİPLİN KURULU VE YÜKSEK DİSİPLİN KURULU HAKKINDA YÖNETMELİK

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Disiplin Kurulunun Oluşumu, Çalışma Usul ve Esasları

Disiplin kurulunun oluşumu

Madde 26 - Disiplin kurulu, meclis tarafından oda veya borsaya kayıtlı olanlar arasından yargı gözetiminde ve gizli oyla dört yıl için seçilen altı üyeden oluşur. Aynı sayıda yedek üye seçilir. Tüzel kişiler disiplin kurulu üyeliğine tüzel kişi olarak seçilir. Meclis üyeliğine seçilenler disiplin kurulu üyeliğine seçilemez.

Disiplin kurulu üyeliğine seçilebilmek için, 19/1/2005 tarihli ve 25705 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Organ Seçimleri Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen seçilme yeterliliklerinin yanında daha önce herhangi bir disiplin veya para cezası almamış olmak ve en az lise ve dengi okul mezunu olmak gerekir. Tüzel kişilerin disiplin kurulu üyeliğine seçilebilmesi için gerçek kişi temsilcisinin bu fıkrada belirtilen şartları haiz olması gerekir.

Disiplin kurulu asil ve yedek üyeliğine seçilenler, seçimlerin kesinleşmesini müteakip on beş gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğince yapılacak tebligat üzerine öğrenim durumlarını tevsik eden belgeyi tebellüğ tarihinden itibaren otuz gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğine evrak kayıt numarası almak suretiyle ibraz etmek zorundadır. Bu belgenin süresi içinde ibraz edilmemesi halinde üyenin disiplin kurulu asil veya yedek üyeliği kendiliğinden sona erer.

Bu maddenin üçüncü fıkrası uyarınca üyelere yapılacak tebligatta, öğrenim durumunu tevsik eden belgenin süresinde teslim edilmemesi halinde, üyenin disiplin kurulu asil veya yedek üyeliğinin kendiliğinden sona ereceği belirtilir.

Disiplin kurulu asil ve yedek üyelerince ibraz edilen öğrenim durumunu gösterir belgeler ile bu üyelerin daha önceden disiplin veya para cezası alıp almadığı hususu oda veya borsa genel sekreterlerince incelenir. Seçilme yeterliliği bulunmadığı anlaşılanların disiplin kurulu asil veya yedek üyeliği kendiliğinden sona erer.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

Disiplin kurulu üyeliği seçiminde kullanılacak oy pusulalarına, tüzel kişinin unvanı ile tüzel kişinin temsilcisi gerçek kişinin isminin birlikte yazılması zorunludur. Oy pusulasında sadece tüzel kişinin unvanının veya sadece tüzel kişi temsilcisi gerçek kişinin adının belirtilmiş olması halinde bu oylar geçersiz sayılır. Oyların sayımında, tüzel kişilerin farklı gerçek kişi temsilcilerine verilmiş olan oylar, o tüzel kişiliğin toplam oy sayısını oluşturur. Ancak, aday sıralamasına bu tüzel kişinin en fazla oy alan temsilcisinin adı yazılır.

Tüzel kişilerin temsilcisi gerçek kişiler temsil yetkisini kaybettiği takdirde, temsil ettiği tüzel kişinin disiplin kurulu üyeliği son bulur.

Disiplin kurulu, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren iki gün içinde oda veya borsa genel sekreterinin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için gizli oy ve açık tasnif usulüyle bir başkan seçer. Başkanın bulunmadığı zamanlarda, disiplin kuruluna en yaşlı kurul üyesi başkanlık eder.

SEÇİMLERE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

1. SEÇİM ÖNCESİ İŞLEMLER

• Ortak Veri Tabanı

Gerek 5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 81 inci maddesi gerekse de Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Organ Seçimleri Hakkında Yönetmeliğin 11 inci maddesi kapsamında;

Oda, borsa ve Birlik organları ile Şubelerinin seçimleri, Kanunda ve Yönetmelikte yazılı usul ve esaslara uygun olarak, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde yer alan ortak veri tabanından alınan seçme ve seçilme hakkına sahip olanları gösteren güncel üye listeleriyle yargı gözetiminde ve gizli oyla yapılmaktadır.

• Vergi Mükellefiyetinin Takibi

Meslek komitesi ve meclis seçimlerinden azami üç ay, asgari bir ay önce mahalli gazetelerde ve oda ve borsanın duyuru panosunda ilan edilmek suretiyle üyeler, vergi mükellefiyetlerine ilişkin oda ve borsa kayıtlarını kontrole davet edilir. Bu ilânlarda, kayıtların incelemeye açık tutulacağı süre, kayıtların düzeltilmesi için uygulanacak yöntem ve süresinde başvurulmaması nedeniyle kayıtların düzeltilmemesi halinde oda ve borsa kayıtlarının doğruluğunun üye tarafından kabul edilmiş sayılacağı hususları belirtilir.

• İlçe Seçim Kuruluna Başvuru

Seçimlerin yapılacağı yılın Ekim ayından önce oda ve borsaların yönetim kurullarının seçim işlemlerinin başlatılmasına ilişkin olarak alacağı karar üzerine, seçim tarihinin belirlenmesi için ilçe seçim kurulu başkanına başvurulur. Belirlenen seçim tarihinden en az yirmi (20) gün önce, ortak veri tabanından alınan listeler, yönetim kurulu başkanlığı tarafından bir yazı ekinde üç nüsha olarak oda veya borsanın bulunduğu yerdeki ilçe seçim kurulu başkanına sunulur.

• İki Yıllık Üyelik Süresini Seçim Tarihinde Dolduracak Olanlar

Oda ve borsaya kayıtlı üyelerden meslek komiteleri ve meclis seçimlerinin yapılacağı tarih itibarıyla iki yılını dolduracak olanlar seçme ve seçilme hakkına sahip olanları gösteren listelere dahil edilirler.

• Listelerin İncelenmesi, İlan ve Kesinleşmesi

İlçe seçim kurulu başkanı, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirtip listeleri seçim sandık kurullarına incelettirir ve varsa noksanlarını tamamlattırdıktan sonra en geç beş (5) gün içinde onaylar. Onaylanan listeler ve seçimin yapılacağı tarih ve yer ile diğer hususlar oda veya borsanın ilan yerlerinde asılmak suretiyle üç (3) tam iş günü ilan edilir.

İlan süresi içinde oda veya borsa üyeleri tarafından listelere yapılacak itirazlar, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından incelenir ve en geç iki (2) gün içinde karara bağlanır. Bu karara tebliğ tarihinden itibaren üç (3) gün içinde il seçim kurulu nezdinde itiraz edilebilir. İl seçim kurulunun üç (3) gün içinde vereceği karar kesin olup, bu kararlara karşı Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilemez.

Kesinleşen listeler, seçim tarihi, süresi ve seçime ilişkin diğer hususlar onaylanarak ilgili oda ve borsaya gönderilir.

Onaylanarak kesinleşen listeler, seçim tarihi ve süresi, seçimin yapılacağı yer ile seçime ilişkin diğer hususlar, oda veya borsanın ilan yerlerinde asılmak suretiyle üç (3) tam iş günü ilan edilir. Bu listelerin örnekleri talep edilmesi halinde, çoğaltma masrafı karşılığında üyelere verilir. İlçe Seçim Kurulu başkanınca gerekli görülen hususlar yerel basın yayın organları aracılığıyla ilgililere duyurulur.

• Seçim Mahalli, Diğer Hazırlıklar

Seçimler, kural olarak oda veya borsa hizmet binasında yapılır. Hizmet binasının yetersiz olması halinde şehir merkezinde uygun bir yerde de yapılabilir.

Oda ve borsa üye listelerine ilişkin her türlü talep, 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümlerine aykırılık teşkil etmeyecek şekilde, 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu çerçevesinde karşılanır.

2. ORGAN SEÇİMLERİNE KATILMA VE SEÇİLME NİTELİKLERİ

Konuyla ilgili detaylı düzenlemeler, 5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Organ Seçimleri Hakkında Yönetmelikte yer almaktadır.

• Seçme Yeterlilikleri

Oda ve borsa organ seçimlerine seçmen sıfatıyla iştirak edebilmek için;

a) Seçim tarihi itibarıyla en az iki yıldır oda veya borsaya kayıtlı olmak,

b) Gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri için seçim günü itibarıyla on sekiz yaşını doldurmuş olmak,

c) Tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri için, ana sözleşmeye uygun şekilde temsil ve bağlayıcı işlem yapmaya yetkilendirilmiş ve ticaret siciline tescil edilmiş olmak,

d) Oda ve borsaya kaydını gerektiren ticari ve sınaî kazanç dolayısıyla gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmak,

e) Kanunun 10 uncu ve 32 nci maddeleri uyarınca meslek grubu ve seçmen

listelerinden silinmemiş olmak veya Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmiş olmak suretiyle yeniden meslek grubu ve seçmen listelerine dâhil edilmiş olmak gerekir.

Seçme hakkının kullanılabilmesi için bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartların yanı sıra;

a) Ticaret şirketlerinde, şirketin ortağı ve/veya yöneticisi olması ve şirketi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili bulunması,

b) Ticaret şirketleri dışındaki tüzel kişilere ait ticari işletmelerde, gerçek kişi temsilcinin işletmenin yöneticisi olması ve ticari işletmeyi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili bulunması,

c) Gerçek kişilere ait ticari işletmelerde ticaret siciline tescil edilmiş temsilcinin bulunması halinde bunların işletmeyi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili bulunması, şarttır. Bu fıkra kapsamında belirtilen şartlar şubeleri temsile yetkili kılınanlar için de aranır.

Üye şirketin münfesihi olması halinde, üyeliği kendiliğinden sona erdiğinden oda ve borsa organ seçimlerinde oy kullanamaz.

Bu maddede geçen süreler, gün hesabı yapılmak suretiyle hesaplanır.

5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 10 ve 32 inci maddeleri hükümleri uyarınca; içinde bulunulan yıldan önceki iki yıldan itibaren adresleri ve durumları tespit edilemeyenler ile bu süre zarfında aidat ödemeyen üyelerin isimleri, oda yönetim kurulu kararıyla, içinde bulunulan yıldan önceki son iki yıldan itibaren adresleri ve durumları tespit edilemeyen ve içinde bulunulan yıldan önceki son iki yılda, borsa maddeleri üzerine alım satımı bulunmayan üyelerin isimleri, borsa meclisi kararıyla meslek grupları ve seçmen listelerinden silinmesi gerektiği malumdur. Odalarda üyeliği askıya alınanlar, seçmen listeleri kesinleşene kadar, aidat borçlarının tümünü ödedikleri takdirde, borsalarda ise borsa maddeleri üzerine alım satım yaptıkları tespit edilmiş ve aidat borçlarının tümünü ödemiş olmaları kaydıyla, kayıtlı buldukları meslek grupları esas alınarak seçmen listelerine dahil edileceklerdir.

• Organlara Seçilebilme Yeterlilikleri

Oda ve borsa organlarına seçilebilmek için;

a) Seçim tarihi itibarıyla, tacir ve sanayiciler için ticaret siciline, borsa üyelerinden esnaf niteliğinde olanlar için ise esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı bulunmak şartıyla, yeni kurulan oda ve borsalar hariç en az iki yıldan beri oda veya borsaya kayıtlı olmak,

b) Gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri için seçim günü itibarıyla 25 yaşını doldurmuş ve okur-yazar olmak,

c) İflas etmemiş ya da iflas etmiş olsa bile itibarını hükmen yeniden kazanmış olmak,

d) Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas,

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme suçlarından hapis cezasına mahkûm olmamak,

e) Kanunun 10 uncu ve 32 nci maddeleri uyarınca meslek grubu ve seçmen listelerinden silinmemiş olmak veya Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmiş olmak suretiyle yeniden meslek grubu ve seçmen listelerine dâhil edilmiş olmak,

f) Oda ve borsaya kaydını gerektiren ticari ve sınıf faaliyetten elde edilen kazanç dolayısıyla gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmak gerekir.

Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen iki yıllık süre, Kanunun 10 uncu ve 32 nci maddeleri uyarınca meslek grupları ve seçmen listelerinden silinen üyelerden Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle yeniden meslek grubuna ve seçmen listelerine dâhil edilen üyeler için aranmaz.

Seçilme yeterliliği bulunmadığı sonradan anlaşılanlarla, seçilme yeterliliğini yitirenlerin oda, borsa ve Birlik organlarındaki üyeliği bu tespit yapıldığı tarihten itibaren kendiliğinden sona erer.

Seçilme hakkının kullanılabilmesi için bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartların yanı sıra;

a) Ticaret şirketlerinde, şirketin ortağı ve/veya yöneticisi olması ve şirketi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili bulunması,

b) Ticaret şirketleri dışındaki tüzel kişilere ait ticari işletmelerde, gerçek kişi temsilcinin işletmenin sahibi veya temsilcisi olması ve ticari işletmeyi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili bulunması,

c) Gerçek kişilere ait ticari işletmelerde ticaret siciline tescil edilmiş temsilcinin bulunması halinde bunların işletmeyi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili bulunması,

ç) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen durumların seçimden en az altı ay öncesini kapsamaması,

şarttır. Bu fıkra kapsamında belirtilen şartlar şubeleri temsile yetkili kılınanlar için de aranır.

Temsil ile bağlayıcı işlemler yapmaya yetkili temsilcinin, yetki süresinin sona ermesi halinde, aynı temsilcinin seçim tarihinden önceki altı aylık süre içinde kesinti olsa dahi kendisinden önce başka bir temsilci yetkilendirilmeden yeniden yetkili kılınması durumunda, bu yetkinin seçim tarihinden en az altı ay öncesini kapsadığı kabul edilir.

Oda, borsa ve Birlik organlarında görevli iken milletvekili veya belediye başkanı olarak seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcilerinin oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevleri, seçildikleri milletvekili veya mahalli idare seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren kendiliğinden sona erer.

Milletvekili veya belediye başkanları oda, borsa ve Birlik organlarına seçildikleri seçimlerin kesinleşmesinden itibaren üç (3) gün içinde milletvekilliği veya belediye başkanlığı görevlerinden istifa etmedikleri takdirde oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevleri kendiliğinden sona erer

Üye şirketin münfesiş olması halinde, üyeliği kendiliğinden sona erdiğinden oda ve borsa organlarına seçilemez.

Bu maddede geçen süreler, gün hesabı yapılmak suretiyle hesaplanır.

• **Görev Yasakları**

Meslek komitesi ve meclis üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, aynı faaliyet sınırları içinde bulunan odalar ve borsaların meslek komiteleri ve meclisleri ile 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanununa göre kurulmuş odaların ancak birinde görev alabilirler.

Bir oda veya borsanın yönetim kurulu başkanı ve üyeleri aynı zamanda başka bir oda veya borsanın meclisinde görev alamazlar.

**3. MESLEK KOMİTESİ, MECLİS, YÖNETİM KURULU VE
DİSİPLİN KURULU SEÇİMLERİ**

• **Genel**

Konu hakkında ayrıntılı düzenlemeler Organ Seçimleri Yönetmeliğinin 12 ve 13 üncü maddelerinde yer almaktadır.

• **Meslek Komiteleri Üye Sayısı**

Odalarda Meslek Komiteleri;

a) Üye sayısı 1000 ve daha az olan odalarda; 25-100 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 101 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

b) Üye sayısı 1001-5000 olan odalarda; 50-150 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 151 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

c) Üye sayısı 5001-10000 arasında olan odalarda; 100-200 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 201 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

d) Üye sayısı 10001-25000 arasında olan odalarda; 150-400 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 401-1000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 1001-2500 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 2501 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden,

e) Üye sayısı 25001-50000 arasında olan odalarda; 200-750 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 751-2000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 2001-4000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 4001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden,

f) Üye sayısı 50001-150000 arasında olan odalarda; 250-1000 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 1001-2500 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 2501-5000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 5001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden,

g) Üye sayısı 150000 ve daha fazla olan odalarda; 500-2000 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 2001-5000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 5001-10000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 10001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

oluşur ve aynı sayıda yedek üye seçilir.

Çalışma alanı birden fazla ili kapsayan deniz ticaret odalarına münhasır olmak üzere, meslek grubu kurulabilmesi için gereken asgari üye sayılarının üçte bir oranında indirilerek uygulanması halinde, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan meslek grubu üye sayıları da üçte bir oranında indirilerek uygulanır.

Borsalarda Meslek Komiteleri;

a) Üye sayısı 500 ve daha az olan borsalarda; 25–40 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 41 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

b) Üye sayısı 501–5000 arasında olan borsalarda; 30–60 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 61 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

c) Üye sayısı 5001–10000 arasında olan borsalarda; 60–1500 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 1501 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

d) Üye sayısı 10001 ve daha fazla olan borsalarda; 60–1500 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 1501–2000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 2001–3000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 3001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden oluşur ve aynı sayıda yedek üye seçilir.

Bu maddede yer alan oda ve borsa üye sayısının hesabında, Kanunun 10 uncu ve 32 nci maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyeler dikkate alınmaz.

• Meclis Üye Sayısı

Oda ve borsa meclisi, meslek gruplarınca dört yıl için seçilen üyelerden oluşur. Meslek komiteleri beş kişiden oluşan gruplarda ikişer, yedi kişiden oluşan gruplarda üçer, dokuz kişiden oluşan gruplarda dörder, on bir kişiden oluşan gruplarda beşer meclis üyesi seçilir. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir. En az yedi meslek grubu kurulamayan borsalarda meclisler borsaya kayıtlı olanların kendi aralarından seçecekleri on dört üye ile kurulur. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir.

• Yönetim Kurulu Üye Sayısı

Oda ve borsa yönetim kurulu meclisçe dört yıl için seçilen üyelerden oluşur. Yönetim kurulu, başkan dâhil, meclis üye sayısı yirmiden az olan oda ve borsalarda beş; yirmi ile yirmi dokuz arasında olanlarda yedi, otuz ile otuz dokuz arasında olanlarda dokuz, kırk ve daha fazla olanlarda on bir kişiden oluşur. Ayrıca yönetim kurulu başkanı dışındaki tüm üyelerin yedekleri seçilir.

• Meclis Üyelerinin Meslek Komitesi Asıl Üyeleri Arasından Seçilme Zorunluluğu

Oda meclis seçimlerinde dikkat edilecek husus, meclis asıl ve yedek üyelerinin meslek komiteleri üyeleri arasından seçilmesi ve aynı oy pusulası üzerinde meclis üyesi asıl ve yedek üyelerinin belirtilmesi zorunluluğudur. Meslek komitesi üyeliğine seçilemeyen kişilerin meclis asıl veya yedek üyeliğine seçilmeleri mümkün değildir. Bu kural meslek komiteleri olan borsalar için de geçerlidir.

• **Oy Pusulasına Tüzel Kişilerin Unvanının Yazılması Gerekliği**

Meslek komitesi ve meclis üyeliğine tüzel kişiler seçilebilirler. Bu yüzden tüzel kişilerin temsilcisinin değil, bizatihi tüzel kişi unvanının oy pusulasına yazılması gerekir. Tüzel kişi unvanı yerine temsilci adının yazıldığı oy pusulaları ya da oy pusulasındaki isimler iptal edilir.

• **Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri Seçiminde Aynı Oy Pusulasının Kullanılması**

Oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve üyeleri seçiminde dikkat edilecek bir husus ise, yönetim kurulu başkan ve üyelerinin aynı oy pusulası ile seçilmeleri zorunluluğudur. Bu seçimde kullanılacak oy pusulalarına, yönetim kurulu başkanı ile yönetim kurulunun asıl ve yedek üyelerinin isimlerinin birlikte yazılması zorunludur.

• **Disiplin Kurulu Üyelerinin Seçiminde Oy Pusulalarının Özelliği**

Disiplin kurulu üyeliği seçiminde kullanılacak oy pusulalarına, tüzel kişinin unvanı ile tüzel kişinin temsilcisi gerçek kişinin isminin birlikte yazılması zorunludur. Oy pusulasında sadece tüzel kişinin unvanının veya sadece tüzel kişi temsilcisi gerçek kişinin adının belirtilmiş olması halinde bu oylar geçersiz sayılır. Bu hususlara dikkat edilmelidir.

4. SEÇİM SIRASINDAKİ İŞLEMLER

• **Genel**

Oda, borsa ve Birlik organ seçimlerinde, oy verme işleminin devam edeceği saatler ilçe seçim kurulu hâkimi tarafından belirlenir. Oy verme işlemleri, toplantı yeter sayısı aranmaksızın gizli oy ve açık tasnif esaslarına göre yapılır. Belirlenen seçim süresi sona erdiği halde, sandık başında oylarını vermek üzere bekleyen seçmenler de oylarını kullanırlar. Seçmen listelerinde adı yazılı olmayan üye veya delegeler oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin oda veya borsa veya resmi kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır.

• **Yetki Belgesi**

Tüzel kişi temsilcisi gerçek kişilerin, temsil ettikleri tüzel kişinin tescilli ana sözleşmeleri gereğince temsil ve bağlayıcı işlem yapma yetkisine sahip olduklarına dair düzenlenmiş imza sirkülerinin aslı veya noter tasdikli sureti veya ticaret sicil müdürlüğünden doksan gün içerisinde alınmış yetki belgesinin oy kullanma sırasında ibrazı gerekir. İbraz edilen imza sirkülerinin bir fotokopisi oy kullanılan sandık kurulu başkanına teslim edilir. Ticaret sicil müdürlüklerince organ seçimlerinin başladığı tarihten önceki doksan gün de dâhil olmak üzere oda ve borsa organ seçimlerinin yapıldığı aylarda seçim amacıyla tasdik edilen bu belgelerden harç ve hizmet bedeli tahsil edilmez.

Tüzel kişilerin ve şubelerin gerçek kişi temsilcisi için aşağıdaki usullere uygun olarak yetki belgesi düzenlenir;

- a) Yetki belgesi talepleri dilekçe ile yapılır.
- b) Yalnızca bir temsilci için yetki belgesi düzenlenir.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

c) Müşterek yetkiye sahip temsilciler bulunması halinde hangi temsilci için yetki belgesi düzenleneceği dilekçede belirtilir ve müşterek yetkililerce imzalanır.

ç) Münferit yetkiye sahip birden fazla temsilci bulunması halinde dilekçe müştereken imzalanabileceği gibi münferit yetkiye sahip temsilcilerden biri tarafından da imzalanabilir. Münferit yetkililerden ilk başvurana yetki belgesi verilir.

d) Düzenlenen yetki belgesi iade edilmedikçe yeni yetki belgesi düzenlenmez. Yetki belgesinin zayi olması halinde, aynı kişi/kişiler tarafından talep edilmesi şartıyla aynı kişi adına yeni bir yetki belgesi düzenlenir. Zayi olan yetki belgesinin başka bir temsilci adına düzenlenmesinin talep edilmesi halinde, başvuru dilekçesinin temsil ve bağlayıcı işlem yapma yetkisine sahip tüm temsilciler tarafından imzalanması zorunludur.

e) Münfesih, tasfiye haline girmiş, iflasına karar verilmiş şirketlerin temsilcileri ile adi ortaklık adına organ seçimlerinde kullanılmak üzere yetki belgesi düzenlenmez.

Tüzel kişilerin ve şubelerin gerçek kişi temsilcilerinin imza sirküleri ile oy kullanması aşağıdaki usullere uygun olarak yapılır;

a) Tüzel kişi ve bunların şubelerinin gerçek kişi temsilcisi tarafından oy kullanma işlemi sırasında, temsil ve bağlayıcı işlem yapma yetkisine sahip olduğunu gösterir imza sirkülerinin aslı veya noter tasdikli sureti seçim sandık kurulu başkanına ibraz edilerek fotokopisi seçim sandık kurulu başkanına verilir.

b) İmza sirkülerinde münferiden yetkili kılınanlardan ilk başvurana oy kullandırılır.

c) İmza sirkülerinde müştereken temsil yetkisi verilmiş olması halinde, müştereken yetkilendirilen temsilciler tarafından imzalanmış ve aralarından oy kullanacak temsilciyi gösterir dilekçe sandık kurulu başkanına verilir.

ç) Müştereken yetkilendirilen temsilcilerin imza örneklerinin aynı sirkülerde yer almaması halinde, dilekçeyi imzalayan diğer temsilcilerin imza sirkülerinin fotokopileri de sandık kurulu başkanına verilir.

d) Münfesih, tasfiye haline girmiş, ifl asına karar verilmiş şirketlerin temsilcileri oy kullanamazlar.

• Oy Pusulası ve Zarfı, Oyun Kullanılması

Oylar, herhangi bir şekilde hazırlanmış oy pusulalarının, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunan ve oy verme sırasında seçim sandık kurulu başkanı tarafından her meslek grubu için ayrı ayrı verilecek zarflara konulması suretiyle kullanılır. En az yedi meslek grubu kurulamayan borsalarda meclis üye seçimi mühürlü tek tip zarflarla yapılır.

Oylar ilan edilen gün ve saatte belirlenen yerlerde, seçim sandık kurulunun huzurunda sandığa atılmak suretiyle kullanılır.

Seçmenlerin oy pusulalarını gizli olarak yazmaları veya hazır ve basılı oy pusulalarını zarfa koymaları için, kendilerine kapalı oy verme yeri gösterilir. Oy pusulalarının bu kapalı yerde zarfa konulması mecburidir.

Oy pusulalarında asil ve yedek üyeliğe seçilecek olanlar ayrı ayrı gösterilir. Aday adlarının yanına sıra numarası konulmaz, konulmuş ise bunlar tercih sırasını göstermez.

Seçmenin oy hakkını sınırlayıcı hiçbir tedbir alınamayacağı gibi, mükellefiyet de yüklenemez. Bir seçmen kapalı oy yerinden dışarı çıkmadıkça hiç kimse oraya giremez.

Zarfı alan seçmen doğrudan kapalı oy verme yerine gider ve oyunu bu yerde zarfa koyar. Kapalı oy verme yerine girmeyen veya zarfı alıp oy vermeyen, ya da açıkta oy kullanmak isteyen seçmenden zarf seçim sandık kurulunca geri alınır, bu kişiye oy kullandırılmaz, durum tutanakla tespit olunur.

Seçim sandık kurulunun seçme yeterliliği taşıyan üyeleri mensubu buldukları meslek grupları sandıklarında oylarını kullanır.

• Tüzel Kişi ve Temsilcilerinin Seçilmesi

Seçimlerde gerçek ve tüzel kişilerin temsili konusunda uygulanacak esaslar şunlardır;

a) Tüzel kişiler meslek komiteleri ve meclis üyeliği seçimlerine tüzel kişi olarak katılır.

b) Meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimleri hariç yapılacak diğer seçimlerde seçilen tüzel kişi değil, tüzel kişinin temsilcisi gerçek kişidir. Meslek komiteleri ve meclis üyeliği seçiminde oy pusulalarına tüzel kişinin unvanı, diğer seçimlerde ise oy pusulasına tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcisinin adı yazılır.

c) En az yedi meslek grubu kurulamaması nedeniyle meclis üyelerinin doğrudan seçildiği borsalarda meclise seçilen tüzel kişiliktir. Meclis üyeliği seçimi hariç diğer seçimlerde ve görev bölümünde oylar tüzel kişiliğe değil, onun temsilcisi gerçek kişiye verilir ve bu maddenin (a) ve (b) bendindeki esaslar aynen uygulanır.

f) Aynı gerçek kişi, Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen yeterlilikleri taşıması halinde meslek komiteleri üyeliği seçimlerinde aynı veya değişik meslek gruplarında birden çok tüzel kişilik adına oy kullanabilir.

g) Gerçek kişiler seçimlere bizzat iştirak ederler. Bu kişiler, seçme ve seçilme haklarını vekâleten kullanıramazlar.

h) Birden fazla firma sahibi gerçek kişiler, kayıtlı oldukları bütün meslek gruplarında meslek komitesi seçimlerine iştirak edebilir. Ancak, birden fazla firma sahibi gerçek kişi mecliste birden fazla firmasını temsilen bulunamaz.

ı) Kanunun 10 uncu ve 32 nci maddeleri uyarınca, seçmen listelerinden silinenlerin oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevi de kendiliğinden sona erer. Bu üyeler, Kanunda öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmiş olsalar dahi tekrar organ üyeliğine dönemez.

• Gerçek ve Tüzel Kişilerin Organlarda Temsili

Tüzel kişilerin organlarda temsili ile ilgili esaslar şunlardır:

a) Tüzel kişileri meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimlerinde temsil edecek gerçek kişinin Yönetmeliğin 5 inci maddesinde düzenlenen seçme yeterliliğini, meslek komitesi ve mecliste temsil edecek gerçek kişinin ise Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde düzenlenen seçilme yeterliliğini taşıması zorunludur.

b) Meslek komitesi ve meclise seçilen tüzel kişileri, meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimlerinde oy kullanan gerçek kişi temsilcileri temsil edebileceği gibi, bu Yönetmeliğin

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

6 ncı maddesinde düzenlenen seçilme yeterliliğini taşıyan başka gerçek kişiler de temsil edebilir.

c) Meslek komitesi veya meclise yedek üye olarak seçilen tüzel kişinin, organ üyeliklerindeki boşalma nedeniyle asil üyeliğe çağrılması halinde, bu tüzel kişiyi meslek komitesi ve mecliste temsil edecek gerçek kişi, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen hususu tevsik eden belgeyi üyeliğe davet yazısının yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde oda ve borsaya ibraz etmek zorundadır. Süresi içinde bu belgenin ibraz edilmemesi durumunda, diğer yedek üyeler sırası ile meslek komitesi veya meclis asil üyeliğine çağrılır.

d) Bir gerçek kişinin, ana sözleşme uyarınca tüzel kişiyi temsil ve ilzama yetkili kılınmadan, yalnızca oda veya borsa seçimlerinde oy kullanması veya organlarda tüzel kişiyi temsil etmesi mümkün değildir.

e) Bir tüzel kişinin hem meslek komitesine hem de meclis üyeliğine seçilmesi halinde, tüzel kişiyi meslek komitesinde ve mecliste aynı gerçek kişi temsil eder.

f) Aynı gerçek kişi kendi adına bir meslek komitesine, tüzel kişi temsilcisi olarak bir başka meslek komitesine seçilebilir veya değişik meslek komitelerinde değişik tüzel kişileri temsil edebilir. Ancak, aynı gerçek kişi aynı meslek komitesinde veya aynı mecliste birden fazla gerçek ve tüzel kişiyi temsil edemez.

g) Tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcisinin temsil yetkisini kaybettiğinin öğrenildiği, tüzel kişinin temsilcisini değiştirme iradesinin odaya ve borsaya yazılı olarak bildirildiği hallerde temsilcinin, seçilmiş olduğu yönetim kurulu başkan ve üyeliği, disiplin kurulu üyeliği, Genel Kurul delegeliği ile meclis başkan ve yardımcılığı, meclis katipliği, meslek komitesi başkan ve yardımcılığı görevi son bulur. Ancak, tüzel kişilik meslek komitesi ve meclis üyeliğini muhafaza eder.

Bu şekilde boşalan delege ve üyeliklerin yerine geri kalan süreyi tamamlamak üzere yedek delege ve üyeler çağrılır.

Meslek komitesi ile meclis üyeliğini muhafaza eden tüzel kişiler bir ay içinde kendilerini temsil edecek gerçek kişinin ismini yazılı olarak oda ve borsaya bildirir. Yazı ekinde, Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasındaki hususları tevsik eden ticaret sicili müdürlüğünden alınmış yetki belgesi de verilir. Bu süre içerisinde bu belgelerin ibraz edilmemesi durumunda, diğer yedek üyeler sırası ile meslek komitesi veya meclis asil üyeliğine çağrılır.

h) Tüzel kişi seçilme yeterliliğini kaybettiği takdirde, bu tüzel kişi meslek komitesi ve meclis üyeliğinden, en az yedi meslek grubu teşkil edilemeyen borsalarda ise meclis üyeliğinden düşer. Temsilcisi olan gerçek kişinin de seçilmiş olduğu oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevleri sona erer ve yerlerine yedek üyeler çağrılır.

ı) Tüzel kişileri temsile yetkili olanlar birden fazla ise, temsil yetkisini muhafaza ettiği sürece meslek komitesi ve meclis toplantılarında ve yönetim kurulu başkan ve üyeliği, disiplin kurulu üyeliği ile Genel Kurul delegeliği seçimlerinde aynı gerçek kişi temsil eder.

j) Gerçek ve tüzel kişilerin varsa şubelerini veya fabrikalarını bu şube veya fabrika

namına ilzama yetkili olanlar temsil ederler. Şube veya fabrika temsilcilerinin bu Yönetmeliğinin 5 inci ve 6 ncı maddelerinde düzenlenen nitelikleri tevsik eden belgelere sahip olmaları şarttır.

k) Üye şirketin münfesihi olması, şirketin veya işletmenin işyerini veya merkez kaydını başka bir oda ya da borsanın çalışma alanına taşınması halinde, üyelik ile birlikte seçilmiş olduğu oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevi kendiliğinden sona erer.

• Sandıkların Açılması ve Oyların Tasnifi

Seçim sonunda sandık, seçim sandık kurulu üyeleri tarafından oy verme yerinde bulunanların gözü önünde açılır ve çıkan zarflar sayılarak tutanağa yazılır.

Sandıktan çıkan bütün zarflar, tek tek kontrol edilir. Bunun sonucunda, başka bir meslek grubuna ait olduğu tespit edilen, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunmayan ve üzerinde herhangi bir işaret, imza veya hüviyet taşıyan zarflar geçersiz sayılarak ayrılır. Kalan zarfların sayısı, oy veren seçmen sayısı ile karşılaştırılır. Zarfların sayısı oy veren seçmen sayısından fazla çıktığı takdirde seçim sandık kurulu başkanı, kalan zarflar arasından fazlayı karşılayacak sayıda zarfı gelişiğüzöl çekerek ayırır.

Ayrılan zarfların sayısı tutanağa geçirilir ve bu zarflar açılmadan derhal yakılmak suretiyle yok edilir. Bundan sonra geçerli zarflar sayılarak sandığa konur ve ara verilmeksizin alenen tasnife başlanır.

Oyların sayımı ve dökümü aralıksız devam eder. Yapılacak itirazlar işi durdurmaz.

Tasnif işinin tertibi ve idaresi seçim sandık kurulu başkanına veya onun bulunmamasında görevlendireceği sandık kurulu üyesine aittir. Tasnif neticesinde oy pusulalarının zarf sayısına uygunluğu kontrol edilir ve keyfiyet tutanağa geçirilir.

Toplantı ve karar yeter sayıları dikkate alınmaksızın, adayların aldıkları oylar belirlendikten sonra, adaylar en yüksek oy alandan aşağıya doğru sıralanır ve seçilecek organ üyesi kadar aday sırasıyla en yüksek oy alandan başlamak üzere asil üye adayları arasından belirlenir. Yedek üye adayları için de aynı yöntem uygulanır.

Oy pusulasında tespit edilen aday sayısından fazla olan isimler sondan başlayarak silinir. Belli aday sayısından az sayıda isim ihtiva eden oy pusulası olduğu gibi kabul edilir ve geçerli sayılır. Aynı isim pusulada birkaç defa yazılsa bile tek oy sayılır.

Listelerde tespit edilen adaylar arasında eşit sayıda oy almış olanlar bulunduğu takdirde seçim sandık kurulu önünde seçim sandık kurulu başkanı tarafından kura çekilerek sıralama yapılır. Son sırada eşit sayıda oy alanlardan sıralama kurasını kazanamayanlar seçilmemiş sayılır.

Asil ve yedek adayların sıralanması bu surette ayrı ayrı belirlenir ve tutanağa asil ve yedek üyelerin adları yazılır.

• Geçersiz Oy Pusulaları

Oy pusulalarının tasnifinde uygulanacak esaslar şunlardır;

a) Seçim sandık kurulunca verilen mühürlü zarftan başka zarfa konulmuş pusulalar geçersiz sayılır.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

b) Seçmenlerin adını, soyadını, imzasını ve siyasi hüviyetini belli edecek herhangi bir alamet veya işaret taşıyan pusulalar geçersiz sayılır.

c) Okunabilen ve seçilme yeterliliğini haiz olanlara verilenler hariç, ihtiva ettikleri adlardan hiçbirisi sandık kurulunca okunmayan oy pusulaları geçersiz sayılır.

d) Aynı zarftan çıkan muhtelif adlar taşıyan birden fazla oy pusulaları geçersiz sayılır.

e) Bir zarftan aynı adları taşıyan birden fazla oy pusulası çıkması halinde bunların bir tanesi geçerli sayılır, diğerleri imha edilir.

f) Bir oy pusulasında seçilme yeterliliğini haiz olanlarla olmayanların adları bir arada yazılı ise, seçilme yeterliliğini haiz olmayanların adları okunacak şekilde çizildikten sonra diğer şahısların oyları geçerli sayılır.

g) Meslek komiteleri ve meclis seçiminde tüzel kişi unvanı yerine tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisinin adı ve soyadının yazılması halinde bu isim çizilerek diğer şahısların oyları geçerli sayılır.

h) Aynı oy pusulasında, meslek komitesi asil üyeliğine aday gösterilmeden, meclis üyeliğine aday gösterilenlere verilen oylar geçersiz sayılır. Oy pusulasında, sadece meslek komitesi üyelerinin belirtilmiş olması halinde bu oylar geçerli, sadece meclis üyelerinin belirtilmiş olması halinde ise bu oylar geçersiz sayılır.

i) Oy pusulasında ilgili meslek grubu üyesi olmayan bir kişinin isminin bulunması halinde bu isim çizilerek, diğer şahısların oyları geçerli sayılır.

j) Seçmenin hüviyetini veya oyunu belli edecek herhangi bir işaret, kayıt, ibare taşıyan zarfın içindeki oy pusulaları geçersiz sayılır.

• Tutanak

Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları aşağıda belirtilen esaslara uygun olarak düzenlenecek bir tutanakla tespit olunur. Bu tutanağa;

a) Seçimlerin yapıldığı tarih ve gün,

b) Oy sandığının seçim sandık kurulu üyeleri ve seçim yerinde hazır bulunanlar huzurunda alenen açıldığı saat ve dakika,

c) Seçmen listesinde yazılı olan seçmenlerin sayısı,

d) Oy kullanan seçmenlerin sayısı,

e) Sandıktan çıkan zarf sayısı, geçersiz zarf sayısı ve ikisi arasındaki farkın oy vermiş olan seçmen sayısı ile karşılaştırılması sonucu, zarf sayısı fazla çıkmış ise fazla zarf sayısının adedi ile geçersiz ve fazla zarfların imha edildiği hususu,

f) Geçerli sayılan oy pusulalarının sayısı,

g) Oy pusulalarının kaç adedinin hangi sebeplerden dolayı geçersiz sayıldığı,

h) İtiraz edilmiş ve fakat geçerli sayılmış oy pusulalarının adedi,

i) Asil ve yedek üye adayları ile organlara asil ve yedek üye olarak seçilenlerin aldıkları oy sayısına göre sıra ile sicil numaraları, adları soyadları, tüzel kişilerin unvanları ve oy miktarları,

j) Tasnif sonucunun sandık kurulu başkanı tarafından orada hazır bulunanlara duyurulduğu,

k) Oy verme işlemlerinin Kanuna ve bu Yönetmeliğe aykırı olduğu haber verilmiş veya şikâyet edilmiş olması halinde ise bunların nelerden ibaret bulunduğu

yazılır ve beş nüsha olarak düzenlenen tutanak seçim sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanakların birer örneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici seçim sonuçları bir (1) tam iş günü ilan edilir.

Kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanağın bir örneği ile birlikte üç ay süreyle saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına tevdi edilir.

5. İTİRAZLAR

İtiraz süresi, oda ve borsa organları ile Birlik delegesi seçim sonuçlarının ilanından itibaren bir gündür.

Oda ve borsa organ seçimleri ile TOBB Genel Kurulu delege seçimlerinin devamı sırasında yapılan işlemler ile ilan süresi içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar görevli hâkim tarafından aynı gün incelenir ve karara bağlanır. İlçe seçim kurulunun itiraz üzerine vereceği kararlar, seçim yerinde asılmak suretiyle bir tam iş günü ilan edilir. Bu kararlara karşı, ilan süresi içinde il seçim kurulu nezdinde itiraz edilebilir. İl seçim kurulu itirazı bir (1) gün içinde karara bağlar. Bu karar kesin olup, bu karara karşı Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilemez. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra, hâkim kesin sonuçları seçim yerinde asılmak suretiyle bir tam iş günü ilan eder ve ilgili oda veya borsa ile Birlik ve Bakanlığa bildirir.

Oda ve borsa organ üyeliklerine seçildikleri kesinleşenlere, genel sekreterler tarafından durum bir yazıyla derhal bildirilir.

Hâkim herhangi bir sebeple seçimi durdurduğu veya seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya mevzuata aykırı uygulama sebebiyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, iptaline karar verilen sandıkla ilgili olarak, süresi bir aydan az, iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileneceği günü tespit ederek ilgili oda veya borsa ile Birlik ve Bakanlığa bildirir.

Seçimlerin tamamının iptali halinde, seçimler yenileninceye kadar geçen sürede, oda veya borsanın meclis ve yönetim kurulu görevini yapmak üzere Birlik tarafından üç veya beş kişilik bir kurul atanır. Bu kurulda yer alacaklar, oda ve borsa üyeleri veya personeli arasından atanabileceği gibi oda ve borsa dışından da atanabilir.

6. SEÇİM SONRASI İŞLEMLER

Seçim sonrasına ilişkin işlemler gerek 5174 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde, gerekse Organ Seçimleri Yönetmeliğinde düzenlenmiş bulunmaktadır.

• Seçim Sonuçlarının İlanı

Seçim sürecinin sonunda, İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra, hâkim kesin sonuçları seçim yerinde asılmak suretiyle

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

bir tam iş günü ilan eder ve ilgili oda veya borsa ile Birlik ve Bakanlığa bildirir.

Oda ve borsa organ üyeliklerine seçildikleri kesinleşenlere, genel sekreterler tarafından durum bir yazıyla derhal bildirilir.

• Meslek Komitesine Seçilen Üyelerin Temsilcilerini Bildirme Zorunluluğu

Meslek komitesi ve meclis üyeliğine seçilen tüzel kişiler, meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren bir (1) gün içinde meslek komitesi ve meclis üyeliğinde tüzel kişiyi temsil edecek gerçek kişinin ismini oda veya borsaya bildirir. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimlerinde oy kullanan tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisi, yönetim kurulu başkan ve üyeliği seçiminde oy kullanamaz.

Tüzel kişiler, meslek komitesi ve meclis üyeliğinde kendilerini temsil edecek gerçek kişinin ismini her halükarda seçimlerin kesinleşmesinden itibaren bir ay içinde oda veya borsaya bildirmek zorundadır. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, diğer yedek üyeler sırası ile meslek komitesi veya meclis asil üyeliğine çağrılır.

Meslek komitesi ve meclis üyeliğine seçilen tüzel kişiler, kendilerini temsil edecek gerçek kişilerle ilgili yapacakları bildirim yazılı olarak yapmaları ve bildirilen temsilcinin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasındaki şartları taşıdığını tevsik eden ticaret sicili müdürlüğünden alınmış yetki belgesini bildirim eklemeleri zorunludur.

• Milletvekili ve Belediye Başkanlarının İstifa Zorunluluğu

Kanunun 81 inci maddesinin son fıkra hükmü gereğince (milletvekili adaylığı esnasında istifa etmemiş ve bu husus itiraza uğramadığı için seçilebilmiş olsa dahi) Milletvekili veya belediye başkanı olarak seçilenlerin oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevleri kendiliğinden sona ermektedir.

• Adli Sicil Belgesini İbraz Zorunluluğu

Oda ve borsa meslek komitesi, meclis ve disiplin kurulu üyeliğine seçilenler, seçimlerin kesinleşmesini müteakip on beş (15) gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğince yapılacak tebligat üzerine, Kanunun 83 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen hususu tevsik eden adli sicil belgesini tebellüğ tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğine imza karşılığında veya evrak kayıt numarası almak suretiyle teslim etmek zorundadır. Tüzel kişilerde bu zorunluluk, gerçek kişi temsilcileri tarafından yerine getirilir. Adli sicil belgesinin süresi içinde teslim edilmemesi halinde üyenin oda ve borsa organlarındaki görevi kendiliğinden sona erer. Bu hususta üyelere yapılacak tebligatta, adli sicil belgesinin süresinde teslim edilmemesi halinde üyenin oda ve borsa organlarındaki görevinin kendiliğinden sona ereceği belirtilir.

• Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununa Tabi Olarak Kurulan Odaların Organlarında Görev Alanların Tercih Yapma Zorunluluğu

Oda ve borsaların meslek komiteleri ve meclis üyeliğine seçilmiş gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununa tabi olarak kurulan odalarda görev alamazlar. Bu durumda olanlar, seçimlerin kesinleşmesinden itibaren tercihlerini on beş (15) gün içinde ilgili oda veya borsa yönetim

kurulu başkanlığına yazılı olarak bildirir. Bu süre içinde bildirmedikleri takdirde, ilgilinin oda ve borsadaki meslek komitesi ve meclis üyelikleri kendiliğinden sona erer.

• **Birden Fazla Oda Veya Borsa Organlarına Seçilenlerin Tercih Yapma Zorunluluğu**

Bir oda veya borsanın meslek komitesi veya meclis üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri aynı faaliyet alanı içinde bulunan başka bir oda veya borsanın meslek komitesi veya meclisine seçildikleri takdirde hangi oda ve borsa meslek komitesi ve meclisinde görev alacaklarını seçimlerin kesinleşmesinden itibaren on beş (15) gün içinde ilgili oda ve borsa yönetim kurulu başkanlığına yazılı olarak bildirirler. Bu süre içinde bildirmedikleri takdirde ilgilinin seçilmiş olduğu organ üyelikleri kendiliğinden sona erer.

7. ORGAN BAŞKAN YARDIMCILARININ SEÇİMİ

• **Meslek Komitesi Başkanı ve Yardımcısı Seçimi**

Meslek komiteleri, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren üç (3) gün içinde genel sekreterin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda yargı gözetiminde olmaksızın kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan ve bir başkan yardımcısı gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Meclis üyeliğine seçilenler, meslek komitesi başkan ve yardımcılığına seçilebilir.

Meslek komitesi üyeliğine seçilen tüzel kişiler, meslek komitesi üyeliği seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren bir (1) gün içinde meslek komitesi üyeliğinde tüzel kişiyi temsil edecek gerçek kişinin ismini oda veya borsaya bildirir. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, meslek komitesi üyeliği seçimlerinde oy kullanan tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisi, meslek komitesi başkan ve yardımcılığı seçiminde oy kullanamaz.

• **Meclis Başkanı, Yardımcıları ve Kâtip Üye Seçimi**

Meclis, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren genel sekreterin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda yargı gözetiminde olmaksızın kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkanı ile bir veya iki başkan yardımcısı ve kâtip üyeyi gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Meclis başkanı ve yardımcıları, aynı zamanda yönetim ve disiplin kurulu başkan ve üyeliği görevlerini yapamaz.

Meclis üyeliğine seçilen tüzel kişiler, meclis üyeliği seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren bir (1) gün içinde meclis üyeliğinde tüzel kişiyi temsil edecek gerçek kişinin ismini oda veya borsaya bildirir. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, meclis üyeliği seçimlerinde oy kullanan tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisi, meclis başkanı, yardımcıları ve kâtip üye seçiminde oy kullanamaz.

• **Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları ve Sayman Üye Seçimi**

Yönetim kurulu, başkan ve üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde yönetim kurulu başkanının çağrısı üzerine yapacağı ilk toplantıda, kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için bir veya iki başkan yardımcısı ile bir sayman üyeyi gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

• Disiplin Kurulu Başkanı Seçimi

Disiplin kurulu, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde genel sekreterin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için gizli oy ve açık tasnif usulüyle bir başkan seçer.

• Oyların Eşitliği

Meslek komitesi başkanı ve yardımcıları, meclis başkanı ve yardımcıları ile katip üye, yönetim kurulu başkan yardımcıları ve sayman üye, disiplin kurulu başkanı, Birlik Yönetim Kurulu başkan yardımcıları ve sayman üye, konsey başkan ve yardımcıları ile Yüksek Disiplin Kurulu başkanı ve raportör üye seçimlerinde oyların eşit çıkması halinde kura usulüne başvurulur.

8. UYGULAMADA YAŞANAN TEREDDÜTLER VE YORUMLAR

• Yönetim Kurulu Başkanının İstifası Halinde Uygulanacak Prosedür

Yönetim Kurulu Başkanının sadece başkanlık görevinden istifa etmesi durumunda, yalnızca başkanlık görevi sona erecek, yönetim kurulu üyeliği devam edecektir.

Bu durumda bir yönetim kurulu üyesi olarak kendisi de dahil olmak üzere yönetim kurulu üyeleri bir ay içerisinde kendi aralarında birini kalan süreyi tamamlamak üzere yargı gözetiminde olmaksızın, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Organ Seçimleri Hakkında Yönetmelik'in 35 inci maddesi uyarınca gizli oy, açık tasnif usulü ile yönetim kurulu başkanı olarak seçmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

• Disiplin Kurulu Üyelerinin Taşınması Gerekli Öğrenim Şartı

Oda ve Borsa Üyelerine Verilecek Disiplin ve Para Cezaları ile Disiplin Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulu Hakkında Yönetmelikte; "Disiplin Kurulu asil ve yedek üyeliğine seçilenler, seçimlerin kesinleşmesini müteakip on beş gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğince yapılacak tebligat üzerine öğrenim durumlarını tevsik eden belgeyi tebellüğ tarihinden itibaren 30 gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğine evrak kayıt numarası almak suretiyle ibraz etmek zorundadır. Bu belgenin süresi içinde ibraz edilmemesi halinde üyenin disiplin kurulu asil veya yedek üyeliği kendiliğinden sona erer" denilmektedir.

Buna göre oda veya borsa disiplin kuruluna seçilenlerin Yönetmeliğin söz konusu maddesi uyarınca en az lise ve dengi okul mezunu olmaları gerektiği ve buna dair öğrenim durumlarını tevsik eden belgelerin süresi içinde odaya teslim edilmemesi halinde bu kişilerin disiplin kurulu üyelikleri kendiliğinden son ereceği ve yerlerine yedek üyelerin çağrılması gerektiği mütalaa edilmektedir.

• Odaların/Borsaların Üye Sayısının Hesaplanmasında Dikkat Edilecek Hususlar

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Organ Seçimleri Hakkında Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin son fıkrasında oda/borsa üye sayısının hesabında Kanunun 10 uncu ve 32 nci maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyelerin dikkate alınmayacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre odanın/borsanın toplam üye sayısının hesaplanması esnasında, Kanunun 10 uncu ve 32 nci maddesi uyarınca meslek grubu ve seçmen listelerinden silinen üyeler dâhil edilmeyecektir.

• **Seçmen Listeleri Askıya Çıktıktan Sonra Listeye İtiraz**

Odanın seçmen listeleri askıya çıktıktan sonra listelere vaki olabilecek itirazların Organ Seçimleri Hakkında Yönetmeliğin 11 inci maddesinin 11 inci fıkrası uyarınca ilçe seçim kurulu başkanına yapılması gerekmektedir.

• **Yeminli Mali Müşavirlikle İştigal Eden Şirketlerin Seçme ve Seçilme Ehliyetleri**

Odaya kayıtlı bulunan mali müşavirlikle iştigal eden bir şirketin ve temsilcisinin 5174 sayılı Kanunda belirtilen şartları taşıması halinde seçme ve seçilme listelerine dahil edilmesinin ve Oda organlarına seçilmesinde mevzuat açısından herhangi bir kısıtlayıcı hüküm bulunmamaktadır.

• **Organ Seçimlerinde Vekâleten Oy Kullanmanın Mümkün Olmadığı**

Organ seçimleri yönetmeliğinin 41 inci maddesinin 'g' bendi "Gerçek kişiler seçimlere bizzat iştirak ederler. Bu kişiler, seçme ve seçilme haklarını vekâleten veya ticari mümessil vasıtasıyla kullanıramazlar" hükmünü içermekte, tüzel kişi temsilcilerinin yetki belgesiyle oy kullanabilecekleri hususu ise mevzuatta ayrıntılı olarak düzenlenmiş bulunmaktadır. Gerçek kişilerin gerek kendi adlarına ve gerekse tüzel kişi temsilcisi sıfatıyla bir başkasına vekâleten oy kullandırmaları mümkün değildir.

• **İptal Edilmesi Nedeniyle Yenilenecek Meslek Komitesi Seçiminde Adayların Daha Önceki Listede Yer Alan Adaylardan Farklı Olabileceği**

Bir meslek grubunda seçimin yenilenmesine karar verilmiş olması nedeniyle, gerek 5174 sayılı Kanun, gerekse Organ Seçimleri Yönetmeliğinin ilgili hükümleri gereği seçim tarihi itibarıyla seçme ve seçilme yeterliliğini taşıyan üyeler seçimlere iştirak edebilecek ve aday olabilecektir. Oda organ seçimlerinde adayların önceden belirlenmesi şeklinde bir uygulama olmayıp; seçilme niteliğini haiz her üye aday olabilecektir.

• **Esnaf Ve Küçük Sanatkar Odalarının Organlarında Görev Alanların Oda ve Borsa Organlarına Seçilmeleri Halinde Prosedür**

Organ Seçimleri Hakkında Yönetmeliğin 39 uncu maddesi "Oda ve borsaların meslek komiteleri ve meclis üyeliğine seçilmiş gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, 17.7.1964 tarihli ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanununa tabi olarak kurulan odalarda görev alamazlar. Bu durumda olanlar, seçimlerin kesinleşmesinden itibaren tercihlerini on beş (15) gün içinde ilgili oda veya borsa yönetim kurulu başkanlığına yazılı olarak bildirir. Bu süre içinde bildirmediikleri takdirde, ilgilinin oda ve borsadaki meslek komitesi ve meclis üyelikleri kendiliğinden sona erer." hükmünde olup; bu durumda üyelik kendiliğinden sona erdiğinden bir bildirim yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır.

Ancak, üyeliği kendiliğinden son bulan üyeye tebligat yapılmak istenilmesi halinde; Organ Seçimleri Hakkında Yönetmeliğin 38 inci maddesi "Herhangi bir nedenle oda, borsa, Birlik organ üyeliklerinde boşalma olması halinde yedek üyeler yönetim kurulu başkanı veya ilgili organ başkanı tarafından göreve çağrılır. Göreve çağrı yazısı, ilgilinin

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

kayıtlı en son adresine tebliğ edilir.” hükmünde olup, yedek üyenin göreve çağrılmasına ilişkin bu hükme paralel olarak üyeliği kendiliğinden sona eren üyeye de aynı usulle tebligat yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Anılan Kanun 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunuyla yürürlükten kaldırılmış olup, 5362 sayılı Kanunu 76 ncı maddesi hükmü gereği; 507 sayılı Kanuna yapılan atıflar 5362 sayılı Kanuna yapılmış sayılmaktadır.

• Görev Yasakları

5174 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası ile 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında, meslek komitesi ve meclis üyeliğine seçilen gerçek kişilerle tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcilerinin, aynı faaliyet alanında bulunan odalar ve borsaların meslek komitesi ve meclislerinin ancak birinde görev alabilecekleri düzenlenmiş bulunmaktadır.

Diğer yandan, Organ Seçimlerine İlişkin Yönetmeliğin “Görev Yasağı” başlığını taşıyan 39 uncu maddesinin birinci fıkrasında “Bir oda ve borsanın meslek komitesi veya meclis üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcilerinin, aynı faaliyet alanında bulunan odalar ve borsaların meslek komitesi ve meclisinde görev alamaz.” şeklinde hükme bağlanarak Kanun ile paralel bir düzenlemeye gidilmiştir. Ayrıca, aynı maddenin üçüncü fıkrasında ise “Aynı faaliyet alanı içinde bulunan birden çok oda ve borsaya kayıtlı tüzel kişiler, temsilcilerinin farklı gerçek kişiler olması şartıyla bu kuruluşların meslek komitesi ve meclislerinde görev alabilirler.” şeklinde hükme bağlanmıştır.

Gerek Kanun gerekse Yönetmeliğin yukarıda açıklanan hükümlerinden, aynı faaliyet alanında bulunan odaların ve borsaların organlarında görev almanın gerçek kişi yönünden farklılaştırmış olduğu, dolayısıyla aynı gerçek kişinin farklı tüzel kişileri temsilen olsa bile, aynı faaliyet alanında birden fazla oda/borsa organında görev almasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

